ANUL XXIII - Nr 8 DECEMBRIE 1977 - IANUARIE 1978

Carpații

Depósito legal: M. 8.137-1958.

Director: Aron Cotrus † REVISTA DE CULTURA SI ACTIUNE ROMANEASCA IN EXIL Redactor: Traian Popescu

RUGACIUNE

de Aron Cotrus

Doamne al cerului și al pământului,
dă-mi duh să fiu, pe bine și pe rău:
argat îndelungrăbdător al cuvântului,
al îndreptărilor Tale și-al harului Tău!...

Din drumul meu, dă tihna la o parte,
și dă-mi tărie, de orice joc și jind,
și de toate bucuriile deșarte,
ca de haine și podoabe diavolești, să mă desprind!

Fă ca mașterile zile ce mi-au mai rămas, —
cu pas nesovăelnic și fierbinte,
— ca și cind aș fi mereu la 'ntâiul pas, —
să le duc, prin spinii vieții, înainte!...

Anii, pentru alții lungi, cețoși și grei,
cu toată greutatea lor, aruncă-i, Doamne,
pe bătrânii și șubrezii umeri ai mei,
prin negurile nesfârșitei mele toamne!...

Tu mustră-mă mereu, și crâncen mă învață,
cum pe-atâția alții i-ai mai învățat:
să nu mă leg de lume și de viață,
cu suflet sterp, de om ce crede-se bogat!...

Fă ca nici trufie, nici fărădelege,
în mine brazdă caldă să-și găsească,
și neghina, spic netrebnic să nu lege,
pe-ogorul meu de osteneală pământească!...

Deslânțue în fața mea, cu limbi de foc, furtuna,
și-n bezna oarbă-alungă-mi dela poartă,
cu fulgere și grindini, pentru totdeauna,
orice ispită dulce și deșartă!...

Peste orișice măsuri, învață-mă să vreau
și-n bezna oarbă-alungă-mi dela poartă,
celor ce merinde și răsuflet aprig n'au,
năvalnic să treacă, prin prăpăd, către mâine!...

C'un pas în aste vremi ce-au fost să vină,
cu altul: în miile de ani, cari au fost, —
în luptă cu viața: flămândă jivină-
doar. Tu mi-ești, o Doamne drum drept și-adă-
[post!...

ION MOTA-VASILE MARIN

por Trajano Popesco

MOTZA y Marin, los dos jóvenes abogados rumanos caídos el 13 de enero de 1937 en el frente nacional de Majadahonda, en la cruzada española contra el bolchevismo, no eran ni aventureros, ni mercenarios, sino, al contrario, dos personalidades de la joven intelectualidad rumana de entonces.

Pertenecían al movimiento nacionalista rumano del Arcángel San Miguel o la Guardia de Hierro, siendo las más que proeminentes figuras de este grupo político, la quintaesencia de la espiritualidad cristiana y heroica de él.

Forjados en los sufrimientos de la primera guerra mundial, habían vivido la alegría de ver cumplido el sueño milenario de los rumanos: la unidad territorial del país, dentro de las fronteras de nuestros antepasados dacios, es decir, desde la llanura del Tisza hasta el Dniester y de Maramures-Bucovina hasta el Danubio con la Silistra de Mircea el Viejo.

Eran también muy conscientes del deber legado por los caídos en el frente de combate: consolidar y guardar el patrimonio conseguido después de siglos de tanteos y vicisitudes históricas.

La situación política interior de la Gran Romania en los años 1919-1927 no era de la más tranquilizadora. A los problemas surgidos por la adaptación de las provincias reincorporadas a la madre patria, se unían las inquietudes provocadas por las amenazas constantes del comunismo reinante en la vecina Rusia y las agitaciones de los agentes infiltrados, la mayoría reclutados entre los judíos que nos "regaló" el tratado de Versalles.

Los políticos rumanos, aferrados a los principios políticos de una monarquía constitucional y democracia parlamentaria liberal, no intuían el peligro, pareciendo adormecidos por la hipnosis de la realización de la Gran Romania.

La juventud fue la que despertó al país de este letargo. Ella tomó la iniciativa de preparar al pueblo rumano para capacitarle a oponerse y a rechazar el terrible enemigo que surgía: la dominación judío-comunistoide.

En 1922 Motza conoce a Corneliu Zelea Codreanu, y reconoce en él al "CAPITAN" de la juventud rumana. En 1923 es elegido presidente del centro estudiantil "Petru Maior", el más importante de Transilvania, y el mismo año preside en Iasi el Congreso de los jefes de los centros estudiantiles del país, en el cual el día 10 de diciembre de 1922 fue proclamada para siempre como día de fiesta

de los estudiantes de Rumania, glorificando así la acción patriótica de los estudiantes de la generación del año 1922.

La situación política interna seguía inquietante. La reforma agraria, prometida en los frentes a los campesinos soldados por el rey Fernando y practicada con rigurosidad al finalizar la guerra, no tuvo en la aplicación el resultado deseado, por no ser apoyada por medidas legales para cortar la fragmentación ulterior de los lotes, debido al gran número de miembros en las familias y el suministro en condiciones económicas adecuadas de la maquinaria, los utensilios y animales necesarios para el campo, lo que provocaba un débil rendimiento y un malestar general entre los campesinos.

La masa trabajadora tenía también sus problemas y descontentos. La industrialización del país con capital extranjero encarecía los productos y pagaba mal a los trabajadores y los rumanos se convertían en esclavos de los judíos que lo acaparaban todo.

El comercio, la prensa, las profesiones libres, abogados, médicos, farmacéuticos, ingenieros, etc., eran ya en el 75 por 100 en las manos de los intrusos judíos.

La vida rumana sana se sofocaba lentamente, siendo sustituida por otra de lujuria, inmoralidad, perversión moral y física, patrocinada por el rey Carol II y sus acólitos enemigos de nuestro pueblo, los judíos protegidos por la amante judía del rey, la famosa Magda Lupescu.

Todos conspiraban para transformar al país rumano en el "Israel" de Europa.

Cuando el 27 de junio de 1927, Cornelio Zelea Codreanu fundó la Legión del Arcángel San Miguel, Ion Motza se incorporó en las filas de la Guardia de Hierro, como la mayoría de los pertenecientes a la generación del 1922.

Juntos pronto consiguieron la armonía nacional y social de la juventud estudiantil y trabajadora, que unidos en espíritu y destino, formaron un bloque invencible, al que ni las persecuciones de los gobiernos ni el marxismo pudieron aniquilar.

Con la subida al trono el 8 de junio de 1930, por un golpe de Estado que derrocó la Regencia y el Reino de su hijo Miguel I, Carol II, desertor del ejército rumano en 1918, aventurero lleno de vicios y totalmente amoral, se inició, para esta juventud, la más cruel etapa de la historia de nuestro país.

Persecuciones, torturas, encarcelamientos, campos de concentración y toda clase de ilegalidades se desataron contra los seguidores del Movimiento Legionario Rumano, pero nada pudo frenar el ímpetu revolucionario nacionalista de sus miembros.

En todo este período de tiempo Ion Motza y Vasile Marin desempeñaron una laboriosa actividad, periodística y abogacial, como defensores de los perseguidos y contra las injusticias del régimen carlista.

Fundó la revista "Dacia Nueva" y tomó la dirección del periódico "Libertatea", de Orastie, colaborando con sus vigorosos artículos en todas las revistas y gacetas nacionalistas de la época.

La efervescencia nacional rumana crecía a la vez que las ideas nacionalistas se imponían en la Europa central, como un antídoto del materialismo marxista. Visto el crecimiento continuo del prestigio de la Legión y en la imposibilidad de fragmentar el Movimiento, como lo había hecho con todos los demás partidos políticos rumanos, el diabólico rey Carol II decidió copiar parte de su doctrina patriótica y de su sistema de organización, creando una nueva organización juvenil rumana, con el fin de sustituir a la Legión poco a poco por el confusionismo o por ventajas pecuniarias.

Así nació en 1935 la organización juvenil "O. E. T. R.", —Oficio de Educación de la Juventud Rumana— (Oficiul de Educatie al Tineretului Roman), bajo el mando directo del rey Carol II y con obligatoriedad de participación de todos los escolares rumanos de ocho a veinte años y para todo el profesorado. Dos años más tarde, cuando el rey abolió la Constitución y proclamó otra "ad hoc" que autorizaba su dictadura criminal, esta organización tomó el verdadero aspecto político que escondía y funcionó hasta el 6 de septiembre de 1940 bajo el nombre de "Straja Tarii" (la "Defensa del País").

Al estallar la guerra civil española en 1936 miles de legionarios rumanos pidieron la constitución de un cuerpo legionario de voluntarios para luchar en el frente nacional, pero las leyes rumanas en vigor entonces y la falta de medios materiales impidieron la constitución y el envío de esta ayuda militar masiva.

La guerra de España llegó a ser la guerra de Romania.

En las más remotas aldeas del país se seguía con ansiedad las batallas sobre mapas improvisados, cada victoria nacional era motivo de júbilo para el pueblo rumano.

Las relaciones oficiales eran favorables a la República Española, pero, en cambio, el pueblo rumano apoyaba con sus votos y plegarias el esfuerzo de los nacionales.

La caída de España en las garras del marxismo significaba también la caída de la Europa occidental y la destrucción de la civilización cristiana.

Ion Motza solicitó a Corneliu Zelea Codreanu el permiso para participar en la lucha con una delegación simbólica formada por personalidades de la élite legionaria, "se ametralla la cara de Cristo. No podemos quedar impasibles", escribía él continuamente.

La liberación del Alcázar de Toledo fue la posibilidad legal de formalizar el deseo de los legionarios, y el 24 de noviembre de 1936, bajo el mando del General Príncipe Cantacuzeno, salieron para el frente español con la misión de entregar al valiente defensor del Alcázar, el General Moscardó, un valioso sable de honor. Ion Motza, abogado y vicepresidente del Movimiento Legionario; Vasile Marin, jefe provincial de Bucarest; padre Dumitrescu; príncipe Alexandro Cantacuzeno, secretario de Embajada; George Clime, ingeniero, y los abogados Banica Dobre y Nicolae Totu.

Cumplida la misión, se alistaron como simples soldados, a pesar de que todos eran oficiales del Ejército rumano, para luchar un mes en las primeras líneas del frente contra el bolchevismo.

El general príncipe Cantacuzeno no fue aceptado, debido a su avanzada edad —más de setenta años—. Los demás fueron repartidos en el VI Batallón del Tercio, Compañía 21 y salieron en seguida para el frente de Madrid.

El 13 de enero de 1937, Ion Motza y Vasile Marin cayeron luchando heroicamente en el frente de Majadahonda y otros dos fueron gravemente heridos.

La misión del equipo legionario había terminado.

Ion Motza cumplió su testamento: "He amado siempre a Cristo y muero, Cornelio, feliz defendiéndolo".

El 31 de enero de 1937, en el prefacio de la obra de Motza "Cabezas de Madera", Cornelio Zelea Codreanu escribe: "A tu estirpe no le ha sido suficiente ni tus escritos, ni tu sufrimiento, a los cuales miró impasiblemente a lo largo de catorce años. Ahora tú le has dado la prueba suprema. Has derramado tu sangre, tu sangre debilitada por los golpes, las cárceles y las persecuciones sufridas, y lo has hecho de una manera terrible... Duermes tranquilo, Motza..., los legionarios vencerán".

El marqués de Prat y Soutzo de Nantouillet, ministro de España entonces en Romania, confirma en su libro "Efecto de la Revolución Nacional de España en Romania": "La muerte de Motza y Marin han causado una enorme conmoción en todo el país rumano... Esta conmoción no era sólo sentimental y patriótica, sino al contrario, ha aumentado la simpatía para la Legión dándole una fuerza política increíble, que hizo temblar los viejos partidos políticos democráticos".

Efectivamente, como la había previsto Codreanu, asesinado vilmente el 30 de noviembre de 1938, los legionarios vencieron el 6 de septiembre de 1940, derrocando al tirano Carol II y transformando Romania en Estado Nacional Legionario.

Fue efímero, porque las traiciones internas y los intereses de las grandes potencias en la segunda guerra mundial vendieron nuestras tierras en Yalta y Postdam a los comunistas vencedores con los tanques "made U. S. A.".

Más de seis millones de rumanos han pagado con sus vidas el criminal pacto de Yalta y los que viven con la milenaria paciencia que les caracteriza, se preparan para el ajuste de cuenta y enfrentamiento de mañana, porque nuestra estirpe, con las pruebas dadas durante más de dos milenios, no puede y no debe desaparecer, por la voluntad suya y la ayuda de Dios.

"El sacrificio de Majadahonda —como escribía el profesor C. Sassu en el 25 aniversario de la muerte de Ion Motza y Vasile Marin— es una flor pequeña, pero muy valiosa de las montañas y campiñas rumanas, nacida del sufrido corazón del pueblo rumano, ofrendada espontáneamente en la meseta de Castilla, como signo de amor fraterno al eterno genio de un pueblo noble que se encontraba en tristes dificultades entonces y para enaltecer la chispa divina bajada del cielo en la humanidad para salvarlo de sus caídas periódicas en las garras del mal".

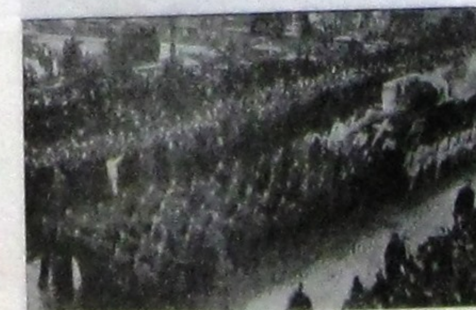

Mota y Marin, en Casa Verde.

El equipo legionario.

Entierro de Mota y Marin, en 1938, en Bucuresti.

Majadahonda:

ANIVERSARIO DE LAS MUERTES DE MOTA Y MARIN

● El pasado día 13 de enero tuvo lugar en Majadahonda, como todos los años, la conmemoración del aniversario de la muerte de Ion Mota y Vasile Marin, legionarios rumanos que dieron la vida por Dios y por Rumania en España. Ellos ya manifestaban que Dios era el mismo en su patria que en la nuestra, y que los enemigos de la civilización cristiana eran también los mismos allí que entre nosotros.

El monumento que se alza en el pueblo madrileño reúne a unos cientos de amigos y camaradas que recuerdan la fecha. No son muchos, bien es verdad, ya que las nuevas coyunturas políticas han hecho dar bandazos a quienes antes asistían con seguridad y con fervor. Siempre, eso sí, quedan algunos leales, entre ellos el general Villalba, presidente de la Hermandad Hispano-Rumana Majadahonda, y los exiliados rumanos, miembros de aquella Guardia de Hierro fundada por Cornelio Zelea Codreanu, que viven entre nosotros desde el día en que el comunismo abatió su patria.

Blas Piñar, presidente de Fuerza Nueva, asistió este año, una vez más, con militantes y simpatizantes de nuestra agrupación política. Los discursos, al final, marcaron la línea y el espíritu que sigue anidando en los que se conservan fieles al sacrificio de los que entregaron todo, hasta la vida, por ayudar a librarnos del comunismo. Antes, en la iglesia parroquial del pueblo, se celebró la misa, que ya es habitual, en sufragio de sus almas, y en el monumento, entre un frío intenso, fueron depositadas las coronas de flores.

Los himnos de la Guardia de Hierro rumana y el «Cara al Sol» cerraron el acto sencillo, pero lleno de emotividad, celebrado en medio de la confusión política que asola nuestro país.

Reproducción "Fuerza Nueva", Nr. 576, 21-I-1978.

ION MOTA - VASILE MARIN

41 ani de la moarte

La 13 Ianuarie din acest an s'a comemorat din inițiativa Asociației româno-spaniole "Amigos de Majadahonda" cea de a 41-a aniversare a morții eroice a legionarilor Ion Moța și Vasile Marin, căzuți la 13 Ianuarie 1937, în luptele de eliberare a Madridului, în cruciada anticomunistă spaniolă.

Au participat peste 150 de persoane, prieteni spanioli, legionari, membri ai Comunitații Românilor din Spania, precum și un detașament în uniformă, de luptători ai Partidului "Fuerza Nueva".

Intre personalitățile asistente am remarcat pe Dl Blas Piñar, conducătorul Partidului "Fuerza Nueva" de tradiție falangisto-franchistă cu Doamna, Dna Mimi Nieto Antuñez fost primar al Majadohondei, Dl George Demetrescu, presedinetele Comunitatii Românilor din Spania, precum și alte personalitati civile și militare.

Din partea spaniolilor a ținut o vibrantă cuvântare Dl General Villaba, presedintele Asociatiei "Amigos de Majadahonda" iar din partea Românilor, Dl Traian Popescu a tinut urmatoarea cuvântare:

Moța și Marin, iubiți camarazi ce ați sacrificat tinerele voastre vieți alături de ale sutelor de mii de spanioli și zecilor de mii de italieni și germani, intr'o apoteozică cruciadă europeană contra celor fără Dumnezeu, cu umilință venim în acest început al anului 1978, în a XLI a aniversare a morții voastre, pentru a vă cere iertare.

Să ne iertați toți: să ne iertați pentrucă nu am știut să păstrăm fructul sublimului vostru sacrificiu... pacea, bunăstarea și liniștea pe care ne-ați dăruit-o în cei patruzaci de ani trecuți.

Cancerul roșu, scrântire mintală a secolului nostru, a știut să roadă laurii victoriei voastre și a reușit ca Spania să fie astăzi amenințată în unitatea ei în integritatea ei teritorială, în libertatea ei.

Pericolele care se cern astăzi în jurul EI și al Europei, sunt înspăimântătoare.

Lipsa de înțelegere și amoralitatea politică a "insularilor" învingători în al doilea războiu mondial, au sacrificat în mod inconștient jumătate din continentul nostru și caută formule dialectice pentru a dărui și restul, Molochului marxist, pe care voi l-ati combătut până la ultima voastră picătură de sânge.

Roșii, infiltrați din nou între noi, grație concesiunilor democratice ale timpului, prepară sângeroasele ucideri destinate să steargă amintirea apoteozicei voastre fapte, care i-au alungat aproape patruzeci de ani din aceste meleaguri.

Au ajuns până aici, până la acest sfânt loc al înfrățirii de sânge româno-spaniolă, până la această cruce simplă unde v'ați dat sufletul, apărând Credința în Christos, pe care vor să-l răstignească a doua oară.

Drăcescul semn al secerii și ciocanului mânjește deja pietrele granitice ale monumentului vostru de eroi, în sinistră provocare pentrucă el este simbolul unității europene în apărarea Crucii și ale pământurilor greu de stăpânit ale latinității, pe care voi ați apărat-o fără sovăire, contra slavismului mongoloid care le amenința.

Moța și Marin, Spanioli, Italieni, Germani, europeni creștini, căzuți în Cruciada spaniolă, să ne iertați și să nu ne dispretuiți, pentrucă nu tot ce va oferim în această a XLI-a aniversare a morții voastre sunt vești rele. Din contra.

Ca și voi acum 41 de ani, tineretul din Răsărit începe să se miște pentru a scutura jugul comunist de ale cărui minciuni, crime și teroare, sunt deja sătui. Aici avem prima dovadă care ne sosește din România, confirmând prin evenimentele din luna August 1977 în minele de cărbuni de la Petroșani, prima reacție pozitivă a masei muncitorești românești, că nemulțumirile au trecut de la faza murmurărilor și au ajuns la stadiul frământărilor liberatoare.

Este manifestul adresat de Mișcarea Legionară Română de rezistență, masei muncitoare de la Resița la 24 Decembrie 1974.

Cei care au cunoscut "Paradisul comunist" sunt acei ce ridicându-se ca un flux gigantic, vor mătura comunismul din Europa, salvând în mod definitiv civilizația noastră creștină.

Moța, Marin, camarazi spanioli, italieni și germani,

PREZENT!

CONSTATARI

de Faust Bradescu

ARTICOLUL dlui Nicolae Penescu din *"Cuvântul Românesc"* (Ian. 1978) asupra Comitetului National Român în Exil, va provoca multe discuții și polemici, deoarece e plin de contradicții, pretenții și oportunism. Tonul paternalist și profetic întrebuințat, cu intonații de autoritate ce știe să-și ia răspunderea, va ridica o seamă de proteste din partea numeroșilor pretendenți la Președinția acestei instituții. Noi, legionarii, vom combate deasemenea bizara concepție a dlui Penescu care, declarându-se contra discriminărilor abuzive și inconsistente, introduce cu dela sine putere principii discriminatorii.

Pentru moment, articolul în cauză ne deschide perspectiva anumitor constatări, pe care un cititor grăbit le-ar putea trece cu vederea. Noi însă, fiind cei vizați, nu le putem trece. Mișcarea Legionară poartă în spate o sumedenie de calificative infamante și înjositoare — și numai Dumnezeu știe cât sunt de neadevărate — ce s'au transmis cu o tenacitate diabolică și s'au răspândit în lumea întreagă, colportate de compatrioții noștri din partidele istorice și de oculta iudaică internațională.

Tot ce mai salvează articolul *"O datorie majoră"* sunt părțile relative la Mișcarea Legionară dinainte de răsboi, prin care dl Penescu urmărește bine'nțeles un scop bine determinat. Pe noi nu ne interesează pentru moment scopul ascuns, ci **DECLARATIILE TEXTUALE** ale fostului Secretar General al Partidului Național Țărănesc. Sunt mărturiile unui om care a trăit în mijlocul acelei epoci sumbre, a luat parte la viața politică și la drama legionară, a contribuit chiar la deslănțuirea prigoanelor sângeroase împotriva Legiunii (fie numai prin abținere de a protesta), și care, acum, destăinue anumite adevăruri ce pun Garda de Fier intr'o lumină cu totul diferită de aceea cunoscută de opinia publică.

Sunt lucruri pe care trebue să le menționăm, deoarece vin din partea unui dușman declarat al Mișcării. Intenții sincere sau tactice din partea Dsale, e un aspect ce se va lămuri cu timpul. Cu atât mai puțin putem crede că e vorba de o căință târzie.

Faptul în sine e important deoarece apar scrise negru pe alb anumite aspecte — lumina cea adevărată, ar spune legionarii — contra cărora toate forțele negativiste internaționale și ocultele politice au aruncat cu noroi. Cele câteva preciziuni aduse de dl Penescu deschid noi perspective în înțelegerea fenomenului legionar și-a mentalității stăpânitoare în pseudo-democrația românească din acel timp.

1) In 1933, Mișcarea Legionară a fost desființată, mii de legionari întemnițați, sute de torturați, câțiva uciși de organele polițienești. Dece oare? Mișcarea Legionară era o organizație legală, cu membrii în Parlament, disciplinată și patriotică. Dece oare asemenea măsuri împotriva ei intr'o perioadă de liniște politică relativă, când toată lumea se pregătea pentru alegerile din 20 Decembrie 1933?!

Intreagă presă națională și internațională, secundată de propaganda partidelor democratice, au împământenit minciuna că Garda de Fier prin comportamentul ei subversiv și revoluționar, pregătind o răsmeriță sângeroasă, **A FORTAT MANA GUVERNULUI LIBERAL** să ia măsuri excepționale împotriva anarhiei legionare. De 45 de ani Legiunea susține în mod cinstit că actul autoritar din 1933 a fost mașinat în culisele Palatului și'n oficinele ocultelor francmasonice, de cei care își dădeau seama deja că au de-aface cu o forță pe care n'o vor putea domina *dacă n'o distrug cât îi încă tânără*.

Vine acuma dl Penescu și mărturisește textual: *"Regele Carol II revenit pe tron în 1930 nu vedea cu ochi buni acest progres al Mișcării. Regele a înlocuit în Noembrie 1933 guvernul Vaida, cu un guvern liberal care A ACCEPTAT CA, CONDITIE A VENIRII LA PUTERE DIZOLVAREA MISCARII înainte de alegerile din Decembrie 1933"* (sublinierea este a noastră).

Deci, iată un prim adevăr care iese la lumină. Nu subversiune și revoluție, anarhie și alte bazaconi. Ci, pur și simplu, **ORDIN VENIT DELA PALAT** și dela francmazoneria franceză pe care I. G. Duca o vizitase, spre a primi instrucțiuni, în vara anului 1933. Ziarele franceze din acea vreme relatează condiția de dizolvare a Mișcării impusă lui Duca de forțele oculte occidentale. Ne surprinde numai că dl Penescu a avut nevoie de 45 de ani pentru a se decide să mărturisească!

2) Câteva linii mai jos, în legătură tot cu dizolvarea Mișcării, dl Penescu spune: *"Amintesc că potrivit constituției în vigoare atunci, puterea executivă nu avea dreptul să dizolve un partid politic și nici nu era nevoie de autorizație ca el să fie creat. DIZOLVAREA A FOST UN ACT ANTICONSTITUTIONAL. S'a folosit în mod abuziv teoria actelor de guvernământ"* (sublinierea este a noastră).

Dsa precizează deci abuzul de putere al guvernului democratic liberal comis contra Mișcării Legionare. Dar în acelaș timp, indirect, dă un vot de blam tuturor partidelor politice democratice din acea vreme, care n'au luat nicio atitudine față de infamia liberalo-regală, lăsând cu satisfacție să dispară depe scena politică un concurent atât de redutabil.

3) Mai departe, cu acelaș calm care l'a caracterizat și'n 1938 când n'a mișcat un deget pentru a blama acțiunea criminală a regelui Carol II și-a lui Armand Călinescu, dl Penescu pune pe hârtie o precizare de care ar avea nevoie toți autorii mincinoși care s'au întrecut să califice uciderea Căpitanului drept un act banal de lichidare polițienească necesară: *"In Noiembrie acelasi an* (1938), *regele a ordonat în timp ce se întorcea în țară după o întâlnire cu Hitler, ASASINAREA LUI CODREANU. Acesta fusese judecat și condamnat pentru pretexte"* (sublinierea este a noastră).

Sunt 40 de ani de atunci! S'au cheltuit tone de cerneală pentru a se dovedi că regele Carol, mare patriot (!!), n'a avut niciun amestec în uciderea lui Corneliu Codreanu. In plus s'a susținut **SI SE SUSTINE INCA** în lumea occidentală că condamnarea Căpitanului era bazată pe *"documente irefutabile"* dovedind trădarea, complotul și incitarea la revoluție a șefului Mișcării Legionare. Iată însă că un martor ocular al acestei epoci, fost Ministru și Secretar General al unuia din cele mai importante partide politice — deci de nebănuit c'ar putea pactiza cu Garda de Fier — vine și denunță public vina regelui și a regimului liberal democratic în condamnarea și asasinarea lui Corneliu Codreanu. Ne întrebăm câți din detractorii Mișcării vor avea cinstea sufletească de a-și schimba greșita opinie asupra Legiunii, mărturisind-o în fața opiniei publice?!...

4) In privința doctrinei legionare, dl Penescu depășește, **IN SFARSIT**, părerea bine determinată și voit eronată a partidelor democratice românești că Garda de Fier ar fi fost o codiță umilă a nazismului, o bandă de trădători și oameni de nimic, niște vânduți când la cei din extrema dreaptă când la cei de stânga, oameni fără nicio dragoste pentru neamul românesc, etc.

Dsa spune textual, ca și cum totdeauna ar fi crezut tare ca fierul în înălțătoarea doctrină legionară: *"Mișcarea Legionară este o organizație politică social-creștină, preocupată de crearea unei elite conducătoare românești. Legionarii și-au făcut un primat din afirmarea etnicității românești, un crez al luptei lor"*.

Așa am fost de când Corneliu Codreanu, în 1927, a pus temelia organizației legionare. Si așa am rămas până în ziua de azi: organizație politică socială și creștină, afirmând întâietatea românului în țara lui, luptători anticomuniști și creatori ai unei elite etice și morale care să limpezească odată și odată mocirla în care se sbate încă neamul românesc din cauza unei oligarhii politice egoiste și nemiloase.

Dar oare dl Penescu n'a cunoscut acest lucru din înce-

puturi? Ce atitudine românească și umană a luat în timpurile când **ELITA LEGIONARA** — pe care o admiră astăzi — era căsăpită de diferitele partide ce s'au perindat la putere? Si cum s'a comportat față de aceeași elită atunci când era Ministru de Interne prin 1944?

O tempora, o mores! Pe cât de adevărate sunt confirmările actuale ale dlui Penescu, pe atât de contradictorii îi sunt atitudinile trecute față de Mișcarea Legionară!

5) Mai departe, copleșit totuși de teama *"ancestrală"* a democraților valahi, de ce-ar putea crede și spune *"străinătatea"* și *"democrațiile occidentale"* de-o asemenea mesalianță cu Garda de Fier, dl Penescu găsește, în decada a opta a secolului nostru, argumentele peremptorii care să permită această apropiere. Deși lucrul e cunoscut de acum vreo 30 de ani, Dsa a lăsat să planeze îndoiala până acum. Poate nu era destul de convins de adevăr?

Dar acuma n'a mai putut răbda și-o strigă cu entuziasm: *"Guvernele occidentale s'au pronunțat de mult asupra caracterului Mișcării Legionare. Aliații n'au considerat-o drept "Organizație Fascistă", fiindcă* ***EA NU FIGUREAZA PE LISTA INTOCMITA DE GUVERNUL STATELOR UNITE****, în scop de a interzice fasciștilor intrarea în America"*.

E adevărat, dle Penescu! Suntem singura organizație politică naționalistă din Europa care **N'A FOST INCADRATA IN PROCESUL DELA NUREMBERG**. Nu eram deci învinuiți NICI de războI contra aliaților, NICI de a fi *"naziști"* sau *"fasciști"*, NICI de a fi criminali de război, NICI de a fi puși la index ca organizație politică.

Dar ceeace n'au făcut *"Aliații"* dintr'un spirit de echitate, au făcut-o **REPREZENTANTII PARTIDELOR ISTORICE ROMANESTI**, în tovărășie infamă cu comunismul totalitar și cu iudaismul internațional.

ȘI CONTINUA S'O FACA, FARA RUSINE ȘI FARA SCRUPULE!

Dealtfel, cele 3 Obiecțiuni de care este vorba în articolul citat, și care au dat posibilitate dlui Penescu să aducă contribuția Dsale la lămurirea opiniei publice, ilustrează pe deplin nenorocita și ilogica poziție a celor ce ne acuză pe nedrept.

6) La urmă, ca un corolar al argumentației pentru a convinge pe cei încăpățânați, dl Penescu strigă aproape intr'o frază plină de adânci ințelesuri: *"Această Mișcare a reprezentat un curent politic și naționalist, a fost prezentă în Parlament, la două guverne și* ***A ADERAT LA PRINCIPIILE FUNDAMENTALE ALE DEMOCRATIILOR****"*.

In această frază sunt două probleme cu totul diferite, pe care autorul nu le-a sesizat poate în substratul lor imponderabil.

Prima este **RECUNOASTEREA IMPORTANTEI MISCARII LEGIONARE IN VIATA PUBLICA ROMANEASCA**. A fost și este un mare curent politic naționalist, original și combativ, cum n'a existat niciodată în Țara noastră. Prezent în Parlament și în două guverne, nu mai poate fi tratat ca o organizație minoră, de care să dispună cum vor ocultele și oligarhiile, politicienii români sau democrațiile occidentale. E o entitate de sine stătătoare, **PE CARE S'O SOLICITI CU RESPECT**, chiar dacă în această clipă inițiativa aparține altora. Dar tocmai asta nu sunt în stare să facă cei care tot iau inițiative în exil, mânați de ambiții personale sau de intenții partidare.

A doua este de natură doctrinară și poartă în ea un semn de prăbușire sau de demnitate. Trebue bine ințeles un fapt capital: **MISCAREA LEGIONARA NU POATE PARASI PRINCIPIILE PROPRII PENTRU A ADERA LA ALTELE**. Aderarea la norme, altele decât cele ce constituesc temelia unei organizații politice, care determină originalitatea și finalitatea sa, însemnează schimonosirea unui sens de gândire și-a unui ideal de trăire. Insemnează prăbușirea întregului concept socio-politic în care crezi. **MISCAREA LEGIONARA NU POATE ACCEPTA O ASTFEL DE DEGRADARE, O ASTFEL DE AUTODISTRUGERE!** Ar fi o adevărată sinucidere morală și politică.

Dacă fracțiunea disidentă s'a pretat la o astfel de înjosire prin *"acceptarea fără rezerve de către Consiliul Conducător a principiilor fundamentale ale democrațiilor de tip occidental"*, așa cum afirmă dl Penescu, **ASTA E TREABA EI**.

Fiecare doarme așa cum își așterne! Din punct de vedere politic naționalist și revoluționar în spirit s'a autolichidat, devenind o anexă a unor principii care nu sunt ale noastre. Nu-i mai rămâne, pentru a se *"impune în politică"* decât să-și ia un titlu de partid democratic.

Să fim bine înțeleși. Noi, legionarii, respectăm opinia politică a fiecăruia, indiferent de principiile care-i formează structura doctrinară. Să ni se respecte însă și ale noastre!

Dacă combatem aceste principii și această doctrină e pentrucă noi credem că sunt eronate sau periculoase.

Dar, întrebăm pe dl Penescu și pe toți democrații noștri, ce-ar zice și cum s'ar comporta dacă le-am prezenta aceeași alternativă: nu ne vom apropia și nu vom lupta lângă Dstră decât în clipa în care veți adera la principiile legionare! In acest caz ni s'ar striga în nas: "Totalitari! Unde lăsați *"pluralismul"* și *"libertatea de expunere a ideilor?"* Și oamenii ar avea dreptate. La rândul nostru, nu le cerem mai mult.

Pentrucă, în fond, dacă *"Pentru supraviețuirea ființei românești luptăm toți în aceste zile"*, cum afirmă curajos dl Penescu, dece trebue să acceptăm noi *"principiile democrației occidentale"*, care s'au dovedit incapabile să țină piept comunismului, **SI N'AR FI MAI BINE** ca democrațiile — și în primul rând democrații noștri — să adopte *principiile legionare* care îndeamnă la disciplină, desinteres și sacrificiu pentru neam?

Iată, deci, observațiile unui legionar, asupra anumitor aspecte din *"articolul-chemare"* al dlui Penescu. Am vrut să punem în relief părțile pozitive ale unei mărturisiri, plină de contradicții și împănată încă de erorile de judecată ale altor timpuri. Poate că vor servi **UNORA** să nu mai comită grosolăniile ordinare ce umplu mii de pagini în literatura mondială și poate vor îndemna **PE ALTII** — martori și ei ai acelor timpuri — să mărturisească adevăruri care le-ar face cinste, împlinind în acelaș timp o justiție față de Mișcarea Legionară.

A B C. MARTES 8 DE DICIEMBRE DE 1936

ENTREGA DE UN SABLE DE HONOR AL GENERAL MOSCARDO

Soria 7. A las once de la mañana llegaron los legionarios rumanos Guardias de Hierro que, presididos por el general principe George Cantacuzino, entregaron al heroico general Moscardó un sable de honor, de gran valor artístico, usado durante la Gran Guerra por el príncipe George.

Se pronunciaron discursos patrióticos, vitoreándose a Rumania y a España.

El príncipe George y el general Moscardó se expresaron en términos de emocionante cariño hacia los dos pueblos.

Los legionarios rumanos visitaron el local de la Falange, donde volvieron a hacer uso de la palabra el príncipe, el comandante Villalva y el periodista rumano J. Mora, que fueron aplaudidísimos.

El paso de lo sexpedicionarios por las calles de la población fué recibido por el público con grandes muestras de entusiasmo.

El "Capitan" Corneliu Zelea Codreanu y los supervivientes del equipo legionario, en el entierro de Mota y Marin.

Relatiile Romano - Ruse

I

Din secolul VI pana la Stefan cel Mare

de N. S. Govora

PENTRU a trata relațiile româno-ruse, trebuie să începem cu două ramuri ale strămoșilor Rușilor. După autorii lucrării "Histoire de Russie", Slavii trăiau pe versantul de Nord al Carpaților, în triburi. O parte a acestor triburi începe să emigreze spre Est, iar două dintre ele spre Sud. Această "Histoire de Russie" a fost scrisă de o echipă de exilați ruși. Cum în lucrarea noastră vom recurge de multe ori la datele cuprinse în această "Histoire de Russie", vom da numele autorilor, în ordinea în care figurează pe coperta cărții. Ei sunt: Paul Milioukov, fost profesor la Universitatea din Moscova; Ch. Seignobos și L. Eisenmann, profesori la Universitatea din Paris și: Camena d'Almeida, profesor la Universitatea din Bordeaux; General G. Danilov; P. Gronsky, fost profesor la Institutul politecnic din Petrograd; A. Kizevetter, fost profesor la Universitatea din Moscova, profesor la Universitatea din Praga; V. Miakotine, profesor la Universitatea din Sofia; B. Mirkine-Guetzevitch, fost profesor la Universitatea din Petrograd; L. Niederle, profesor onorar la Universitatea din Praga. Cum sunt atât de mulți autori, când ne vom referi la această lucrare, vom vorbi de "Histoire de Russie" de Paul Milioukov.

După cum se vede, o impozantă echipă de foști sau de efectivi profesori universitari. Scopul acestei lucrări era, evident, de propagandă. Trebuie să recunoaștem însă că este vorba de o lucrare serioasă și inteligent scrisă. Cuprinde trei volume cu un total de 1410 pagini. Autorii erau exilați, dar Ruși și, după cum vom vedea mai departe, fac acelaș lucru ca și Rușii comuniști: apără interesele Țării lor, adică pe Matuska Rossiia. A fost tiparită în 1932, la Librăria Ernest Leroux din Paris. Deși o carte științifică, e scrisă intr'un stil simplu, căci ea se adresa marelui public, către care în definitiv, trebuie să se îndrepte o carte de propagandă. Românii din acele vremuri nu le-au răspuns acestor profesori ruși căci, se pare că acei de atunci ca și cei de astăzi, au un fel de repulsie față de studiile istorice.

"Histoire de Russie" de Milioukov nu pomenește de ramurile slave care s'au dirijat spre Sud, ei neintrând în materia tratată. Ne vom ocupa însă noi, pentrucă inamicul nostru de totdeauna au fost Slavii. Primii care ne-au atacat au fost Slavii care s'au îndreptat spre Sud și, nu au reușit să ne înghită. Cei care s'au îndreptat spre Est, își întind mereu tentaculele spre noi și, după atâtea secole, rămân mereu inamicul de moarte.

Cele două ramuri ale Slavilor care au emigrat spre Sud și au dat peste strămoșii noștri, adică peste daco-romani, sunt Anții și Sclavinii. Inceputul emigrării a fost în secolul VI. O parte din ei au trecut Dunărea și au slavizat nu numai populațiile autochtone, dar și pe cei care au venit mai târziu peste ei, adică pe Bulgari. Cei ce au rămas în Nordul marelui fluviu, nu au reușit să asimileze populația daco-romană, adică pe strămoșii noștri ci, din contra, ei au dispărut, *topindu-se în masa daco-romană*. Indiscutabil Anții și Sclavinii au avut o influență asupra elementului daco-roman, lăsând urme în limbă, obiceiuri, etc., dar nu daco-romanii s'au topit în masa invazoare, ci ei s'au topit în masa daco-romană.

Despre Anți și Sclavini ne vorbește Istoria României ca și Istoria Românilor de C. C. Giurescu. C. C. Giurescu voiește să reducă la justele ei proporții participarea slavă la formarea poporului român. Recunoaște-celace dealtfel nimeni nu poate contesta-că în limba noastră sunt cuvinte slave, dar numai în proporția de 1 la 6, exact 16,41 %, dar aceste cuvinte slave se întrebuințează rar și ele *nu au format familii de cuvinte*. Și mai important însă este faptul de necontestat că *morfologia și sintaxa sunt latine*. Această Istorie a Românilor de C. C. Giurescu a apărut în 1971 în Editura "Albatros" din București. Cealaltă, "Istoria Romaniei", din care până acuma au apărut patru volume, a început să fie tipărită în 1960 în "Editura Academiei Republicii populare romine". Ca și cea a Rușilor despre care am vorbit, este alcătuită de un colectiv-așa-i zic autorii înșiși acestui grup pe care noi, altădată, l-am fi numit echipă-format din: P. Constantinescu-Iași, academician; Em. Condurachi, acad.; C. Daicoviciu, acad.; A. Oțetea, acad.; D. Prodan, acad.; *M. Roller*, acad.; T. Bugnariu, I. Nestor, Gh. Ștefan, membri corespondenți ai Academiei R. P. R.; L. Bányai, prof. univ.; M. Berza, prof. univ. V. Cheresteșiu, prof. univ., *B. T. Câmpina*, conf. univ.; V. Maciu, conf. univ.; Gh. Matei, conf. univ.; St. Pascu, conf. univ.; V. Popovici, conf. univ. și N. Fotino, secretar. Am subliniat numele lui M. Roller și al lui B. T. Câmpina, nu din capriciu personal, ci pentrucă sunt subliniate în lista colectivului. De ce a fost subliniat numele lui M. Roller, este ușor de înțeles. Fiu al rabinului din Buhuși, M. Roller a fost cel însărcinat cu epurarea istoriei și literaturii noastre, deci el este cel care a dat directive colectivului. De ce este subliniat și al lui Câmpina, e mai dificil de înțeles. In celace privește pe cel care figurează în fruntea colectivului, adică P. Constantinescu-Iași, aceasta a fost profesor la Liceul Codreanu din Bârlad, oraș cu o cunoscută tradiție culturală. Numitul scandaliza pe cetățenii liniștitului oraș cu propaganda comunistă, pe care o făcea de la catedră. Și, curios, acest profesor de liceu care făcea propagandă comunistă de la catedră, ateu deci, printre altele, a ajuns apoi profesor la Facultatea de Teologie de la Chișinău!!! Nici lui P. C. Iași, nici lui Roller nu le vom tăgădui un mare merit: au făcut parte dintre cei 1000 de membri, câți avea Partidul comunist român la intrarea trupelor rusești de ocupație în Țara noastră, adică la 23 August 1944. In afară de L. Bányai, care evident este ungur, toți sunt români sau presupuși români. Cu toate pretențiile de operă științifică, ne găsim în fata unei opere de tendențioasă propagandă. Și ar fi normal să ne așteptăm să fie o operă de propagandă românească, adica să apere interesele românești. Cum se va vedea mai departe, colectivul citat, apără interesele... Matușkăi Rossia. Cele patru volume conțin 4042 pagini. Nu e vorba de o carte mare, ci de una... voluminoasă.

In lucrarea noastră ne vom referi de multe ori la această voluminoasa "operă" și, cum nu putem cita pe toți autorii, o vom numi Istoria României de M. Roller.

Ori Istoria României lui Roller, fără să pună punctul pe i, recurgând la insinuări, lasă să se înțeleagă că rolul Slavilor a fost covârșitor. Adevărul istoric? E tratat cu dispreț. Iată ce citim la pagina 738 din volumul I: "Ajunși pe teritoriul țării noastre, Slavii au venit în contact cu populația locală, care din punct de vedere etnic, varia de la regiune, la regiune. *In Moldova și în Nor-Estul Munteniei, mai ales în regiunea de dealuri*, Slavii au venit în contact cu populația autochtonă carpo-dacică, *pe care treptat au asimilat-o*". Aceasta teză o vom găsi și în "Histoire de Russie" de Milioukov, dar autorii acestei istorii sunt Ruși, și dacă ei nu respectau adevărul istoric, o făceau în interesul Patriei lor. Ce interese servește colectivul lui M. Roller? In acea vreme, Rusia comunistă voia să pună mâna pe Moldova-obiectiv la care nu au renuntat-și colectivul voia să-i pună la dispoziție argumente de ordin istoric.

Capitolul despre Slavi, se termină astfel: "Creştinismul a îndepărtat vechii zei, dar multe din obiceiurile păgâne s'au păstrat şi după acela, ca, de exemplu, depunerea de ofrande în morminte, ospăţul funerar, pomenirea morţilor la anumite date şi altele. Astfel, *constituit în biserică de stat, creştinismul a ajuns să fie un amestec cu totul eclectic de superstiţii dintre cele mai grosolane*" (p. 753, vol. I). Este ştiut de toţi-afară de cei care nu vor să ştie-că Evreii înregimentaţi în partidele politice atee, în special în cel comunist, combat cu înverşunare religia — opiul poporului—. Dar în acest opiu al poporului, nu intră religia iudaică, şi fiul rabinului din Buhuşi, nu putea face excepţie.

Peste poporul român, aşezat în calea răutăţilor, au trecut aproape toţi barbarii, dar cei mai periculoşi au fost Slavii. Anţii şi Sclavinii au asimilat toate populaţiile peste care s'au aşezat, dar nu au putut asimila pe Dacoromani ci din contra, aceştia i-au asimilat pe ei, *făcându-i să dispară, topindu-se în masa dacoromană.* (C. C. Giurescu). E posibil că grosul Anţilor şi Sclavinilor să fi trecut în Sudul Dunării şi pe plaiurile noastre să fi rămas mai puţini, şi în aceasta s'ar putea găsi explicatia insuccesului lor de a ne asimila. Noi credem că mai este alt motiv şi că aceasta este cel principal. In momentul năvălirii Slavilor, exista o populaţie romanizată atât în Nordul cât şi în Sudul Dunării, deci o populaţie formată din Romani amestecaţi cu alte elemente. In Nordul Dunării, în aceste "alte elemente", cel principal era elementul *dacic*, în care curgea sângele dârzului Decebal. In această *dârzenie dacică* se găseşte explicaţia rezistenţei populaţiei dacoromane şi insuccesul Anţilor şi Sclavinilor.

Despre triburile slave care au năvălit spre Est, ne vorbeşte "Histoire de Russie" de Pavel Milioukov. Se dau numele mai multora din aceste triburi: Volinienii, Drejvilaninii, Dregovicii, Radimicii, etc. Dintre aceste triburi, ni

HARTA N.° 1

se spune la p. 83. I că Dregovicii au fost acela care s'au aşezat mai aproape de noi şi anume, dealungul Pripjatului, afluent al Niprului. Aceasta în text, dar pe harta de la pagina 84 (vezi harta no. 1), situaţia e cu totul schimbată. In această hartă, autorii "arată" care era situaţia triburilor slave, inclusiv a Slavilor din Sud, în secolele XII şi XIII. Şi vedem cu stupoare cum echipa Milioukov — ce importanţă are adevărul istorie? — arată că Ţara noastră era total ocupată de Slavii din Sud, care se întindeau în Est până dincolo de Prut, puţin bineînţeles, iar restul Basarabiei era ocupată de Slavii din Est. Care trib anume, nu se precizează. Şi cu toate acestea, pe aceasta hartă figurează numele de Vlakhi, şi mai găsim încă o reminiscenţă romana în "le rempart de Trajan" (valul lui Traian). Deci în secolele XII şi XIII, România, mai puţin o parte din Ardeal pe care Milioukov o cedează generos Ungurilor, era o masă slavă. Vlakhi erau total asimilaţi de slavi. Din nefericire, aşa cum s'a arătat, în sprijinul acestei gratuite şi nefundate afirmaţii, le vine în ajutor colectivul lui M. Roller, care în Istoria României, I, p. 738, afirmă: "In Moldova şi în Nord-Estul Munteniei, mai ales în regiunea de dealuri, Slavii au venit în contact cu populaţia autochtonă carpo-dacică, *pe care treptat au asimilat-o*".

Printre triburile slave aşezate în Est, nu a existat nici unul care să aibă numele de *Rus*, şi nici măcar unul asemănător. Ocupându-se la început cu agricultura, apicultura şi vânatul, au ajuns mai târziu şi la comerţ. Comerţul pe acea vreme, ne spune "Histoire de Russie" de Pavel Milioukov, era jumătate comerţ şi jumătate brigandaj. Fiecare comerciant era în acelaş timp şi un războinic. In cursul călătoriilor, negustorul trebuia să-şi apere marfa cu armele şi, când se ivea ocazia, ataca el însuşi pe alt negustor mai slab ca el, îi lua marfa, ba chiar ataca şi populaţia din localităţile prin care trecea. Speţa aceasta de negustori bandiţi era formată în special de Normanzi, care descoperiseră drumul care ducea la Bizanţ. Acest drum pleca din golful Finlandei, urma cursul Nevei, lacul Ladoga, fluviul Volkhov, lacul Ilmen şi fluviul Lovat, apoi mici râuri şi, cu transbordări de mărfuri, se atingea Dvina occidentală, bazinul Niprului şi, deacolo, se ajungea la gurile Niprului şi la Marea Neagră. Acesti Normanzi se numeau Varegi iar Finlandezii le ziceu *Ruşi*.

Varegii ajunseseră să urmeze acest drum în grupuri armate, prădând dealungul lor, populaţiile slave. Mai târziu, se fixează printre Slavi şi-i obligă să le plătească tribut. Aşa se face că spre mijlocul secolului XII, se formează mai multe principate varege. Deveniţi stăpâni, foştii mercenari continuă să organizeze şi să protejeze comerţul. Numele de Ruşi pe care Finlandezii îi dădeau Varegilor, a fost adoptat şi de Slavi. Aceşti Varegi au fost asimilaţi de Slavi, dar s'a întâmplat un fenomen asemănător cu al Bulgarilor. Bulgarii au ocupat pe Slavii din Sudul Dunării, dar au fost asimilaţi de aceştia, reuşind doar să dea populaţiei nou formate, numele lor. Cu Varegii s'a întâmplat acelaş lucru. Au ocupat şi stăpânit un timp pe Slavi, dar au fost asimilaţi de aceştia, reuşind doar să impună populaţiei nou formate, numele lor. Ruşii de astăzi vor să scadă din valoarea asimilatului popor vareg, vrând să facă a se crede că influenţa Varegilor a fost infimă, fără importanţă, şi că nu a influenţat asupra caracterului lor.

Adevărul nu poate să fie acesta, dacă ne gândim că unirea tuturor Slavilor într'un singur stat, a fost făcută din iniţiativa unui prinţ *vareg*, sau *rus*, numit Rurik, şi că dinastia lui a domnit peste 200 de ani, dispariţia ei datorindu-se invaziei tătăraşti. Faptul că un grup de negustori bandiţi varegi, în drumul lor, intrau într'o localitate şi o prădau fără să întâmpine rezistenţă iar mai apoi îi obliga să le plătească şi bir dovedeşte că Slavii erau lălăi, lipsiţi de vigoare. In orice caz, nu erau hrăpăreţi. Hrăpăreţi erau Varegii, ori poporul rus, născut din amestecul Slavilor cu Varegii, a păstrat această latură a Varegilor, Ruşii devenind *hrăpăreţii Istoriei*, Varegii lăsându-le nu numai numele, ci şi proastele lor obiceiuri.

Acest prinţ vareg, Rurik, devine mai întâi stăpân al Novgorodului, apoi cucereşte teritoriul slav Ilmen. Urmaşii lui contininuă unificarea teritoriilor slave, cuceresc Smolenskul şi ajung la Kiev. Acest Kiev, cu umbre şi lumini, rămâne centrul lumii ruseşti, până la invazia Tătarilor. La 988 sau 989, prinţul Kievului Vladimir, se creştineaza, sub oblăduirea Bizanţului. Dar neexistând un sistem hereditar fix, statul acesta se desface la moartea fiecărui prinţ, împărţindu-se nu numai între fiii decedatului, ci şi între fraţi şi nepoţi, pentru a se reface când se iveşte un prinţ autoritar şi iar se desface la moartea acestuia. Din cauza aceasta, principatul Kievului decăzuse chiar înainte de invazia Tătarilor şi nu aceasta este unica cauză a dispariţiei lui.

La sfârşitul secolului al XII-lea, ţara rusească (Kievul), nu avea o unitate politică reală. Existau încă de la sfârşitul secolului XI alte principate importante ca Novgorodul, Suzdalul şi Galici-Volhinia. Ne vom opri mai mult la acesta din urmă, pentrucă el se situiază în coasta noastră. Dacă studiem harta de la pagina 110, vol. I, al Istoriei lui Milioukov (harta no. 2), vedem că oraşul Halici (Galici în textul şi harta Milioukov), se găseşte la vreo 100-150 kilometri la Nord de Cernăuţi. Acest principat se întindea la Sud până în Nordul Bucovinei, dar, neprecizându-se nimic în text, în hartă, care este în culori se utilizeaza două, una galbenă pentru Volhynia şi una albastră-gris pentru Halici, în text precizându-se că la începutul secolului al XIII-lea, prinţul Volhyniei, Roman, reuşeşte să anexeze Halici, cele două regiuni unite atingând un grad de prosperitate şi mai mare. La sud de aceste regiuni Halici-Volhynia se găseşte o regiune colorată în roz, care cuprinde aproape toată Basarabia, aproape toată Moldova şi o parte din Nordul Ardealului. Nu ni se explică ce vrea să spuna această regiune roză, dar se lasă să se înţeleaga că ea aparţinea Haliciului. Şi, curios, această regiune intră în pretenţiile Moscovei, adică, atunci când e vorba de Matuşka Rossia, Ruşii din exil îşi dau mâna cu cei de la Moscova.

HARTA N.° 2

Dar să vedem ce găsim în aceasta privinţă la "istoricii" noştri. In Istoria Românilor de C. C. Giurescu, nu găsim nimic important, găsim însă multe lucruri importante în Istoria României de M. Roller. Iată ce citim în volumul II, pag. 95: "Dintre aceştia, rolul cel mai important l-a avut statul kievian, sub a cărui *dominaţie* s'a aflat un timp o bună parte a teritoriului ţării noastre".

Nici Ruşii nu sunt mai norocoşi decât noi în privinta isvoarelor istorice pentru acele vremuri. Pentru Ruşi, isvoarele se reduc la cronici (anale), legende şi cântece épice. Evident că şi acestea sunt isvoare istorice, dar sunt departe de a fi sigure şi ele trebuiesc folosite cu multă prudenţă. Pentrucă o cronică, un cânt epic, nu sunt făcute de istorici. Cele mai multe cronici ruseşti, mai ales cele mai vechi, au fost scrise de călugări, în mânăstiri şi este ştiut că autorii lor sunt ghidaţi de sentimentul patriotic, mai mult decât de simţul istoric. Şi acest simţământ patriotic din cronici, devine în legende şi cânturi epice, patriotard. Deci datele cronicelor trebuiesc cântărite îndelung, comparându-se cu alte cronici, scrise mai ales de străini, pentru ca din contrazicerile lor să se scoată concluziile cele mai apropiate de adevăr. Ori "istoricii" noştri innoată până în gât în apele nesigure ale cronicilor ruseşti. "Vechea cronica rusă", "Povestea vremurilor de demult", ne informează că în această vreme, în regiunea Nistrului, se afla tribul slav al Tiverţilor, care locuiau în aşezări întărite (goroduri), Vol. II, pag. 96. Aceasta scrie cronica rusească şi acuma, imediat, vine concluzia "istoricilor": "Este probabil că Tiverţii s'au întins şi *la apus de Prut*, unde exista o popolaţie băştinaşe, *cu care au convieţuit*". Teza rusească revine ca un leit motiv. Dar, din textul citat al cronicii ruseşti, reiese că s'au întins şi la apus de Prut? Este aceasta o concluzie istorică, trasă de istorici, sau de scribi plătiţi? Concluzia trasă de "istorici" este extrem de periculoasă pentru noi, pentru Neamul nostru, şi este un dar făcut hrăpăreţilor varegi. Istoricii ruşi se mulţumesc cu o insinuare, acela care reiese din harta de care am vorbit, dar bunul simţ îi opreşte de a merge mai departe. Fiul rabinului din Buhuşi se situiază pe versantul opus al bunului simţ. La pag. 96 istoricii ne spun că Tiverţii (o ramură a hrăpăreţilor varegi-ruşi) convieţuia cu populaţia moldovenească nu numai cu aceia din regiunea Nistrului ci chiar cu aceia de la Apus de Prut, fără îndoiala în mod paşnic. Şi iată ce citim la pagina 102, vol. II: "Cronicile ruse mai menţioneaza pe "berladnici" şi după dispariţia lui Ivanko Rotislavici: în anul 1161 berladnicii au atacat şi au jefuit Olsia, înfloritorul port de la gurile Niprului. Asemenea acţiune lovea în interesele marelui kneaz de Kiev, din care cauză oştile lui l-au urmărit şi înfrânt în apropiere de localitatea numită Diţin... Berladnicii dispuneau de forţe militare însemnate. Ei erau în stare să pună la dispoziţia lui Ivanko Rotislavici (un inamic al prinţului de Kiev, n. n.), o oaste de 6.000 de oameni. Acest număr nu se putea aduna numai în regiunea Bârladului. Exista deci, în acea vreme, o formaţie politică locală, care cuprindea, probabil, un întins teritoriu din centrul şi sudul Moldovei (pag. 102, II). Deci exact ce afirmăm noi mai sus: cronicile se contrazic între ele şi iată o altă cronică rusească care afirmă ca exista o organizaţie politică întinsă, acea a Berlandnicilor, care avea o armată proprie şi ataca pe hrăpăreţii Varegi, până la Nipru, deci *nu convieţuia cu hrăpăreţii*.

Dar să mai dăm o perlă a colectivului: "După moartea lui Vladimirko, în timpul urmaşului său Iaroslav Osmomasii (1152-1187), Haliciul a ajuns o mare putere. Autorul fragmentului epic cunoscut sub numele de *Cântec despre oastea lui Igor*, îi adresează cuvintele: "Tu Iaroslave Osmomasii, stai sus pe auritul tău tron, după ce ai închis porţile Dunării, şi ai pus judecătorii tăi la Dunare" (p. 101, vol. II). Iată pe ce isvor istoric se bazează fiul rabinului din Buhuşi, pentru a scrie mai departe: "Din acest pasaj rezultă că în a doua jumătate a secolului XII, autoritatea cnejilor Haliciului se întinsese spre sud până la malurile marelui fluviu şi că dregătorii cneazului Iaroslav îşi exercitau atribuţiile în unele puncte de pe teritoriul Moldovei"!!!

Afirmam că "Histoire de Russie" de Pavel Milioukov este o lucrare de propagandă. Da, dar autorii ei nu renunţă total la bunul simt, care trebuie să facă parte din bagajul unui istoric. Iată ce scriu ei despre "convieţuirea" cu populaţia din ţările noastre: "Devenit stăpânul "drumului Varegilor", el (Oleg urmaşul lui Rurik) întreprinde, în fruntea unei mari armate, o expediţie contra Bizanţului, care e obligat să semneze un tratat economic avantajos pentru Ruşi" (I, pag. 88). Şi mai departe, pe acelaşi pagină: "Dacă faptele sale *au fost exagerate de legendă*, Oleg este un personagiu istoric real, şi expediţia lui de la Kiev la Bizanţ este un fapt dovedit. Succesorul său *Igor, mai puţin norocos*, duce şi el două campanii contra Bizanţului, dar piere în timpul unei revolte a Drevlijanilor, lăsând un fiu nevârstnic, Sviatoslav. Şi: "Intre timp Sviatoslav încească să se întindă spre Sud, Bizanţul asaltat de către Bulgarii de la Dunăre, chemândul în ajutor, adună o mare armată, subjugă Bulgaria danubiană, dar trebuie s'o evacueze imediat, pentru a degaja Kievul, asediat de Pecenegi. Eliberat Kievul, lasa pe fiul său în pământurile Slavilor orientali şi se reîntoarce la Dunăre unde, de data aceasta, împăratul bizantin Ioan Zimisces se opune la această acţiune. Obligat, dupa un lung război, să părăsească Bulgaria, este surprins de Pecenegi la cataractele Niprului, şi ucis" (pag. 91, II).

Vedem deci că chiar într'o lucrare de propagandă, probitatea istorica împiedica pe autorii cărţii "Histoire de Russie" să facă apel la cronici şi la "cânt despre oastea lui Igor" deşi le cunoşteau desigur mult mai bine decât autorii Istoriei României de M. Roller. Tot ce au putut face în interesul propagandic urmărit, a fost de a introduce nişte hărţi care să insinuieze, dar nu sa facă afirmaţii lipsite de bază istorica. Dar ceiace nu au avut curajul s'o faca nişte Ruşi, au făcut, aşa cum s'a văzut, nişte pretinşi Români.

Şi dacă am scăpat ca "dregătorii cneazului Iaroslav să-şi exercite atribuţiile "nu numai în unele puncte de pe teritoriul Moldovei ci în toată ţara, aceasta o datorăm-paradox-teribililor tătari. Aceştia pornesc ca un iureş din Asia, în anul 1223 are loc o luptă între ei şi Ruşi pe râul Kalka, şi asiaticii sfărâmă pe ruşi, a căror putere era în declin. In 1236 Tătarii reîncep cuceririle, sdrobind rând pe rând toate principatele ruseşti. Inving şi pe Cumani care sunt nevoiţi să-şi caute scăparea în Ungaria sau în imperiul bizantin. *In 1240 ocupă Kievul*, iar în 1241 Haliciul şi Volynia. Ceiace nu reuşiseră să facă Polovcii şi Pecenegii în câteva secole, obţin Tătarii în câţiva ani. Toată "Rusia" constituită de Varegii slavizaţi, este pulverizată. De aici Tătarii au trecut şi au răvăşit Moldova şi Muntenia, bat

pe Unguri, pe Teutoni, insfârşit, toată Europa. Tătarii au fost pentru Români o pedeapsă a lui Dumnezeu, ca pentru toată Europa dealtfel, dar mult mai puţin periculoşi decât Ruşii. In fond ei au fost o verigă în plus în lanţut de barbari care au trecut peste noi. Luau bir, distrugeau aşezările, luau robi şi roabe, dar nu ne luau sufletul, nu ne voiau sufletul. Tătarii erau un val în plus, dar valurile trec. Ruşii rămâneau cu noi, printre noi, ne voiau sufletul şi graiul. Se aşezaseră în coasta noastră înaintea venirii Tătarilor, dar nu reuşiseră să se aşeze printre noi, nu reuşiseră să ocupe Basarabia şi nici să convieţuiască cu noi la apus de Prut, cum le-ar fi placut să se întâmple "istoricilor colectivului Roller", şi nici să-şi instaleze dregătorii la Dunăre, cum se afirma intr'un patriotard "Cânt pentru oastea lui Igor". Tătarii au fost acela care cu tot răul ce ne-au făcut, ne-au scăpat pentru un timp de pericolul de moarte: Ruşii. După puţin timp, Tătarii s'au retras dincolo de Nistru, împărtindu- se în mai multe grupuri: Hoarda de Aur între Volga şi Urali, Hoarda Nogailor mai la Est de aceştia, hanatul Astrahanului între Mările Neagră şi Caspică şi hanatul Crimeei. Ne-au ţinut multă vreme sub jugul lor, greu desigur, dar nu ucigător.

In celace-i priveşte pe Ruşi, Histoire de Russie de Pavel Milioukov, făcând bilanţul năvălirii Tătarilor, scrie: "Invazia Tătarilor a avut deasemeni rezultate mai indirecte şi mai indepărtate. Ocuparea stepelor meridionale, *taie definitiv comunicaţiile între Rusia centrală şi Bizanț*, terminând astfel opera Pecenegilor şi Polovcilor. *Ea întârzia deasemeni pentru mai multe secole coborirea populaţiilor din Centru spre pământul negru al stepei... Ei accelerează, dacă n'o provoacă, ruina principatelor din Sud şi Vest* şi expansiunea acelora din câmpia centrală între Oka şi Volga. *Cele din Vest şi din Sud pierd complet forţa lor de rezistenţă şi cad, unul după altul*, sub dominaţia vecinilor lor occidentali, Unguri, Polonezi şi Lituanieni. ... *Astfel Istoria Rusiei de Nord pe deoparte şi cea a Rusiei de Sud şi de Vest, pe dealtă parte, iau un curs diferit*. In acelaş timp, trăsăturile regionale ale populaţiei ruse în câmpia Europei orientale se fixează definitiv, şi astfel se termină o evoluţie începută în secolul al XIII-lea. *Numele vechilor triburi slave, dispar*. Din contra, distribuţia geografică a populaţiei *şi formatia dialectelor regionale*, determină împărţirea Slavilor orientali în trei ramuri: Ruşii mari care se împart ei înşişi după limba lor, în Ruşii mari de Nord, Ruşii mari de Centru şi Ruşii mari de Sud: Ruşii mici, mai cunoscuţi de câtăva vreme sub celălalt nume al lor de Ucraineni, şi Ruşii albi. (I. pp. 123-24). Deci, pe lângă atâtea nenorociri câte ne-a adus Tătarii, după atâta rău cât ne-au făcut, ne-au făcut şi un bine: au îndepărtat pe Ruşii din coasta noastră, împingandu-i la sute de kilometri spre Nord. Acesta este textul. Isvoarele istorice nu le permiteau autorilor cărţii "Histoire de Russie" de Milioukov, să scrie altfel, considerau desigur că analele sau cântecele patriotarde, nu le permit să siluiască istoria. Dar sentimentele lor ruseşti, scopul propagandistic, îi împing şi de data aceasta să recurgă la insinuările pe care le pot strecura în hărţi. Astfel, la pagina 125 găsim o harta (no. 3) care are subtitlul următor: Trei ramuri ale limbii ruse. Şi în această hartă vedem că Ruşii mici îşi întindeau limba (!!!) nu numai până la Nistru sau Prut, ci chiar până la Carpaţii, includ adică întreaga Moldovă, adică eterna teză rusească: Moldova e slavă. Cartea e tipărită în 1932, nu aveau deci la îndemână paginile Istoriei Româniel de M. Roller, pentru a le utiliza cu satisfacţie. La subsolul paginei 124 găsim următoarea notă: "Modul de formaţie al acestor dialecte, pe care unii istorici şi filozofi înclină să le ia drept *limbi separate*, nu a fost încă suficient studiat". Deci e vorba de *dialecte*, care desigur la rândul lor au *subdialecte* şi dacă în Moldova limba locuitorilor e departe de a Ruşilor mici, adică e latină, ne găsim desigur în faţa unui *subdialect*. Repetăm, autorii Istoriei Rusiei de Milioukov n'o spun, dar o insinuiază. Dar, în afara de text, între paginile 138 şi 139, găsim o altă hartă (no. 4). Vedem deci în această hartă, în locul Kievului, Volyniei şi Haliciului, apărute alte popoare, ca Lituania, care ocupă o mare parte a Rusiei de azi, de la Riga la vărsarea Bugului în mare, înglobând oraşe ca Orel, Smolensk şi... Kievul. Şi curios, în această hartă găsim clar situată Moldova noastră, nu numai până la Prut, ci aşa cum glăsuieşte adevărul, până la Nistru. Hărţile 3 şi 4, aparţin aceleiaşi perioade istorice, adică acela care marchează situaţia creată de năvălirile Tătarilor. Deci în harta no. 3 *limba* Ruşilor mici se întinde până la Carpaţii, dar din punct de vedere politic, adică al organizaţiilor politice, spaţiul acesta, până la Nistru, este ocupat de *Moldova*. Comparând ambele hărţi, reiese că aceşti Moldoveni vorbeau dialectul Ruşilor mici. Incăodată, autorii o insinuiază, dar nu au curajul s'o afirme. Regiunea dintre Bug şi Nistru pare să nu fie ocupată de nimeni, e un no mans land.

HARTA N.° 3

A existat un domnitor moldovean numit Gheorghe Duca. In Istoria Românilor de C. C. Giurescu nu-i gasim pomenit nici numele. Natural, e periculos să se pomenească numele acestui domnitor moldovan. Căci acest domnitor al Moldovei, "regiune unde se vorbea un dialect sau subdialect" ucrainean, şi-a permis să domnească în... Ucraina. In Istoria Româniel de M. Roler îi găsim pomenit numele în mai multe locuri chiar, găsim chiar că a fost hatman al Ucrainei. Ori realitatea istorică este alta. Pe lângă domnia Moldovei, acest Gheorghe Duca a reusit să cumpere şi hatmania Ucrainei. Date interesante găsim în cartea "Histoire des rélations russo-roumaines" de N. Iorga: "Duca păstră administraţia anterioară (a Ucrainei) cu conducătorii oraşelor, polcovnicii, sotnicii, judecătorii şi contopistii numiti pisări (cu un pisăr general): El, Duca, cerea numai ca în ultimă instanţă, procesele să se judece la reşedinţa lui de la Iaşi. Un palat a fost clădit aproape de Nistru, la Ţicunovca, în fata Sorocei, şi agenţii princiari începură o vastă explotare agricolă, pe care ţara nu o cunoscuse niciodată, cu turme de oi şi cirezi de vite cornute, stupi de albine, fabrici de bere şi de rachiu. Privilegii foarte întinse aduseră repedea colonizare a acestei ţări, până atunci *aproape gol* (désert, p. 95) După asediul de la Viena, Duca este făcut prizonier de către Polonezi, *dar numele Ukrainei rămase pe sigiliul Moldovei până în* 1685 (N. Iorga, p. 95). In această scurtă stăpânire a Ukrainei de către *domnitorul Moldovei* Gheorghe Duca, mulţi moldoveni s'au stabilit dincolo de Nistru şi aici trebuie căutată explicaţia localităţilor moldoveneşti pe malul stâng al Nistrului, ca Dubăsari şi un mare număr de alte localităţi, până la Bug. ("Histoire des rélations russo-roumaines", de N. Iorga, p. 96).

Deci acest no mans land din harta no. 4 e explicabil. Acest ţinut a fost deşert până târziu, fapt ce explica emigraţia Moldovenilor spre sfârşitul secolului al XVII-lea.

In celace priveşte Haliciul, pomenit cu atâta pompă de Istoria Româniel de M. Roller, în cartea citată. N. Iorga ne spune că a fost cumpărat de domnitorul moldovan Petru de la regele polonez Jagello, cu 3000 de ruble de argint, iar urmaşul său Alexandru, ocupă Pocuţia întreagă, pagina 29.

In acest timp se naşte şi creşte Principatul Moscovei. Istoria de Milioukov ne spune că acest principat al Moscovei începe să se formeze în a doua jumătate a secolului XIII. Fondatorul dinastiei moscovite este Daniel Alexandrovici, în jurul anului 1260 şi a domnit până la 1303. Ii urmează fiul său George, până la 1326. In timpul domniei acestui George, începe o luptă între el şi Mihail, prinţul Tverului. Tătarii-Hoarda de Aur-le cereau Ruşilor nu numai bir, ci şi alte lucruri mai ruşinoase: de exemplu, pentru a fi prinţ al Moscovei, era necesară aprobarea hanului tătărăsc, adică o adevarată învestitură. Această investitură se *obţinea cu bani*. După cum se vede, situaţia Ruşilor era asemănătoare aceleia a Valahilor, cu singura deosebire că Sublima Poartă se numea Hoarda de aur, iar firmanul, *jarlik*. N'am găsit cum se numea peşcheşul, dar el exista, cu sau fără nume. Astfel, la pagina 130, vol. I, ni se spune că Gheorghe, prinţul Moscovei şi cu Mihail al Tverului, s'au dus amândoi la Hoarda de aur pentru a obţine jarlikul. Gheorghe corupe pe Tătari cu darurile bogate ce le face, şi obţine nu numai jarlikul ci şi uciderea de către Tătari a lui Mihail, concurentul său. La rândul său, fiul lui Mihail, Dimitrie, ucide pe Gheorghe, piere şi el după acela, dar reuşeşte să lase jarlikul fratelui sau, Alexandru Mihailovici. Parcă am fi în plină epocă fanariotă!!!

Insfârşit, urmează mai mulţi principi moscoviţi, unii incearcă să scuture jugul tătărasc dar nu reuşesc, până ajungem la Ivan al III-lea Vasilievici (1462-1505). Ne vom opri mai mult asupra lui, nu numai pentrucă reuşeşte să scuture jugul Tătarilor, dar şi pentrucă a avut relaţii importante din toate punctele de vedere, cu Ştefan cel Mare. Intre ultimul prinţ Gheorghe, de care am vorbit, şi Ivan al III-lea, Moscova reuşeşte să se întindă, supunând pe ceilalţi prinţi ruşi, fie prin lupte, fie prin bani. In timpul lui Ivan al III-lea, puterea tătărasca scăzuse din cauza diviziunilor interne. Astfel, în afară de marile grupuri, Hoarda de aur şi hanatul Crimeei, apar altele, ca cel al Astrahanului. Ivan îşi dă seama de aceasta, reuşeşte să se apropie şi să-şi facă aliat pe Mengli Ghirai, hanul Crimeei, contra inamicului principal, Hoarda de aur. Ahmet, şeful Hoardei de Aur, porneşte cu război contra lui Ivan, şi se întâlnesc pe râul Ugra. Dar nici unul din ei nu are curajul să atace şi fiecare se întoarce la casele lui. Aceasta se întampla în anul 1480. Din acest moment, Moscova nu mai plăteşte bir Tătarilor şi jarlikul dispare. Steaua Hoardei de Aur, a apus.

Ivan al III-lea, indiscutabil, a fost unul dintre cei mai mari principi moscoviţi. In afară de scuturarea jugului

HARTA N.° 4

tătărăsc, Ivan este acel care rotunjeşte hotarele Moscovei, prin invingerea, supunerea prin intimidare sau bani, a celorlalţi principi ruşi. Opera lui a fost desăvârşită de fiul lui, Vasile al III-lea. Prin invingerea şi supunerea celorlalţi prinţi ruşi, Ivan vine în contact cu Lituania, care se despărţise de Polonia, după moartea regelui Kazimir. Profitând de această despărţire de Polonia, Ivan atacă pe Alexandru prinţul lituan, îl bate şi-i impune un tratat prin care Alexandru îi recunoaşte toate cuceririle şi titlul de prinţ al tuturor Rusiilor. Impăcarea a fost sigilată prin căsătoria lui Alexandru cu fiica lui Ivan al III-lea, Elena. Dar neînţelegerile revin şi are loc o nouă bătălie la Vidros, unde Lituanienii sunt din nou invinşi. Sfârşitul este sigilat cu un nou tratat care recunoaşte toate stipulaţiile celui precedent.

Dar Ivan al III-lea voia un război cu Polonia. Toată viaţa l-a pregătit, dar a murit fără să aibă curajul a trece la fapte. Pentru acest razboi a cautat aliaţi. Şi în afara de Mengli Ghirai, hanul Tătarilor din Crimeia, a făcut apel şi la Ştefan cel Mare. Deci Polonia avea acuma drept duşmani pe Ivan, pe ginerele acestuia Alexandru al Lituaniei, pe Mengli Ghirai şi pe domnitorul Moldovei. Cum între Ştefan şi Ghirai avusese loc un războiu, cum hanul Tătarilor ajutase pe Turci ca să cucerească Chilia şi Cetatea Albă, situaţia era delicată. Dar Ivan al III-lea reuşeşte să impace pe Ghirai cu Ştefan şi să intre în alianţă contra Poloniei. Ce-l impingea pe Ştefan să intre în această alianţă? Ura contra Polonezilor. Kazimir regele Poloniei îi impusese o teribilă umilinţă: tratatul de vasalitate. Dar pe lângă tratatul-umilitor pentru mândrul Ştefan-Kazimir recurge la o stratagemă, care l-a umilit şi mai mult pe domnitorul Moldovei. In timpul ceremoniei, care conform cererii lui Ştefan, se petrecea într'un cort, în momentul când era în genunchi în faţa regelui polon, pereţii cortului cad şi scena a fost văzută de toată mulţimea pe care desigur Kazimir o adusese acolo inadins. Ştefan fusese umilit, dar, spera că va fi ajutat cel puţin în lupta lui pentru libertate, contra Turcilor. Ori, când Turcii i-au cerut lui Ştefan să le plătească bir, acesta a cerut sprijinul seniorului, adică al lui Kazimir. Şi Kazimir, eschivându-se, a fost silit să accepte supunerea şi birul. Şi în această ocazie, moldovanul Ştefan s'a arătat a fi rudă cu Oltenii. Bine, eu plătesc bir Turcilor, dar vinovaţii sunt Polonezii, şi-a zis el, deci ei să plătească. Pentru aceasta, Ştefan făcea dese incursiuni în regatul polonez, de unde se intorcea cu prăzi bogate, plătea birul Turcilor şi-i mai rămânea şi lui. Dar, mai grav, Ştefan aflase că regele polonez voia să-l detroneze şi să pună în locul lui pe un frate. Deci, la ură, se adăoga instinctul de conservare. Şi Ştefan mai voia şi Pocuţia.

Deci invitaţia de a intra în alianţă contra Polonezilor, l-a găsit pregătit din toate punctele de vedere.

Au loc deci dese trimiteri de soli, de la Ştefan la Ivan şi de la Moscova la Suceava. Şi pentru pecetluirea acestei alianţe, are loc şi o încuscrire, un fiu al lui Ivan al III-lea se căsătoreşte cu Elena, o fată a domnitorului moldovan. Pentru a pedepsi pe Polonezi, Ştefan ajunge la o înţelegere cu Mengli Ghirai: îşi împart zonele de pradă. Ştefan trebuia să prade Polonia, iar Tătarul Lituania, cu toate că era aliat. Şi odată, Ştefan s'a greşit şi a intrat şi a pradat în Lituania. Nu s'a supărat Mengli Ghirai, dar s'a supărat Alexandru, prinţul Liatuaniei. A avut loc un schimb de soli, Ivan al III-lea reuşind să evite conflictul. L-a evitat, dar numai pentru moment. Noul rege al Poloniei, Ioan Albert, se gândeşte la răzbunare, nu numai să-l pedepsească pentru prazi, dar şi să-i ia tronul. Ştefan era apărat contra Polonezilor de tratatul de alianţă cu Ivan, Alexandru şi Mengli Ghirai. Dar, prevăzător, Ştefan avea alianţă şi cu Ungurii şi... şi cu Turcii.

Pentru a-l invinge pe Ştefan, Ioan Albert recurge la o stratagemă. Comunică lui Ştefan că vrea să facă război Turcilor, pentru a cuceri cetăţile Chilia şi Cetatea Alba, pe care Turcii le răpiseră lui Ştefan. Şi-i cere şi ajutorul, cum era normal. Ştefan s'a prefăcut la rândul lui că nu bănuieşte nimic şi i-a comunicat "că oastea lui se va alătura Polonezilor când aceştia vor ajunge la Chilia şi Cetatea Albă. N'o face-a înainte deoarece Turcii ar afla mişcarea lui Ştefan înainte de vreme, celace ar dăuna succesului operaţiilor militare" (Ştefan cel Mare de Alexandru V. Boldur, p. 268, Editura "Carpaţii", Madrid). In acelaş timp cere ajutorul Ardelenilor, Turcilor şi Tătarilor. Din Ardeal au venit 12.000 de ostaşi, din Turcia 2.000. Nu au venit Muntenii şi nici "aliaţii" Tătari nu i-au trimis nici un ajutor. Ivan îl anuntase că e... prea departe. După cum se vede, tratatul de alianţă între Rusi, Tatari şi Lituanieni contra Polonezilor, atunci când a fost nevoie, s'a dovedit a fi literă moartă.

Ioan Albert trece graniţa Moldovei dar, în loc să se îndrepte spre Chilia, se îndreaptă spre Suceava, care era mai aproape. Regele polonez a asediat Suceava. Asediul a durat trei săptămâni, de la 26 Septembrie până la 16 Octombrie 1497. Dar n'a putut-o lua. Oştile moldoveneşti care erau în afara cetăţii hărţuiau necontenit oştile asediatoare. Incepe foametea, oboseala, soldaţii cer să se intoarcă acasă. La intervenţia regelui ungur, Vladislav, se obţine împăcarea. Ştefan i-a propus regelui polon să se intoarcă pe acelaş drum pe care a venit, deoarece în caz contrar "nu-i poate garanta că ţăranii nu-l vor ataca" (Ştefan cel Mare, de A. Boldur, p. 269). Ion Albert a apucat exact pe alt drum şi Ştefan cel Mare l-a aştetat la Codrul Cosminului, unde Polonezii, după însăşi afirmaţiile istoricilor lor, au suferit o ruşinoasă înfrângere.

Dar se naşte acuma o vie polemică, provocată de scriitorii ruşi şi proruşi. Şi anume, se afirmă că succesul lui Ştefan cel Mare se datoreşte faptului că în ajutorul Polonezilor nu a venit prinţul Lituaniei, Alexandru. Acesta, după cum am arătat, era supărat pe Ştefan din cauza că "s'a gresit" şi i-a prădat ţara. Şi a strâns o armată pentru a porni în contra lui Ştefan, alături de Polonezi. Dar, în acea vreme, în Lituania, puterea prinţului era redusă, nu putea face un război, fără aprobarea Radei (Adunarea lituană). Această Radă s'a pronunţat contra acestui război. Alexandru a nesocotit hotărîrea Radei, a pornit la strângerea unei armate, dar nu a reuşit să strângă mai mult de 1000 de ostaşi. A pornit la drum, dar soldatii lui nu ştiau unde merg. Intrebat, răspundea: daca ar şti cămaşa mea unde merg, aşi arde-o. Fapt este că din cauza Radei care s'a opus, Alexandru nu a putut strânge mai mult de 1000 de oameni, a tergiversat şi a ajuns după consumerea dramei. Istoricii ruşi şi prorusi, afirma că nealăturarea lui Alexandru oştilor lui Ion Albert, se datorează interveniei energice a lui Ivan al III-lea, care ar fi ameninţat pe ginerele lui ca "va încăleca" contra lui, dacă va porni contra lui Ştefan. De aici până la tragerea concluziei că marea victorie dela Codrul Cosminului a lui Ştefan cel Mare nu se datorează geniului militar al domnitorului moldovan ci... intervenţiei lui Ivan al III-lea, calea se scurtează. Daca Alexandru ar fi fost alaturi de Ion Albert, Ştefan cel Mare ar fi fost înfrânt, spun ei. Deci încă o poliţă de recunoştinţă faţă de Ruşi, care de douăsprezece ori au sărit în ajutorul poporului nostru, ca să ne scape aproape totdeauna de Turcii necredincioşi, de a ne elibera, poliţă care trebuie adăogată la ultima, cea de la 23 August 1944, când însfârşit, Ruşii ne-au eliberat de... libertate.

Cu lux de amănunte şi cu isvoare istorice irefutabile, prof. Alex. Boldur, în cartea editata de "Carpaţii", arată care a fost realitatea. Neintervenţia Lituaniei alături de Polonezi se datoreşte opunerii Radei, şi nu "ameninţării" lui Ivan al III-lea. In fond, această ameninţare cu încălecarea, dacă a existat într'adevăr, a fost nesocotită de Alexandru, care a plecat contra lui Ştefan, dar a ajuns târziu şi cu un ajutor infim, abia 1000 de oameni, celace nu ar fi putut schimba cursul evenimentelor, chiar dacă ar fi ajuns la timp. Dar se pune intrebarea: Ivan a uneltit toata viaţa contra Polonezilor, a încheiat alianţe dar, când unul dintre aliaţi este atacat de duşmanul comun, stă pe loc, pretextând că e prea departe. Dar când a încheiat alianţa, nu ştia că Moldova e prea departe?

Realitatea este ca Ivan al III-lea, acoperit de această alianţă în contra Polonezilor, a putut să se întindă în linişte, rotunjindu-şi mereu principatul. Cel care a profitat din plin de alianţă a fost Ivan al III-lea, încât Ştefan "constată cu amărăciune că pe când Ivan al III-lea, şezând acasă şi dormind, îşi lărgeşte dimensiunile statului, el, luptând în fiecare zi, abia îşi poate apăra hotarele" (Alex. Boldur, pag 304 a operei citate, după "Rerum Moscoviticarum Comentarii Sigizmundi Liberi Baronis Herberstain", Neypwrg et Guettenhag, 1956, p. 11A).

E de remarcat că lucrarea "Ştefan cel Mare", nu s'a putut publica în România. Profesorul Alex. Boldur a reuşit totuşi să-şi scoată manuscrisul şi a avut norocul să dea peste un român "foarte bogat", care să i-l publice la Ma-

In cartea sa " Histoire des rélations russo-roumaines", N. Iorga vorbeşte de încuscrirea lui Ştefan cel Mare cu Ivan al III-lea, dar nu găsim nici un cuvinţel despre tratatele de alianţă dintre ei, îndreptate împotriva Poloniei şi nouă ni se pare că aceste tratate prezintă mult mai mare importanţă decât citata încuscrire. Să nu fi cunoscut Iorga existenţa tratatelor? Cartea a fost tipărită în 1917, la Iaşi, în editura gazetei sale Neamul românesc". Se pare că apariţia acestei cărţi a fost motivată de planurile ruseşti din acea vreme de a pune mâna pe Moldova. E probabil că Iorga aflase ceva de tratativele Stürmer —von Jagow pentru a împărţi România, Ruşii luând Moldova iar Austriecii restul. Şi deaceia graba în redactarea şi tipărirea cărţii.

Dar şi mai curios este faptul că nu găsim nici un rând în Istoria lui Pavel Milioukov. In apoteotizarea figurii lui Ivan al III-lea, autorii nu uită să-l descrie şi din punct de vedere diplomatic. Ne vorbesc pe larg de relaţiile lui cu Mengli Ghirai, cu Alexandru al Lituaniei şi adaoga: "... Statul moscovit intră în relaţii cu Danemarca, Turcia, Ungaria, Impăratul şi, îndepărtata Veneţie care e în război cu Turcii, îi trimite note ingenioase pentru a-l convinge să se pună în fruntea unei cruciade creştine contra Islamului", I, p. 142. Deci nimic de Ştefan al Moldovei. S'ar părea că e vorba de o desconsiderare a voevodului moldovan. Era aşa de neînsemnat, încât pomenirea lui nu ar fi adăogat nici o lance în plus, la trofeele "marelui" Ivan. Dar nu, explicaţia nu este aceasta. Pentrucă nu se pune nici o linie relationată cu Polonia. Şi dacă ar fi vorbit de Polonia, ar fi ieşit la suprafaţă lucruri prea puţin frumoase. Ar fi trebuit să se scrie că Ivan a uneltit contra Poloniei toată viaţa, dar ca nu a avut curajul s'o atace. Ar fi trebuit să se spună că a creiat un sistem de alianţe şi nu ar fi putut omite cu usurinţă pe un membru al acestei alianţe, adică pe Ştefan al Moldovei. Ba ar fi trebuit să spună că "marele" Ivan nu a respectat această alianţă, lăsând pe unul dintre semnatari în voia soartei, atunci când fusese atacat.

Dar acest ignorat Ştefan al Moldovei a fost şi cuscrul marelui Ivan. Nici un rând nu se găseşte în Istoria lui Paul Milioukov despre această încuscrire. Mai grav e faptul că Elena, fata lui Ştefan cel Mare, era bătăioasă şi a provocat mari încurcături la curtea de la Moscova. Ivan al III-lea a avut un fiu din prima căsătorie, care s'a căsătorit cu Elena, fata lui Ştefan cel Mare. Fructul acestei căsătorii a fost Dimitrie, nepotul lui Ştefan. Din a doua căsătorie Ivan a avut un fiu, Vasile. Cine avea să fie moştenitorul? Iniţial îl numeşte ca moştenitor pe acest Dimitrie, dar începe o perioadă de intrigi de Curte, care au ţinut vreme îndelungată. O parte a curtenilor susţineau pe Dimitrie, alta pe Vasile. Au intervenit turburări, cu amestec de chestiuni religioase, etc. Fiica lui Ştefan cel Mare, cum am spus, bătăioasă, apăra cu înverşunare drepturile la tron ale fiului ei Dimitrie, dar însfârşit, este învinsa şi-şi sfârşesc zilele în închisoare, atât ea, cât şi fiul ei. Milioukov vorbeşte despre aceste turburări, o şi numeste pe Elena, dar nici un cuvant despre filiaţia ei.

Şi iată explicaţia. Russi, exilati sau comunisti, au acelaş ideal: să pună mâna pe Moldova. Insinuari, hărţi false, totul duce către acelaş scop: în Moldova, nu numai în Basarabia, au trăit triburi slave, pe acest teritoriu nu a existat în trecut un stat neslav, ci mereu Slavii.

Punctul pe i îl găsim tot în cartea bătrânului profesor Boldur. Iată ce citim la pagina 247, a cărţii tipărită de Editura "Carpaţii": "Nu se cunoaşte data încheierii alianţei lui Ştefan cu Moscova. In arhivele moscovite nu s'au păstrat dosarele privind raporturile moscovite-moldoveneşti. V. A. Ulianiţki precizează că în prima jumătate a secolului XVII, existau încă cărţi valahe dela 6990 (1482) până la 7013 (1505) cu trimiteri din Moscova şi plecari ale solilor valahi. Nici o carte din acestea nu s'a păstrat. La începutul secolului al XIX-lea, ele nu mai figurau în cataloagele arhivei din Moscova", p. 247. Isvorul care a servit istoricului român pentru a face această afirmaţie este cartea "Materiale pentru istoria raporturilor reciproce ale Rusiei, Poloniei, Moldovei, Valahiei (Tării româneşti şi Turciei) în sec. XIV-XVI, Moscova, 1887, prefaţa pag. IV. Deci un isvor rusesc pe care Ruşii îl pot ocoli, dar nu combate.

Deci la începutul secolului XIX, aceste documente dispar din arhivele Moscovei. Au dispărut sau au fost făcute să dispară? Au fost făcute să dispara. La începutul secolului XIX, împărat al Moscovei era Alexandru I. Alexandru I a voit să pună mâna pe Ţările româneşti, pe amândouă, adică şi pe Muntenia. Pentru a-şi atinge scopul, a şi ţinut ocupate aceste ţări timp de 6 ani (1806-1812). Napoleon nu era de acord, de aici slăbirea alianţei lor. Cum îl presa să pună capăt acestei ocupaţii, Alexandru s'a simţit total desamăgit. Pentru cine studiază cu atenţie relaţiile Alexandru — Napoleon, e clar că ruperea alianţei se datoreşte Tărilor româneşti. Fără acest motiv de nenţelegere, dacă Napoleon i-ar fi admis lui Alexandru ocuparea Moldovei şi Munteniei, e probabil că vestita şi tragica campanie a lui Napoleon în Rusia, nu ar fi avut loc. Când şi-a dat seama că Napoleon nu cedează şi mai ales, când a aflat că împăratul francez se pregăteşte să-i invadeze ţara, îşi micsorează pretenţiile şi se mulţumeşte cu Basarabia. Desigur, în tratativele lui cu Napoleon, ţarul Alexandru susţinea că Moldova şi Muntenia sunt provincii turceşti, slave, că nu au nici un trecut. Ori actele acestea din arhivele Moscovei arătau că Moldova avusese nu un trecut oarecare, ci unul glorios. Un mare ţar al Rusilor, Ivan al III-lea se încuscrise cu Ştefan, încheiase un tratat de alianţă cu domnitorul Moldovei, acest moldovan obţinuse o răsunătoare victorie asupra Polonezilor, popor contra cărora Ivan al III-lea uneltise toată viaţa, dar nu a îndrăznit să-l atace până la moarte. Aceste documente erau comprobităţoare şi Alexandru I avea toate motivele să le facă să dispară.

Va urma

VERSURI

MARTORUL LUI ISUS

de Ion ŢOLESCU

Hoardă barbară, hoardă păgână,
ce mi-ai păstrat sorgintea română,

hoardă păgână, hoardă barbară,
că m'ai ţinut cu pieptu'n hotară...

chit că n'am mai rămas cu nimic,
slăvită ura de venetic...

hoarda barbară, hoardă trufaşe,
ce-ai ridicat peste mine oraşe,

slavă ţie că m'ai lăsat
să rămân veşnic iobag în sat,

veşnic iobag în sat să rămân
doar cu sufletu-mi de român;

Dumnezeu, hoardă, să nu te bată
că mi-ai frânt ciolanul pe roată...

şi grumazul sub săcure mi-ai pus,
ca să rămân martorul lui Isus.

ELEGIE

Când ceruri albe dăinuie pe ţară
Şi îngeri de mătase plâng la geamuri
M'aşi vrea ca seva odihnind în ramuri
Ori sub pământ în bobul de secară

Ca să nu-mi ştie omeneasca vrere
Neliniştea ostatecă din mine
Şi'n necuprinsul apolinic bine
Un zeu să fiu prin timp şi adiere,

Iar tu cea mai cântată pe viole
Ce mi-ai cusut altiţe pe-amintire
Să fii în zarzări fragedă'nflorire
A sângelui meu supt din alveole,

Şi'n noaptea când imaginea lunară
S'o năvădi pe iţe din azur,
Tu să-ţi lipeşti de crengi obrazul pur
S'asculţi în filtre voci ce te strigară.

George FONEA

(Reprodusa din «Revista Micron»)

RAPSODIA VALACA

por Aron COTRUS
versión del rumano por Cayetano APARICIO

Sin querer,
nos has dado
años y lengua,
arrebatada del Paraíso...
Y nos has dado
rudos pasos
de guerreros
y enemigos gigantescos,
en estas orillas
sin vado,
devastadoras, de infierno.

Como corazón violento, duro,
nos has dado el Danubio...
Miradas al acecho,
a través de la niebla hambrienta,
en fronteras de castigo...
Y voluntades inmoderadas,
en el aire borrascoso,
bajo el cielo azul,
aquí abajo,
de bosque en bosque,
de castro en castro,
de hogar en hogar,
en la vastedad de las tierras,
Roma, de piedra,
vieja Roma,
emperatriz sin agual
de los mundos...

Dacio obstinado que muere
de pie,
defendiendo con furia loca
lo que es suyo;
con mi rebeldía —manojo carpático-danubiano
de tempestuoso aroma—
con la sangre parada en el pecho
y en los riñones,
ante ti, Roma,
mi pensamiento recto
cae de rodillas...

Y quisiera, con el deseo —lunático lobo—,
arrancarme de las selvas de los siglos
y pasar de puerta en puerta,
a través de tiempo muerto,
de umbral en umbral,
con sandalias o abarcas de ceniza...
Con los siglos bajo el pie,
detenerme en la fuente del tiempo...
Con brusca mano batalladora,
arrancar las cadenas de los instantes...
Que beba
cuanto quiera
mi sed áspera, ardiente,
de todas las aguas del recuerdo...

Que sienta cómo mi mirada se derrama:
mar de plata sobre el tiempo quemado...
Que vea con ojos de águila
a través de ruinas y ruinas...
Desde el principio del principio,
que jamás nadie ha visto,
vea,
vea...

Con el oído absorbido
por rumores sordos, subterráneos,
alucinado,
que oiga,
que oiga,
por encima de locos aleteos, y aleteos
que nadie oye,
lo oiga yo.

Bajo mi gorro de niebla,
a través de la noche que hiela mi aliento,
que me desprende de los hombres el traje potrido,
mire la eternidad cara a cara,
con sus secretos y sus tumbas sin número...

Y con el hambre de saber que muerde mis entrañas,
como un arado mellado surque mi pensamiento,
apoyado en mi mirada como un fusil,
toque
—nido de araña—
la huella invisible, nocturna, ensoñada...
Y partiendo de ella
cuanto tiene la vastedad:
otros rebaños
y rebaños
de huellas,
y huellas,
y huellas...

Que haga una parada
sin voz,
apesadumbrado de secretos agobiadores,
sobre el primer paso
de mi estirpe...

En la almohada de su principio,
alucinado,
olvidando el camino recorrido,
que abrace, que acaricie, que consuele,
la aurora en su día primero...

En las encrucijadas de los misterios ciegos,
en la fuente de su infancia,
con temblor infantil,
que me detenga
a beber agua del agua de las auroras...

Con el oído lento y lóbrego,
que oiga,
que oiga,
que oiga su primera palabra:
breve vuelo de tórtola,
con todo el olor de la tierra en ella...
Y en el aire fresco
del temblor, sude sangre...
apoyado en las auroras de los siglos,
traiga de la noche y el infinito,
el pasado, el pasado: huracán petrificado...

Quede de piedra,
con el corazón golpeando como un martillo,
oyendo cómo grita maravillosamente,
en una yacija de ruda dacia y de milite romano,
su primer fruto: el primer rumano.

Que me canten —Mares Negros— en los oídos,
todos los hogares y las luchas milenarias...
Que yo haga que se levante, como de un volcán,
sobre nuestro cielo, la sombra de Trajano...
Que como ciudades fantasmas, de las cenizas y las ascuas,
resurjan gigantescas Sarmisegetuzas
de piedras antiguas y aceros nuevos,
regadas con nuestros sudores y sangres.
Que arranque a Decébalo del monte
con todo su valor,
y en un torbellino sin igual,
como un profeta,
en cánticos de fuego,
sobre la estirpe, sobre la patria lo siembre...

El Ratezatul
nos ha enterrado al Emperador en las rocas...
El Surul
ha sido nuestro defensor a través de las tinieblas...
Los montes aquí, todos,
han conocido nuestro paso y nuestro pensamiento...

Siglo tras siglo, sin tregua,
los montes han sido nuestros lechos,
lechos fulminados,
ensangrentados...
Hemos dormido entre los abetos,
con el oído sobre sus corazones...

Las rocas, sobre las que el aire cierne sus nubes,
y con manos de borrasca las ramas a los abetos esparce,
han sido nuestros cabezales,
cabezales eternos...

Lucerna nos fue la luna;
trompeta, la tormenta...
y, en la bóveda azul,
para nuestro paso duro y fecundo,
el sol, único reloj
en nuestra eternidad...
La selva nos fue verde iglesia;
el claro, monasterio mágico,
y la cumbre solitaria, altar...

Y en nuestras luchas con el infierno,
sacerdote
nos fue el abeto...
Y el cielo, libro de plegarias...
Huertos, a millares,
nos han sido los campos...
Las llanuras sin límites
nos fueron graneros;
y, hasta donde los horizontes se cierran,
el Mar Negro y el Danubio, muros...

Los Cárpatos viejos
nos fueron abuelos,
abuelos y señores...
Transilvania obstinada e idólatra,
a través de huracanes que gritan y ladran,
nos ha educado en su hogar salvaje,
en pañales de piedra,
en pechos de llamas y de sílex,
para que nadie nos iguale en los peligros...

Con pechos que no se asustan,
con pasos bajo los que la piedra se quiebra y canta,
hemos venido a las manos con los lobos y los osos...
Crecidos confusamente con los bisontes y las tempestades,
hemos cambiado de lugar a las rocas,
y así, a la ventura,
hemos asido el rayo con la mano...

Guardias ásperas, inquebrantables,
hacia el Oriente,
tú has querido que seamos,
desde los días del Emperador Trajano hasta hoy:
con arados de fuego,
arrancados de lugar en lugar,
como arrastrados por tempestuosos bisontes,
en surcos abiertos hacia las nubes...

Segadores,
gigantescos,
como diablos,
en las rápidas guadañas...
Con el pecho duro, desnudo,
pasando como locos,
de tormenta en tormenta,
de incendio en incendio...

Pastores legendarios
sobre los años...
Viajeros atrevidos
sobre las nieblas...
Campesinos milenarios
sobre tumbas de bárbaros,
a través de siglos bandoleros,
Roma, contigo
siempre...

Sin puertas,
en chozas de polvo y cenizas,
en el batallar sin tregua,
nos hemos lavado las heridas en el Danubio,
y en los montes canos
nos las hemos curado...

La capa que tú nos dejaste,
todos los lobos de las nevadas la mordieron,
pero no han podido arrancárnosla de los hombros
las borrascas innumerables...

Decébalo y Trajano,
si volvieran, por un día,
a la tierra, entre nosotros,
nos encontrarían
aquí,
sobre el arroyo podrido de los siglos,
con la misma capa, con el mismo traje,
con la misma camisa
que nos envuelve el cuerpo
lo mismo que entonces
cuando
hirviendo
en las órdenes rápidas y rapaces de la sangre
y en ansias atrevidas de rebeldía,
íbamos a tu encuentro
con ademán agresivo,
como sobre un torrente,
sobre el Danubio...

La abarca de entonces, la misma es...
Deja en el barro la misma huella...
Como ferrada por la eternidad,
golpea los mismos senderos tozudos,
y, ágil, pasa a través del barro,
por el camino mutilado,
como a través de un puente...

El cierzo que hiela la sangre
y nos aúlla en el oído el cántico de las estepas,
no nos ha cambiado ni la faz,
ni la marcha...

Hemos conocido calamidades,
largas como eternidades...
Sobre nuestras casas han cantado siniestros
los rojos gallos
del fuego
y de la desdicha...

Los caminos de la Patria, con sangre los hemos regado
a lo largo y a lo ancho,
sin descansar,
pero no ha habido espías,
que nos vieran llorando
en los caminos torpes y difíciles
escritos por encima de nosotros, en las estrellas...

Negra águila imperial, hacia mí
viene,
viene
con vuelo gigantesco, ardiente,
el recuerdo...
Y no puedo ahuyentarlo
del galope de los caballos,
del fragor de las batallas,
de la campana del corazón...
Del diluvio que pasa,
de la guadaña de la muerte
y del cambiante arco iris,
roto continuamente, surgido continuamente,
encima de las luchas sordas de mi estirpe,
de mi sangre,
de mi sueño...

Rápidos, obstinados, vengativos,
con puños pétreos y ardientes,
no hemos dejado escapar los cuchillos de entre los dientes,
ni siquiera bajo las pezuñas de los invasores...

Hemos destrozado terribles huestes de turcos,
de húngaros orgullosos y de tártaros...
Y los hemos pulverizado como se pulveriza el tamo,
desde el Danubio al Selimbru y Suceava...
Hemos atravesado altos montes y grandes aguas,
hemos afrontado fuertes cárceles
y horcas...

La rueda de Horia
crecerá en nuestras profundidades, día a día,
hasta que el sol aparezca en el cielo,
hasta que no cierre su libro de sangre la Historia...

Su sangre,
su sangre
más fuerte que la dureza del acero,
en impetuoso torrente
se ha vuelto a derramar en nuestra sangre...

Y no hay en la tierra montañas de barro,
ni en las perezosas landas tantos sepultureros,
rápidos y bárbaros,
que sepulten en nosotros la rueda de Horia...

Como atravesado por una puñalada en el corazón,
un milite, en el último momento,
mi vida, de las profundidades, grita,
grita largamente para una respuesta:

¿Quién te podría
partir en dos alguna vez,
Roma eterna,
nueva Roma?

¿Qué Vesubio de cenizas y de fango
podría manchar el aire entre nosotros,
para que nuestra cabeza rica y ardiente
no recuerde ya Roma?

¿Quién podría imaginar
a tu forjador de hoy, un día
tempestuoso adversario
de Trajano?

¿A través de qué terribles y asesinas desgarraduras
podría enviar alguna vez él,
contra la Roma de ayer,
sangre itálica, itálico acero?

¿Podrían itálicos aviadores
lunáticos volar hacia nuestros Cárpatos,
en imperiales águilas de acero, entre las nubes,
sobre solares y romanos Adriáticos?
¿Podría la nueva Roma en el universo
dar los mismos pasos
hacia Oriente, contra nosotros, con la misma marcha
que los descendientes de Atila y de Arpad?

Y si surgiera como en los días antiguos,
de las crueles órdenes latinas, la tormenta,
¿podrían abatir sus alas en nosotros,
nuestras Romas de siempre?

Si tú, a través de los siglos,
miles y miles de veces,
nos olvidaste:
hacia ti, como hacia un país encantado,
hemos mirado y miramos atrás.

Desde pequeños, con blancas manos de pensamiento y de
ensueño,
hemos abierto todas tus puertas...
Hemos pisado tus calles con paso tembloroso,
y hemos besado las estatuas de los Césares...

Como hacia la infancia florida,
Roma, Roma, me vuelvo hacia ti,
como hacia un toque de cuerno
procedente de las profundidades de la eternidad...

Aunque pasen Danubios y Danubios
por aquí, en torrente espantoso,
no podrán jamás ahogar
todos nuestros inmortales Trajanos...

¡Oh, cómo quisiera, en daco-románica habla,
intentar un encarnizado, decebálico verso!...
¡Cómo lo habría intentado cuando eras
dueña del universo!

En el Guadalquivir, en el Tíber y en el Danubio,
resuena el mismo lenguaje maravilloso
que ha atravesado estepas, pampas y océanos...
Las mismas leyes antiguas ordenan obediencia...

Dacio, romano, íbero,
el mismo paso de piedra y de hierro...
Los mismos caminos y aires nuevos...
Y puentes invisibles, de océano a océano...
Decébalo y Trajano
se han reconciliado miles de veces en nosotros.

Al nacimiento, del choque terrible
de dos voluntades titánicas, de mi estirpe,
cuando Roma hablaba,
como en una orden sin fronteras,
toda la tierra se ponía en pie,
con los ojos hacia ella...

En sus huellas, henos, como las hojas y las hierbas,
estirpe de selváticas savias latiendo,
con un pie vigoroso plantado en la estepa ciega;
con el otro, a través de las llanuras, en el Pindo...
Con los hombros apoyados
en los Cárpatos...
Con el Mar Negro en la puerta,
con agresivos Danubios de sangre y de
ansia, aullando,
sobre el limo ciego y la tierra muerta...
Con bosques de soldados como abetos junto a abetos...
¿Qué puedes exigirnos más,
Roma de hoy,
Roma de ayer?

Si no hubiéramos existido nosotros, ¿cuánto oro y cuántos
hombres
hubiesen sido necesarios para afrontar la tormenta,
aquí, de monte en monte?
¿Y cuántos ríos de sangre hubieran tenido que correr,
oh, Roma demiúrgica,
para sembrar tu lengua imperial,
hasta las márgenes del abismo,
en las cimas de los Cárpatos y a través de las estepas?

En el imperio de las tinieblas resuenan sordas
y sin número trompetas y trompetas...
Soñando con derribar la tierra desde sus cimientos,
huestes corren y crecen: huracán...
Los caballos de la tormenta comienzan a saltar
bajo las espuelas crueles de un nuevo Gengis-Jan...

Llegando, con pezuñas de llamas indomables
de las estepas,
la cabalgada salvaje,
al Adriático
y en el Cuerno de Oro quiere abrevar...

Aquí, en fronteras acechadas,
donde deseos locos aúllan y ladran,
esperamos, como desde siglos, en el horizonte,
milites como crecidos de la piedra...

Con armas y armas sin número
en los hombros...
Con el oído —campana de alarma—,
con botas claveteadas que el hierro destruyen,
bajo vientos y lluvias,
en pantanos de barro,
están prontas, en orillas de tinieblas,
con los rostros quemados, hacia nuevos soles,
todas nuestras invisibles Romas...

Me atormento, ardo, disminuyo y me extingo,
y, como entre ruinas de destrucción,
de mis entrañas de llamas me desentierro,
para ser tu rapsoda en la lucha hasta el fin...

Ahora,
ahora
y a través de ahora,
sobre mi paso quemado por polvo y ceniza,
sobre mi nombre de niebla y humo,
que me hienda un rápido camino
más lejos,
más lejos,
sobre mí, sobre la vida, sobre la muerte...

El pensamiento salvaje, ferviente,
pasa —río ciego— adelante,
y en las olas salvajes
un cielo sin límites lo lleva,
entre vivos y entre muertos,
hacia el Mar Negro de tu suerte titánica...

¡Cómo quisiera de mi roca desprenderme,
y con una fuerza que resucitara a los muertos,
sobre mi navío, vasto como un Imperio,
con ansia tempestuosa y oceánica,
corsario sobre las aguas,
ebrio de olas,
navegar,
navegar
con el sol por faro,
con la tormenta como brújula:
con la audacia por único pan,
explorar los mares de tus siglos de mañana,
desde siempre hacia siempre!

El anhelo y el pensamiento
pasan por el tiempo, hendiéndolo...

Así,
ha sido escrito para ti, en alguna parte, en alguna parte,
en el turbio, titánico libro de los secretos,
que marches, que marches en tu marcha
por el camino más largo y más difícil,
invencible, indócil,
más arriba
y más lejos...

Como a una nueva Roma, te esperen
en las puertas, en los escalones de tu grandeza,
a través de miles y miles de años,
arrodillados,
los Cárpatos
y los Balcanes...

Creciendo como la arena del mar,
dominarás
aquí,
eternamente,
estirpe mía,
estirpe mía...

Arados sostenidos por brazos de héroes
ararán las cumbres de los montes...
En las llanuras, en las hazas, en los campos mojados,
resonarán, como hoy, las mismas *doinas;*
morenos pastores, con capuchones, como en las leyendas,
tocarán la flauta en las mismas cordilleras.

Bajo las jabalinas del sol,
crecerán sembrados en cumbres y veredas,
con las pajas como espadas,
con espigas como gorriones...
Encima de las progenies de nuestros enemigos de ahora
caerá desde siglos el rocío y la escarcha...
El viento —semental gigantesco— pisará ligero
la hierba sobre sus tumbas...

Pacerán en ellos rebaños y rebaños,
búfalos de plomo y potros que se encabritan...

A las amarillas aguas del Tisa,
los caballos valacos bajarán siempre a abrevar...

Y una estirpe de gigantes
de pisadas terribles,
buscando cruelmente enemigos
con quienes medir
sus fuerzas ilimitadas,
sobre derrumbamientos que cambian la faz del mundo,
hablará con los Cárpatos, con el Bug, con el Danubio,
con el Mar Negro y con Dios,
como en un nuevo Apocalipsis, siempre
la misma lengua,
en la que canta hoy sus tormentos y sus deseos
mi estirpe...

Madrid, enero 1940.

FRENTE DE MADRID

INTRE GOMA SI LUPENI

de Serafín BRATOCEA

DE câteva luni de zile, anumite cercuri românești din țările libere, se căznesc să impună pe scriitorul Paul Goma drept *"rezistentul n. 1"* al nației românești contra regimului comunist din țară. Prinși în farandola diverselor încercări de *"dizidențiere"* și'n lipsă de imaginație, aceste cercuri au găsit momentul prielnic să *"zică"* și ele ceva în mersul vremii și să-și croiască o platformă nouă de existență. Cazul Goma sosea la timp! Cu simțul lor extrem de desvoltat în pipăirea oportunităților, toți ageamii politicei românești peste hotare au prins momentul și s'au repezit *"tête baissée"* în aventura gomistă. Dela tovarășul socialist Ierunca și până la filosemitul Brutus Coste, toți democrații sută'n sută, apărători ai lui 23 August, au strâns rândurile în jurul celebrului dizident. Orânduiți pe căprării politice și cercuri literare, au început să vânture osanale în cinstea *"dizidentului"*...

Uitau un singur lucru: A FI DIZIDENT-COMUNIST NU INSEMNEAZA A FI SI ANTI-COMUNIST!

A te declara împotriva câtorva tovarăși, nu înseamnează a fi și contra regimului sau sistemului.

Or, pentru noi cei din exil, a căror rațiune de luptă patriotică este tocmai COMBATEREA COMUNISMULUI, a regimului politic instalat în România și modificarea mentalității adusă de doctrina marxista, DIZIDENTUL, ca expresie și scop, NU-I DECAT UN COMUNIST ORDINAR CE-SI EXPRIMA NEMULTUMIREA SAU PRETENTIILE IN CADRUL DOCTRINEI SI REGIMULUI CE L-A CREAT.

E cazul lui Plioutch și-a altor excrescențe marxiste ce se declară *"dizidenți"*, pentrucă nu le mai place nasul gros și obrazul de toval al unora din mai marii regimului. DAR... în niciun caz să nu se insinueze că n'ar mai fi comuniști cu trup și suflet!

Aceeași podoabă de "ANTI" este și Goma al nostru. După o căsătorie cu fata unui *"mai mare"* al regimului, după o îndoctrinare asiduă în misterele marxiste, după o carieră așa zisă politică printre codoșii și lingușitorii regimului, e cam greu să devii dintr'odată un ANTI vânos și sincer. Dealtfel, tovarășul Goma nici nu caută să-și creeze o platformă așa de periculoasă și demnă în mijlocul unui Occident gata să lunece pe panta stângistă. E bine să ai spatele asigurat pentru orice eventualitate, nu-i așa? Declarațiile lui, făcute într'un limbaj plin de lături, sunt *"clare"*: Am ce am cu clanul Ceaușescu. Dar cu regimul comunist n'am nimic. Sunt și rămân acelaș, fidel marxismului și onorabilei clici ce s'a cocoțat în fruntea țării. Fac parte din această clică și dacă locul n. 1 din conducere trece într'o zi în mâinile unui Voitec sau alt prieten, mă întorc acolo să-mi continui opera.

Iar ca aceste declarații să nu pară apă de ploaie, tovul Goma nu pierde ocazia și ia parte activă la un fel de Congres al... ANARHISTILOR, ținut la Bordeaux. Nu prea văd bine ce-ar căuta un anti-comunist convins în mijlocul unei adunături de acest gen!...

Sunt multe de spus pe socoteala acestui personagiu bufon și vulgar, ce-și etalează suficiența prin anumite cenacluri literare. După câte se aude, în curând va constitui un sprijin în plus pentru comunism în faimoasa organizație "anti-comunistă" și radiofonică a Europei Libere. Această evoluție nu-i de mirare. Subtilele rotițe ale *"ocultelor"* comunisto iudaice împing încet, dar sigur, acolo unde au nevoie, elementele care le pot fi de folos.

Ceeace surprinde și doare, e TEMBELISMUL celor care nu-și dau seama de traiectoria ce le este impusă și care-i transformă în păpuși utile în slujba celor pe care ar vrea să-i combată. Orbiți de așa zisul *fenomen al dizidenței*, acești apărători benevoli și'n parte sinceri, au început să cocoațe în fruntea *"luptei exilului"* pe toți nemulțumiții regimului din Țară, dar *care nu și-au schimbat o iotă din convingerile lor comuniste.*

Ce afinități patriotice cu exilul luptător pot avea un P. Goma, un V. Tănase, un Tepeneag, care, de când s'au *"refugiat"* în Occident, n'au dat:

— o singură *declarație curat anti-comunistă*,
— n'au scris *un articol curat anti-comunist*,
— n'au luat legătura cu *nicio organizație curat anti-comunistă.*

Au înotat în apele turburi ale unei așa zise *"revolte dizidențiale"*, căutând să se impună drept *"luptători anti-regimiști"*, aureolă care să le permită accesul la locurile de unde să poată influența exilul și sclavii din Țară, conform legilor marxiste pe care nu le-au părăsit nicio clipă.

NOI NU CREDEM IN CONVERTIREA SINCERA A ACESTOR DIZIDENTI!

Până acuma n'au dat nicio dovadă concludentă de a fi venit în Occident în gândul luptei pentru eliberarea neamului de sub jugul comunist. E clar, net și fără sofisticării marxiste.

Aproape în acelas timp în care Paul Goma se infiltra în mijlocul exilului și alerga să sprijine cu prezența sa pe anarhiștii dela Bordeaux, iar V. Tănase lua contact cu comuniștii italieni, în calitate de dizident al unui partid confrate, bieții mineri din regiunea Lupeni își ridicau fruntea din sgura pământului, frânți de trudă și răniți în demnitatea lor.

Treizeci sau patruzeci de mii de suflete au adus, prin simpla lor grevă, cel mai teribil protest și cea mai cumplită palmă pe obrazul unui regim ce se crede *"al poporului"* și se pretinde *"al muncitorilor"*. Palmă cu atât mai semnificativă cu cât evenimentul a fost pregătit de forțele de rezistență clandestină fără ca teribilul Serviciu de Securitate, cu toți spionii și turnătorii lui, să fi avut cea mai mică știre.

ACOLO, zeci de mii de oameni ai muncii își luau răspunderea unui protest colectiv împotriva a tot ce reprezintă, ca doctrină și faptă, regimul comunist. Pe când, AICI, în Occident, cei câțiva dizidenți tip Goma, veniți chipurile să strige durerea poporului muncitor, se bălăceau în promiscuitatea comuno-anarhistă sub aplauzele stupide ale unor cenacluri literare și publicații prost informate.

ACOLO, mii de Români, muncitori și cinstiți în sentimentele lor, se vedeau svârliți pe drumuri sau duși în câmpuri de concentrare ca urmare a curajului lor. Pe când, AICI, în Occident, GOMA SI Cnia erau puși în fruntea bucatelor, cu onoruri și venituri, pentru obositoarele și indecentele lor declarații, contrare spiritului de atitudine românească în Exil.

INTRE GOMA SI LUPENI STA TOATA PROBLEMATICA UNEI ATITUDINI SI-A UNEI LUPTE! Nu putem fi pentru amândouă cazurile în acelaș timp. Fiecare reprezintă o mentalitate diferită și-o semnificație aparte. Unul poartă pecetea fripturistă și semnul obrăsniciei; celălalt, pecetea desperării și-a spiritului de sacrificiu. Unul descalifică individul; celălalt, înalță omul!

In alegerea justă a celor care merită respect și admitație se află datoria exilului.

Nu jonglerie și dialectică oportunistă pe tema unei atitudini dizidențiale, fără niciun sens și fără nicio perspectivă pentru lupta anti-comunistă a exilului. Ci susținere, apărare, ajutor, celor care nu precupețesc sângele lor întru salvarea neamului de lepra comunistă.

Ridicarea pe primul plan al propagandei în străinătate nu a acestor pseudo-transfugi, ce vor aduce numai desbinare, îndoială și suspiciune. Ci a fenomenului produs la Lupeni, unde masele muncitoare au dat votul lor de blam unui regim de teroare și moarte.

Deaceea, ne vom descoperi totdeauna cu respect în fața acțiunilor și sacrificiilor *"tip Lupeni"*, dar vom combate cu dispreț și desgust pe toți fripturiștii *"tip Goma"*.

IN SPITAL

Din carnetul unui veteran*

de St. Georgescu SERGENT

Ajunși în oraș la Turnu-Măgurele mulțime de lume venise să ne vadă. Erà noapte, întuneric și începuse și o ploaie măruntică amestecată cu zăpadă; una din acele ploi ce se cerne ca prin sită, te pătrunde până la oase și te amorțește.

Fie care ne întreabă: "Ce mai este pe la Plevna?... A căzut Osman-Pașa?... Flăcăii noștrii cum s'au purtat"? Și altele.

Să dusese vestea în lumea întreaga despre vitejia ostașilor noștrii și oamenii știau mai multe chiar decât noi. Dar fiecare doreà ca acestea să le audă cât de des și mai cu seamă să le audă chiar din gura nostră.

Ostașii noștrii nu știau decât un lucru: "Am mers tot înainte — răspundeau ei — prin gloante, prin bombe, prin baionete, prin foc... am mers tot înainte!... Și ce mare lucru!?... Și ce mare lucru!?... așà și trebuia"!

Oamenii se minunau, își făceau cruce. Și ce găseau ei de mirare?... Să se fi mirat atunci când s'ar fi întâmplat altfel.

Printre cei ce veniseră să ne întampine era mulți cari ne întrebau despre vre-un fiu, părinte, frate sau prieten.

Turnu-Măgurele văzut de departe, pe când soarele sfințind îi trimetea cele din urme raze, mi se păruse un oraș ca din basme, unde toate suferințele trebuiau să înceteze ca și spulberate de o vraja. Dar aci aflarăm că toate spitalele, mai mult de treizeci, sunt pline de bolnavi. Și că trebuie să mai așteptăm ca să ni se pregătească locuri.

In acest timp maiorul Berindei poruncește să ni se aducă supa. Cum erà aproape de mine îi zic: Domnule maior sunt așa de bolnav și de prăpădit, că mi-e teamă că voi muri tocmai aci. Nu-mi trebuie supă. "Dați poruncă să mă pună undeva la adăpost; după ușă, sub scară, unde o fi, că ploaia mă prăpădește.

Dar el îmi răspunde: "Vai de mine,... cum o să te punem sub scară?!... Aibi puțină rabdare,... vei vedeà ce bine ai să fi îngrjit,... peste-o săptămână n'am să te mai cunosc. Avem aici doctori minunați"!

Aceste cuvinte mi-au dat multă nădejde. "Inca puțină răb dare — zic — și voi încape pe mâna acelor *doctori minunați*, cari scapă pe om chiar din ghiara morței.

Prinsesem mare ciudă pe doctorii de la Grivița, pentru minciunile ce mi le tot spuneau ca să mă țină acolo și-i socoteam de oameni fățarnici dar n'aveam dreptate.

Omului bolnav, chiar până la ceasul morței, să'i se vorbească pe plac. Un cuvânt duios, chiar de nu'i scapă viața dar îi ușurează agonia.

Oamenii 'și fac rău unul altuia mai mult prin cuvinte decât prin fapte. Și nu e om pe lume, cât de sănătos, care să nu aibe o rană în suiflet. Un cuvânt bun, blând, zis la vreme, înduioșează chiar pe omul pornit spre crimă; îi înseninează sufletul bolnav și-i risipește gândurile turburate.

Mulți mi-au spus în urmă că în acel timp D-l Berindei erà colonel și că se aflà la Plevna ca ofițer de Stat-Major. Se poate, că eu cum eram de bolnav și de prăpădit, să fi luat pe un altul drept d-l Berindei. Dar iar să poate, că d-sa să fi fost pe atunci în trecere pe la Turnu-Măgurele și să fi luat parte la primirea răniților de bună voe precum făceau mulți a căror slujbă erà alta.

Mi-au adus supa, dar n'am putut-o mânca: am dat-o unuia din tovarăși.

Ne oprisem în dreptul spitalului militar și cum stam culcat pe spate, pe fundul carului, vedeam pe la geamuri umbrele bolnavilor grămădiți ca să ne vadă.

In starea în care mă aflam invidiam pe acela ce erau sus la căldură și adăpost, ca și cum viața unui bolnav în spital ar fi de invidiat. Aceasta nu e de mirare: Cerșetorul din colț invidiază pe cel de peste drum. Și am văzut, apoi, în viața mea oameni atât de nenorociți în cât să invidieze traiul hoților de prin pușcării.

Abia pe la ceasurile unsprezece noaptea m'au dus cu alți patru răniți la spitalul *Independența* înființat de doamnele din Iași. Și aci m'am despărțit de cărăușul nostru trimițând prin el multă sănătate bătrânului său tată.

Intrând în salon curățenia ce am găsit acolo m'a uimit. Paturile, în care zăceau bolnavii, curate, rufăria albă ca zăpada, scândurile pe jos ceruite, și lumină ca ziua.

Eu, cu hainele rupte, pline de noroi, de pe care nu se șterseseră încă petele ruginii de sânge, netuns, nespălat și cu cămașa de pe mine murdară și plină de păduchi, stam lângă ușă ca un sălbatic. Nu îndrăzneam nici să mă mișc, să nu murdăresc ceva, că eram plin de noroi și ud de apă până la piele. Mă orbea lumina și curățenia strălucitoare și clipiam din ochi ca liliecii. Răniții tolăniți pe paturi curate se uitau la mine ca la altă drăcie. Și nu m'așì fi mirat de loc de m'ar fi luat cinevà de mânică și m'ar fi scos afară, cu cuvintele: "Aici nu e de mutra ta".

Mi se aduc schimburi și mi se arată patul, o mobilă ce mi se părea acum de prisos, fiind obișnuit să mă culc pe pământul înghețat, sau în noroi ca, bivolii. Rar când găseam câte-o mână de pae ca să'mi aștern; și de mai multe ori paiele le dam calului iar eu tot pe pământul gol mă culcam.

Cu toate acestea nu m'am simțit nici odată nenorocit. Astfel de necazuri, întâmpinate în înprejurările de rând ale vieței, zdrobește sufletul omului și'l face îndradevăr nenorocit; dar ideia generoasă ce însuflețește pe om, când luptă și suferă pentru o faptă bună, îl înalță de asupra tuturor ticăloșiilor și orice neajunsuri de nesuferit în viața de rând, îi ațâță o nespusă voluptate.

Mă întrebară dacă mi-e foame. Deși de dimineață nu luasem nimic în gură, le-am răspuns că nu m-ie foame, dar i'am rugat să'mi dea un ceai.

O doamnă tânără și foarte frumoasă, pe care după vorbă am cunoscut-o că e moldoveancă, mi-a adus ceaiul.

Această doamnă, de cum am venit, pătrunsă de milă de jalnica stare în care mă aflam, îmi vorbise în așà fel că cuvintele ei se revărsau până în adâncul sufletului meu ca un balsam binefăcător. Cuvintele maiorului și ale acelei doamne așa de mare înrâurire au avut asupra mea că m'am hotărât să trăesc. Nu pot zice că eram cu totul desnădăjduit, dar, eram cu totul lipsit de voință.

După ce am luat ceaiul am adormit, fără să mă simt, pătruns, până la oase de o căldură plăcută și moleșitoare, așà că a doua zi pe la ceasurile zece nu mă deșteptasem încă.

Doamna, protectoarea mea, poruncise să nu-mi turbure somnul și toți umblau foarte încet prin salon vorbind pe șoptite, ca să nu mă trezească.

Cu toate acestea la sosirea doctorului a trebuit să mă deștepte. Legăturile rănilor, nefiind schimbate de mai mult de douăzeci și patru de ceasuri, pieptul mi se umflase și mirosul greu și nesuferit al rănilor infectase tot salonul.

Când îmi desfăcură legăturile, toți se grămădiră să-mi vadă rănile din piept, minunâdu-se. Văzuseră ei tot felul de răni, care de care mai grozave, dar nu asemenea răni, asemenea decorațiuni frumoase.

In timp de vre-o două sătpămâni buna îngrijire mă întremase așa de bine că începusem a mă sculà singur și a mă primbla prin salon, și chiar cântam luând parte la petrecerile și glumele camarazilor mei.

La o vreme mă ajunse dorul de părinți. Scrisorile ce mi le trimiseseră ei nu mă nimerise nici una; iar eu, după ce am căzut rănit, nu le-am mai scris de loc.

De ce l-ași mai fi întristat scriindu-le că sunt greu rănit?... De-ar fi să mor, mă gândeam eu, mă vor aștepta ei, dar încetul cu încetul se vor deprinde fără mine și mă vor uità. Iar de ar fi să mai trăesc ne vom revedea noi și fără să ne mai scrim.

Simțindu-mă mai în putere rugai pe doamna, buna mea protectoare, ca să mă trimeată la București. Și am plecat de acolo rărutându-i mâna cu respect și recunoșință.

Numele acestei bune femei nu-i știu. Ori că l-am uitat, ori că nu mi l-a spus nimeni nici odată; și această nătângie nu mi-o voi erta cât voi trăi. N'am mai întâlnit-o de atunci, și de câte ori aud vre-o moldoveancă vorbind mă uit bine să văd dacă nu e ea. Mi-a rămas în minte, nu chipul ei, dar o vedenie luminoasă și crucea roșie depe piept și dela braț.

Cum am pornit din Turnu-Măgurele, cu un transport de mai multe care cu răniţi, a început să-mi pară rău că plecasem de acolo.

Seara ne-au găzduit la Caracal şi a douazi până în ziuă prefectul judeţului, venind să vadă dacă nu ne lipseşte cevă, ne aduce veste că Plevna a căzut. A doua seară ne-au găsduit la Leu, şi a treia seară am ajuns la Craiova.

Ne pornise spre gara Piatra-Olt, de unde trebuia să luăm trenul pentru Bucureşti, dar primindu-se veste pe drum că podul de peste Olt fusese rupt de gheţuri nimerirăm la Craiova.

Frigul şi oboseala drumului mă bolnăvise mai rău şi doctorii nu m'au lăsat să plec la Bucureşti. Am stat acolo până la sfârşitul lui Decembrie în spitalul doamnelor din Craiova numit de asemenea *Independenţa* ca şi cel din Turnu-Măgurele.

In acest timp a venit pe la noi primul-ministru al ţării Ion C. Brătianu. Nimic n'a rămas necercetat de el şi nici un rănit neîntrebat.

—"Din ce regiment eşti voinice?" îmi zice el ajungând în dreptul meu.

—"Din regimentul I de artilerie". Ii răspund eu.

—"Aşa mititel şi la tunuri!?.

—"Sunt voluntar, domnule prim-ministru, şi singur am cerut să mă dea unde o fi mai greu; anume la bateria călăreaţă.

—"Bravo, bravo, ... foarte frumos! ... Barem te-ai bătut bine?... Ai făcut vre-o ispravă ceva pe acolo?

Nu-i răspund nimic şi-i arăt rănile din piept.

L-a înseninat mult această împrejurare pe bătrânul ce parea foarte mult îngrijorat. Şi la opt ani mai târziu, având o treabă pe la ministerul său, i-am reamintit-o şi îndată şi-a adus aminte de mine.

Pe după Crăciun am cerut cu toată stăruinţa să mă trimeată la Bucureşti. Şi la Craiova erà bună îngrijire, ca şi la Turnu-Măgurele, fiindcă doamnele din Craiova nu voiau a rămâne mai prejos ca doamnele din Iaşi, şi ne slujau ca pe nişte fii de prinţ. Dar mie mi se părea că îmi lipseşte cevă; şi de nu mi-ar fi fost teamă că voi întrista pe bietele femei aşi fi cerut să mă trimeată înapoi la Turnu-Măgurele.

Neovând însă nici un cuvânt spre a îndreptăţi o asemenea cerere, am stăruit, cu toată împotrivirea doctorilor, să mă trimeată la Bucureşti.

In sfârşit pornesc în ajunul anului nou.

Părinţii mei neavând nici o ştire despre mine erau foarte mâhniţi. Auziseră ei, aci că fusesem rănit, aci că murisem în spital, aci că fusesem făcut în bucăţi de un obuz turcesc, dar nu ştiau nimica sigur. Neprimind de la mine nici o scrisoare începuseră a crede că într'adevăr am murit.

Totuşi biata mamă nu-şi perduse cu totul nădejdea, şi cât e ziua de mare nu'şi mai aduna picioarele depe drumuri. Oprea oamenii în drum întrebându-i despre mine, ca şi cum toată lumea m'ar fi cunoscut, şi colinda plângând toate spitalele, toate cazărmile, şi toate ministerele. Intr'o vreme era gata să plece la Plevna împreună cu unchiu-meu Dumitru, fratele ei, dar tata nu i-a lăsat să plece la drum pe o iarnă aşa de grea cum se întâmplase în anul acela.

Toate aceste eu nu le ştiam. Şi pe când zburam cu trenul spre Bucureşti, mă gândeam la bucuria ce o vor simţi pomenindu-se de odată cu mine fără veste.

Pe după douăsprezece noaptea sosesc cu trenul în Bucureşti. Iau o trăsură şi pornesc spre casă, dar acolo găsesc lumina stinsă şi o tăcere tristă şi apăsătoare peste tot.

Cu cât eram de vesel, când pornisem cu nerăbdare spre casă, cu atât mai mult această tăcere mă întristează şi mă doboară.

Tot felul de gânduri ciudate îmi trec prin minte: "A murit cinevà din ai noştri sau cine ştie ce nenorocire s'a întâmplat în lipsa mea.

Apoi ştiam că, în vremurile cele bune, anul nou se sărbătorea cu petreceri şi veselie mare la noi în casă unde se adunau toate neamurile, toţi finii şi toţi cumetrii şi chefuiau până la ziua albă. Şi acum, această tăcere de mormânt mă înfiorează.

Ameţiam de gândurile ce se ciocneau în capul meu, învinovăţindu-mă singur de ce nu le-am scris, să ştim unii de alţii.

Văzui că ceeace mi se păruse mie dragoste curată nu erà din parte-mi decât cel mai urâcios egoism. Credeam că eu eram eroul, soarele, împrejurul căruia trebuià să graviteze toţi. Şi în acele câtevà clipe de zbucium am fost pedepsit în de ajuns pentru înfumurarea mea.

Bat la poartă tremurând de nerăbdare dar nu-mi răspunde nimini. Bat la ferestrile dela drum, earăşi tăcere. In acea adaie şedeau nişte chiriaşi ce se duseseră şi ei undevà să petreacă anul nou.

Bat din nou la poartă. Şi peste câteva minute aud glasul mamei:

—Stefane, tu eşti?

—Eu mamă, deschide.

Ca fulgerul s'a repezit la poartă numai în cămaşă şi cu picioarele goale. Papucii s'au găsit a doua zi prin zăpadă pe unde-i perduse, fără să ia seama, alergând să-mi deschidă mai repede.

De multă grabă îi tremurau mâinile şi nu nimerea să tragă zăvorul. Deschide repede poarta şi mă coprinde în braţe plângând.

De durerea rănilor am ţipat, dar puţin, deşi mă sileam să mă stăpânesc. Atunci ea foarte îngrijorată mă întreabă repede: "Eşti rănit?... Şi unde?... In care bătălie?... Şi ce fel, şi cum"?

Ii răspund că da sunt rănit în piept. Dar să mergem mai de grab în casă că nu prea am vreme de vorbă.

Mă grămădea cu întrebările şi uitase că se află numai în cămaşă şi desculţă, cu picioarele goale pe zăpada îngheţată, pe un ger de crăpau lemnile şi pietrile.

Intrând în casă isbucneşte o revoluţie mare: Mă înconjoară toţi din toate părţile; mama, tata, bunică-mea un frate şi o soră mai mici şi strigătele de bucurie şi de mirare făceau să se ridice casa în sus. Fiecare mă întrebà câte cevà şi toţi de odată, aşa că nu ştiam cui sa răspund mai întâi. Dar şi ei nici că mai aşteptau răspunsul şi se luau cu alte întrebări. Soră-mea, în vârstă numai de şase anişori, se acăţase cu mânuşiţele ei drăguţe de gâtul meu şi nu mă mai slăbea. Mama şi bunica râdeau ca nişte copii, tot de odată lacrimile le picurau din ochi şiroae.

Primirea ce mi s'a făcut ar fi fost invidiată de un Rege ce se înapoiază biruitor dela răsboi în fruntea vitejilor săi.

Am cerut apă caldă şi am rugat pe mama să-mi spele rănile.

Soru-mea văzându-mi pieptul începu a plânge şi lacrimi ca mărgăritarele picurară din ochişorii ei frumoşi.

"*Vai nenicule* — plânse ea — *ce ai mai pătimit şi d-ta!... Te doare rău?...*". Apoi, zâmbind cu ochii în lacrimi, sărutându-mă îmi zice: "*Să nu mai pleci!... Să stai cu noi acasă!... Să nu-l mai lăsăm mamă să plece la răsboiu!... Pentru ce se face răsboiul mamă*"?

... ...

Biată surioara mea nu mai este. A murit încа de mică. De altfel mai toţi acei ce m'au iubit s'au dus.

"*Iartă-mă scumpă soră!... Şi voi toţi aceia ce m'aţi părăsit, ertaţimă că vă turbur liniştea mormântului.*

"*Află dragă surioară că necazurile m'au împovărat, m'au dus la desnădejde şi m'au zdrobit.*

"*Zdrobit, dar nu îngenunchiat.*

"*Era mai bine dacă muream la răsboiu, când sufletu-mi era curat ca raza din soare.*

"*Oh... iubită surioară...! Mult mi-e greu!... Şi cred că ţie îţi este mai bine şi mai uşor acolo unde te afli.*

"*Cu pieptul am zdrobit bombele duşmanilor şi n'am şovait, că aveam nădejde în Dumnezu şi credinţă în bine. Dar lupta ce o duc acum e o luptă deznădădjduită şi doborâtoare.*

"*Roagă-te şi tu Celui A-Tot-Puternic să sfârşesc greul acestei vieţi cu bine şi cu cinste*".

... ...

Rog pe iubiţii mei cititori să mă erte că am întrerupt şirul povestirilor mele prin astfel de triste amintiri. Nu m'am putut stăpâni.

N'am cerut îndurare nimănui, nici odată. Şi mila altora pentru mine am socotit-o ca ofensă.

Capul sus!

Pe când mama îmi spăla rănile din piept, tata privind nu zicea nici un cuvânt, dar citeam în ochii lui nemărginită mândrie şi mulţumire sufletească.

Când m'am apucat întâiu să scriu această carte voiam să povestesc ce au suferit unii din familia noastră din partea turcilor, dar tata m'a oprit fără să-mi spună pentru ce. "Astea să nu le pui în carte — mi-a zis el — să le ştergi". Şi atât.

Sfârsind mama cu legatul rănilor nu ne-a mai prins somnul pe nici unul. Şi toată noaptea am petrecut-o povestindu-le vitejiile şi întâmplările ostaşilor noştri.

In cele din urmă întreb pe mama că de unde a ştiut că sunt eu, de vreme ce, fără să mă vadă şi fără să-mi audă glasul, ea mi-a vorbit întâiu întrebându-mă: *Ştefane tu eşti!* Şi mama mi-a răspuns:

"Tocmai aţipisem de somn când ai bătut la poartă, şi de odată am sărit în sus. Ştiam bine că eşti tu şi tremurând de nerăbdare mă zăpăcisem de atâta grabă. D'abia am găsit prin întuneric nişte papuci; şi nici lampa n'am aprins'o, şi nici nu m'am gândit să-mi iau pe mine o haină mai groasă, de grăbită ce eram.

Tat'o se deşteaptă şi el şi-mi zice: "*Ce tot cotrobăeşti acolo, pe întuneric*"?... Şi eu îi răspund: "*N'auzi că Ştefan bate la poartă*"? El începe să râză: "*Ce Ştefan te-a găsit?... Aidi culcă-te nu fii nebună!... O fi vr-'un muscal beat*". Dar eu nu l-am ascultat şi am şi dat fuga afară aşa cum mă găseam".

Unii vor zâmbi crezând poate că le înşir vre-o poveste închipuită. Dar nu,... vă jur, că este curatul adevăr.

Nu am luat condeiul ca să scriu vre-un roman sau vre-o carte, aşà zisă, meşteşugită. Imi dau bine seama că această carte va deveni cu timpul un important document istoric şi de aceia nu m'am depărtat de la strictul adevar. De aceia nici n'am întrebuinţat fraze răsunătoare şi nici cuvinte ce dau lustru ce nu ţine.

Astfel de întâmplări par de necrezut fiindcă nu se întâmplă la ori cine. Dar sunt foarte multe taine ce nu le putem pătrunde fiindcă simţurile noastre sunt foarte mărginite. O mână doar de creer nu poate coprinde întreaga Fire.

A doua zi m'am dus cu tata la spitalul militar unde am fost primit sub îngrijirea doamnelor din Bucureşti.

Femei din cele mai înalte şi mai strălucite familii ca, Creţeanu Ghica, Văcărescu, Fălcoianu. Grădişteanu, Ferichide, Lahovari şi altele, înfiinţaseră o societate numită Providenţa; şi ţineau la spitalul militar două saloane mari, pe seama şi cheltiuala lor, pentru ajutorarea răniţilor.

Aceste femei îşi lăsaseră strălucirea lor de prin saloanele aristocratice şi coborându se prin saloanele spitalelor, încinseseră şorţul de infirimiere şi ajutau pe doctori la legarea rănilor şi îngrijirea răniţilor.

Doctoria cât de amară ni se părea dulce ca mierea din mâna unor astfel de femei. Şi întocmai ca şi nişte îngeri mântuitori aveau pentru fiecare bolnav câte un ajutor de dat, un dar, un surâs sau un cuvânt de mângăere.

Doamna ţării, Elisabeta, a dat cel dintâiu exemplu. Şi aceia cari au fost îngrijiţi de Elisabeta-Doamna, *mama noastră a răniţilor*, precum au numit-o chiar ei, au dus faima numelui Său prin satele şi cătunele cele mai depărtate.

Nu numai doamnele mari şi-au arătat cu acest prilej frumoasele lor simţiminte sufleteşti, dar toţi românii din toate părţile până la cel din urmă sărac trimeteau cu drag daruri şi ajutoare, fiecare după putere.

Mi s'a întâmplat să văd chiar câte o biată babă bătrână, uitată, şi de Dumnezeu şi de oameni în vre-o cocioabă de pe la marginea Bucureştilor, aduncându-ne vre-un pachet, două, de scamă, vre-o păreche de ciorapi sau vre-o cămaşe, ce le lucrase la lumina opaiţului tremurând poate de frig, neavând cu ce-şi încălzi odăiţa.

Numai încăpeam în piele de mândrie şi orgoliu când vedeam că fiecare se îngrijeşte de noi, dela cel mai mare până la cel mai mic. Dela Vlădică până la opincă, cum e o vorbă, fiecare rupe din bucăţica dela gură ca să nu le lipsească nimic vitejilor băeţi.

Ferice de Elisabeta-Doamna care a ştiut să dea un asemenea frumos îndemn supuşilor Săi. In veacurile viitoare de sigur că va fi socotită printre sfinte Elisabeta-Doamna.

In Bucureşti sub îngrijirea doctorului Racoviceanu mă îndreptasem bine şi 'mi recăpătasem toate puterile. Insă rănile din piept nu se mai vindecau; şi în fiecare zi îmi sfârşiau carnea cu nişte undrele de fer lungi, ca să 'mi vâre pe sub piele nişte ţevişoare de cauciuc, prin care să se scurgă afară puroiul şi sângele stricat.

Toţi răniţii se vindecaseră, afară de mine. Şi desfiinţându-se societatea Providenţa m'au mutat la spitalul Filantropia. Doctorul Măldărescu aveà poruncă dela doamna Elena Ferichide ca să aibe pentru mine osebită grijă.

In cele din urmă doctorul Măldărescu se hotărăşte să'mi scoată glonţul şi oasele zdrobite ce zăceau în pieptul meu.

Se pregăteşte totul pentru o operaţiune: cloroform, lighiane, acid-fenic, cleşte, sonde de fer, cuţitaşe, fâşii de pânză, scamă, şi tot felul de uneiete.

Vor să mă adormă cu cloroform, dar în lungul timp cât am stat prin spitale îmi sunase pe la ureche, tot din convorbirile doctorilor, cum că cloroformul slăbeşte creerul şi rugai pe doctor să mă scutească de cloroform că sunt în stare a suferi orce.

— "Are să te doară, şi ai să ţipi.

— "Nu, n'am să ţip.

Atunci el fără multă vorbă îmi pătrunde rana cu cuţitul şi taie în carne fără milă. Sângele porneşte gârlă. Apoi repede vâră sonda, scormonind rana cu o răutate de diavol şi dezrădăcinează glonţul ce sta înţepenit între două coaste. Vâră cleştele în rana deschisă apucă glonţul şi-l trage afară ca pe o măsea stricată.

In acest timp apucasem cu amândouă mâinile vergelele patului şi de durere trăgeam să le rup.

Doctorul mă întreabă mereu: "*Te doare?*" Iar eu răspundeam: "*Nu!*" silindu-mă să zâmbesc.

Văzând că nu mă dau biruit, vâră din nou cuiţitul în rana din capul pieptului. Tae, sfâşie, scormoneşte rana, şi scoate cu cleştele, unul câte unul, orcioarele cele zdrobite.

A scos vre-o cinci. Mereu mă întrebă: "¿Te doare?" Iar eu cu fruntea plină de sudoare, şi sfârşit de durere răspundeam: "Nu!"

Dar la o vreme, biruit şi mai cu seamă că nu puteam ţipă că aşà făgăduisem, rog pe doctor să întrerupă operaţiunea şi oasele rămase să le scoată altă dată.

El m'a ascultat. Cursese sânge destul.

Această operaţiune s'a făcut la 23 Fevruarie 1878, a doua am suferit-o în aceleaşi condiţiuni la 8 Martie, după care la 8 Aprilie acelaş an eşeam din spital vindecat pe deplin.

Oasele şi gloanţele, adică si cel dela mână, mi le-a cerut doctorul Măldărescu dar, cu tot respectul ce i'l datoram, n'am voit să i le dau: şi le păstrez şi astăzi ca pe nişte moaşte sfinte. Aproape şease luni de zile le suferisem în trupul meu, pricinuindu-mi junghiuri şi dureri, ce mă faceau adesea să'mi perd răsuflarea.

Am fost decorat cu *Virtutea Militară*. Dar decoraţiunile întipărite de arme duşmane chiar pe pieptul meu preţuesc mai mult ca toate Ordinile şi toate Marile Cordoane ale tutulor Impărăţiilor de pe acest pământ.

Dacă aşi fi trăit în vremurile de glorioase amintiri ale romanilor aş fi fost omul cel mai considerat. In acele vremuri pe când tinerimea romană îşi forma educaţiunea ostăşească privind piepturile veteranilor ciuruite de loviturile înverşunate ale duşmanilor crânceni.

Romanii ştiau că exemplele vădite înalţă sufletul şi virtutea mult mai presus decât cuvântările cele mai înflăcărate şi cărţile cele mai bine scrise.

De mult aşi fi căzut îngenunchiat, dacă mândria ce mă stăpâneşte şi astăzi nu m'ar fi însufleţit. Ştiu că trecerea mea prin această viaţă n'a fost zadarnică. Am luat şi eu o parte, cât de mică la unul din evenimentele cele mai însemnate din istoria neamului românesc; şi, că am luptat pentru liberarea unui popor creştin de subjugul celei mai urâcioase robii.

Eşind vindecat din mâna doctorului Măldărescu m'am înapoiat la regimentul meu pe care l'am întâlnit la Slatina.

Războiul se sfârţise şi oastea românescă trecuse Dunărea încoace. Si mulţi, foarte mulţi, pe cari neamurile şi prietenii în zadăr i-au tot aşteptat, rămăseseră să îngraşe cu trupurile lor roditoarele câmpii ale Bulgariei.

Nici un tun însă n'a căzut în mână duşmanului. Făgăduiala dată colonelului Dunca am ţinut-o cu sfinţenie.

In regiment eram cel mai considerat. Dela cel mai înalt comandant până la cel din urmă soldat, chiar şi ofiţerii cei mai vestiţi prin asprimea lor, se sileau să'mi arate nemărginita bunăvoinţă. Şi fiindcă eram cel mai tânăr, şi mai mărunt ca toţi, îmi ziceau *mânzul*.

La orice paradă sau inspecţie nu se putea să lipsesc. Ofiţerii şi făceau fală cu mine, prezentându-mă generalilor şi fruntaşilor ţării, punându-mă să-mi dezvălui pieptul în faţa lor, ceeace făceam cu multă plăcere, cu multă fală şi mândrie.

* *Din "Carnetul unui veteran", apărută în Edit. "Rigmor" — N. S. Govora.*

MISTICUL CREZ

Mai bine învins...
flămând,
decât trădător...
sangele Daciei
bând!...
Mai bine zdrenţuit...
cu Putna'n suflet,
cu Eminescu'n suflet...
cu eterna «Doină'n suflet»
Mai bine...
nebun de nebunie...
pentru pământul iubit...
azi...
prin aiuduri-jilave-canaluri-
prin blesteme ocne
răstignit!!...
Mai bine...
dormind pe drumuri,
gonit ca un câine...
de către hienele fără Dumnezeu...
Mai bine mort-
decât profanând
Crucea-Isusul...
Verde Raraul...
misticul crez
al Neamului meu!!!...
Mai bine...

ALEXANDRU SILISTREANU

HANS ULRICH RUDEL

LA publication "CARPATII" a pris la décision de mettre en relief, dans de courts médaillons, les grands figures qui se sont distinguées d'une manière personnelle, dans le combat de leur nation pour sa survie et pour la défense des grands principes qui honorent notre civilisation. Elle veut réaliser une fresque significative de tous ceux qui, par-dessus les circonstances politiques, ont fidèlement répondu à ce qui constitue la grandeur de l'individu: *la conscience de son devoir*!

Hommes d'élite, ils ont tous vécu et agi dans la dignité, mettant en avant l'amour de la patrie, le respect des valeurs humaines, la force du sacrifice et l'ardeur de leurs convictions.

Infiniment plus nombreux que l'on ne se l'imagine, ces grandes figures du nationalisme agissant méritent d'être ramenées au premier plan de l'actualité, tant pour leurs mérites et valeurs personnels que pour leur bienfaisante influence sur les esprits de la jeunesse qui s'apprête à prendre la relève.

Ce n'est pas dans la presse dite "de gros tirage" que cette jeunesse pourra rencontrer une quelconque allusion à ces personnages légendaires et à l'esprit chevaleresque qui les a caractérisés.

"CARPATII" estime de son devoir de s'attaquer à cette tâche ardue, mais combien honorable et nécessaire!...

Le premier médaillon choisi est celui d'un grand héros de la 2-ème guerre mondiale, que incarne d'une manière saisissante ce qu'on peut appeler l'heroïsme conscient et le respect de ses convictions. Il s'agit de

HANS ULRICH RUDEL

Peu nombreux sont ceux qui savent ce que représente dans l'histoire de la deuxième guerre mondiale la personne de cet Allemand qui, bien qu'ayant frôlé la mort des milliers de fois, se trouve aujourd'hui encore sur les barricades pour la défense de l'Europe et de la civilisation européenne.

Il est né en Silésie, dans la ville de Konradwaldau, en 1916. Fils de pasteur, il reçoit une profonde éducation spirituelle, ainsi que les enseignements essentiels sur le danger que représente l'idéologie marxiste, anti-sociale et anti-religieuse. Cette influence paternelle constitue la base de sa conviction inébranlable que communisme est une des plaies mortelles de l'homme et de la société. C'est pourquoi, il le combattra avec une détermination farouche, convaincu d'accomplir son devoir envers sa nation et envers l'humanité entière.

Promu Officier de l'Ecole Militaire d'Aviation en 1938, il prend part à la guerre de l'Est du début jusqu'à la fin, devenant par son héroïsme et ses faits d'arme une figure légendaire de cette épopée. En moins de 7 ans, il est promu six fois pour faits de guerre, de telle manière qu'en 1945 il est avancé au grade de Colonel, à l'âge de 29 ans seulement.

Ses prouesses n'ont jamais été égalés par un autre officier aviateur. Il enregistre 2530 *"sorties à l'ennemi"*, dont un record absolu: 18 sorties dans une seule journée avec des resultats exceptionnels. Parmi ses inombrables succès militaires s'inscrivent:

— la destruction du Vaisseau de Ligne soviétique "MARAT" dans le port de Kronstadt, sous le feu croisé de la défense aérienne bolchevique de Kronstadt et de Léningrad.
— deux autres croiseurs bolcheviques en plein mer.
— le pont de Wolchow.
— 519 tanks soviétiques homologués.

Il collabore avec les troupes roumaines dans les batailles de Nalcic, Stalingrad, du Caucase, de Crimée, du Dniestr et à Jassy.

Le col RUDEL a été pandant cette guerre. En 1945, il perd sa jambe droite. Malgré cela et contre l'ordre formel de Hitler et de Göring, il continue ses *"sorties à l'ennemi"*, parfois même sans prothèse.

Devant ses actes d'héroïsme et pour le fait que, par ses actions personnelles, il a décidé le sort de certaines batailles capitales, Hitler lui décerne la plus haute distinction allemande pour les combattants: La couronne de chêne en or avec épée et brillants au grade de chevalier de l'ordre "Croix de Fer".

Cette distinction —le plus haut grade de la Croix de Fer— était prévue pour êtreattribuée uniquement après la fin de la guerre, comme récompense suprême aux meilleurs des combattants. Ainsi, le col. RUDEL est

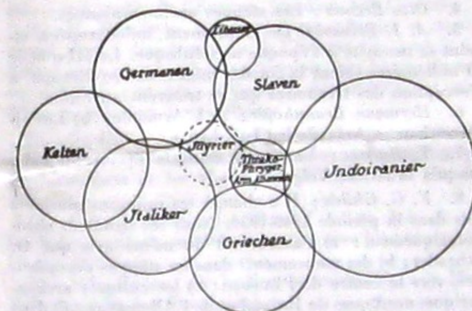
(Suite pag. 30.)

La Grande Thrace

par Prof. Alex BOLDUR

Récement, Vl. Georgiev, étudiant les caractéristiques phonétiques, morphologiques et lexicales, constata des liens des plus étroits entre les Balto-Slaves et les Tokhares (14), entre les Balto-Slaves et les Germains. L'auteur en conclut que les ancêtres des Germains, des Balto-Slaves et des Tokhares formaient un groupe dialectal nordique, séparé de la grande famille des Indoeuropéens, détaché de la pré-langue indoeuropéenne au IV et au V millénaires a.n.è. Ce groupe avait comme voisins, à l'Ouest, les Germains et à l'Est, les Tokhares. L'auteur ajoute que d'après toutes les probabilités, les Daco-Mésiens, qui se trouvaient à la frontière Sud des Balto-Slaves doivent être associés à ce groupe.

Selon Krause, les Tokhares se trouvaient dans une région située entre le Dniepr et les monts Ourales, dans le voisinage des Finno-Ougriens.

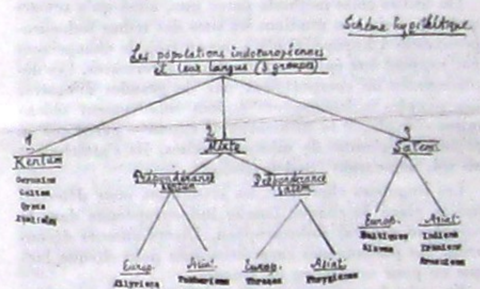
L'unité balto-slave une fois défaite, la langue slave s'est diffusée vers le sud-est, ayant des contacts étroits et de longue durée avec les Iraniens.

Nous ne sommes pas d'avis qu'il faut associer la langue des Daco-Mésiens au groupe germanique, baltique-slave-tokharien, parce qu' on ne peut pas accepter l'existence d'une langue daco-mésienne distincte de la langue des Thraces. Et même l'dée selon laquelle les Daco-Mesienne seraient des peuplades à part, distinctes par rapport aux Thraces, n'est pas suffisamment fondée.

D. Detschew considère que la langue thrace est une langue indoeuropéenne à part (15).

Nous partageons l'opinion de I. Russu qui se déclare contre la scission de la langue des Thraces - la langue thrace; proprement dite et la langue daco-mésienne (16). Cet auteur qualifie la théorie de cette scission l'une des *nombreuses fictions* qui ont circulé ces dernères dix années.

B. V. Gornung, ainsi que Vl. Georgiev, attribuent une signification exceptionnelle au fait que la langue

tokharienne (et notamment la langue B) ressemble aux langues baltiques - remarque faite par E. Frenkel en 1932 - et aux langues slaves - selon les conclusions de Benveniste (17). - Outre cela, le tokharien ressemble aussi à la langue hittite. B. V. Gornung affirme que les Tokhares étaient partis de l'Europe à l'époque de la formation de la culture Abachev (liée hypothétiquement à la culture Fatianovo), supposant que l'itinéraire a été: Kazan, Ufa, Magnitogorsk. Cet événement a dû se passer vers la fin du II-e millénaire a.n.è.

S. Feist affirme qu'en comparant les dictionnaires des langues indoeuropéennes à ceux des langues finno-ougriennes, on n'a plus de doutes quant à leur parenté. La considérable influence des langues iraniennes sur les langues finno-ougriennes a été confirmée également par A. A. Sahmatov.

Troger et Smith constatent une unité indo-hittite; si cette affirmation n'est pas tout-à-fait exacte, elle plaide, en tout cas, pour leur apparentage.

(14) Vl. Georgiev, *La langue balto-slave et tokhrienne, dans* "Voprosy iazicoznaia", 1958, 6, pp. 3-20.

(15) D. Detschew, *Charactéristikeer thrakischen Sprache*, Sofia, 1952, p. 53.
(16) I. Russu, *Oeuvre citée*, p. 34, note 2.
(17) B. V. Gornung, *A la discussion*, pp. 58-59.

Certes, les contacts d'influence et la naissance des unités suivent une certaine évolution. Un apparentage n'est pas une unité linguistique complète. Voilà pourquoi, en discutant le rapprochement plus ou moins étroits entre les langues, on doit faire une distinction: d'un côté, les parentés des langues dues aux contacts commerciaux et culturels et de l'autre côté, l'unité linguistique proprement dite, qui est le résultat du voisinage.

S. Feist considère le territoire indoeuropéen *bien vaste*. C'est pour cela qu'il repousse l'idée de l'unité culturelle indoeuropéenne et c'est pour cela que la tentative de définir la préculture indoeuropéenne ne peut pas donner des résultats. L'existence d'une culture indoeuropéenne est niée aussi par Laviosa Zambotti.

Vu qu'il ne s'agit pas d'une unité ethnique complète, mais d'un conglomérat de différentes peuplades, on ne peut pas parler d'une culture indoeuropéenne unitaire.

Mais si, comme en mathématiques, nous allons considérer que les parenthèses représentent les diversas cultures indoeuropéennes, avec toutes les particularités, nous pourrions extraire de ces parenthèses ce qui este commun à toutes ces cultures. Le résultat représentera la culture indoeuropéenne en général.

Pour l'investigation du passé préindoeuropéen et protoindoeuropéen, on doit partir du *principe de la retrospection*, en commençant par l'histoire.

Cette méthode fut utilisée avec beaucoup de succès par O. Schrader, S. Feist, A. Nehring et d'autres encore, ayant une contribution essentielle à la connaissance de la culture indoeuropéenne en général.

On utilise cette méthode parce que, ainsi qu'a remarqué Sig. Feist, en étudiant les sites des tribus indoeuropéennes de l'Europe, il n'y a pas eu trop de changement par rapport aux époques historiques antérieures. Les déplacements ne comportaient pas de grandes distances. Les peuples indoeuropéens étaient relativement sédentaires —explique le susmentionné auteur— parce que se présentant comme de minces couches, ils s'attachaient au sol, demeurant "bodenstandig".

Les linguistes cherchent les criteriums pour déterminer la place de chaque langue indoeuropéenne dans le complexe général indoeuropéen. Divers auteurs découvrent des phénomènes caractéristiques pour chaque langue ou pour un groupe de langues.

En voici les criteriums: 1) le changement des labiovélaires *ku* et *gu* en *p-et b* — ce qui est caractéristique pour certaines langues celtiques, pour la langue osque, pour la langue ombrienne, pour la langue des Thraces; 2) la transformation des explosives palatales *k* et *g*, en *k, g*: 3) la transformation des explosives palatales en aspirantes sibilantes ou affriquées: *s* et *z*, en C et J.; 4) la transformation des sonores aspirantes *bh, dh, gh* en sonores simples; 5) les verbes avec la désinence en *r* et les verbes sans cette désinence, etc.

Par rapport au criterium choisi pour déterminer les relations entre les langues, on fixe la place de chacune dans l'ensemble linguistique indoeuropéen.

La question se complique encore vu que certaine phéno mènes linguistiques peuvent être révélateurs pour le processus de la formation des langues indoeuropéennes et n'offrir aucune indication quant à leur origine dès l'époque proto-indoeuropéenne.

Les résultats des recherches entreprises dans cette direction sont bien divers: selon Pedersen, la langue tokharienne est située en Europe Occidentale, au sud de l'Allemagne; selon l'opinion de Bonfante, elle devrait être cherchée au nord de l'iranien et de l'indien; Pisani l'a placée en Extrême Orient, au sud des Ariens et enfin Porzig considère qu'elle devrait être en Europe Orientale, au sud des Thraco-Phrygiens.

La localisation de la patrie primitive des Indoeuropéens a été un problème d'étude non seulement pour la linguistique, mais également pour d'autres sciences — l'anthropologie, l'archéologie, l'ethnologie.

Ce n'est pas du tout étonnant donc si les opinions de tous ces spécialistes sont tellement différentes.

Une carte géographique spéciale et un article consacré à ce problème et intitulé *Die indogermanisches Urheimat*, tous les deux signés par N. H. Jacob Friesen, nous présentent les opinions de 21 auteurs sur ce problème (18).

Sur la carte, on peut lire les noms de trois auteurs —G. Kossima, Fick, Brunnhofer— figurant chacun avec deux opinions.

Nous complétons ces données, par une énumération de 60 auteurs et de leurs opinions sur le problème de la patrie primitive des Indoeuropéens, ainsi que les quatre auteurs qui ont affirmé l'impossibilité de localiser la patrie primitive des Indoeuropéens. La liste comprend des linguistes, des archéologues, des anthropologues, des etnologues, des historiens.

1. *E. Benveniste*: Les steppes kirghiz ou les steppes altaïques de la sibérie occidentale.
2. *P. Bosch-Ghimpera*: Le centre de l'Europe, la vallée du Dniepr, la vallée moyenne du Danube, l'Egée meridionale, les localités autour de la Mer Noire.
3. *P. Brandenstein*: La première patrie avait été dans les steppes kirghiz du nord et de l'ouest, d'où les les Indoeuropéens ont migré en Europe, dans les steppes de la Russie Méridionale, en Bielorussie, en Ukraine occidentale et en Volhynie.
4. *Otto Bremer*: Les steppes arolo-caspiennes.
5. *A. I. Briusov*: Le mouvement indoeuropéen atteint sa maturité à l'époque mésolithique. Le III-e et le II millénaires voient la fin des migrations en Europe, à l'exception des territoires qui se trouvent au Sud.
6. *Hermann Brunnhofer*: a) L'Arménie; b) Les rivières Kur et Arax, le lac Isyk-Kul.
7. *T. Burrow*: La Russie centrale et méridionale, jusqu'à la rivière Volga.
8. *V. G. Ghilde*: Il a changé ses opinions plusieurs fois dans la période 1940-1954. Nous les signalons chronologiquement: a) l'auteur est du même avis que O. Schrader; b) des mouvements dans les steppes européennes, vers le centre de l'Europe; c) les cultures archéologiques nordiques du Jutland et de l'Allemagne; d) dans une région qui n'est pas déterminée, en Asie, là où les guerriers aborigènes ont imposé leur domination aux Européens, la patrie primitive des Indoeuropéens était donc quelque part, en Asie, s'étendant jusqu'à l'Anatolie occidentale, l'Asie Mineure où Centrale et f) dans "Retros-

pect" (1958) il refuse de localiser la patrie des Indoeuropéens.
9. *G. Devoto*: La culture danubienne, de la Belgi-

(18) K. H. Jacob Friesen, *Grundfragen der Urgeschichtsforschung*, Hannover, 1928, pp. 46-47.

que jusqu'en Moldavie, y compris la Tchécoslovaquie et l'Allemagne.
10. *S. Feist*: a) dans les vallées aux alentours de la Mer du Nord et de la Mer Baltique, jusqu'aux monts Sudèthes et Carpathes et dans les steppes de la Russie Méridionale; b) L'Asie antérieure; c) le Turkestan de l'Asie Centrale.
11. *August Fick*: a) d'abord, les etppes du Turan; b) ensuite, les régions méridionales et septentrionales du Caucase.
12. *F. P. Filin*: Les régions de la zone centrale et méridionale de l'Europe Orientale ainsi que les régions asiatiques, aux environs de la Mer Caspienne. L'Europe du sud-est et l'Asie.
13. *I. Geiger*: L'Allemagne Centrale et Occidentale.
14. *Vl. Georgiev*: Les bassins danubiens, plus exactement les régions del'Est et du centre; partiellement, la région du nord de la Mer Noire.
15. *G. Giles*: Le territoire de l'ancienne monarchie de l'Autriche-Hongrie.
16. *B. V. Gornung*: En grande partie la presqu'île balkanique, le bassin du Danube moyen et inférieur et le territoire de la première phase de la culture Tripolie.
17. *Hawkes*: Les territoires situés entre la Mer Baltique et la Mer du Nord et entre la Mer Noire, le Caucase et la Mer Caspienne. Mais la localisation plus précise du leu de cette patrie, ainsi que le territoire occupé par chaque peuple est une chose impossible. Il s'agit de l'époque mésolithique.
18. *Karl Helm*, visiblement influencé par Fr. Ratzel — une partie de l'Europe, jusqu'en Asie Centrale.
19. *H. Henchen*: Les steppes européennes et asiatiques, c'est à dire le sud-est de l'Europe (au nord de la Grèce) et la plaine méridionale russe. Les langues indoeuropéennes sont nées à l'époque néolithique, au sein d'une population d'agriculteurs.
20. *G. Hirt*: La Mer Baltique et les pays environnants. Dans ce groupe de peuples sont inclus également les Lituaniens et les Slaves. La "Patrie" n'est pas en Asie.
21. *Fritz Hommel*: La "Patrie" est en Asie, là où les Indoeuropéens ont été en contact avec les peuples de langue sémitique.
22. *Joh. Hoops*: De la Prusse occidentale à la Mer Baltique (Ost-See Provinzen).
23. *H. Hubert*: Le Turkestan; le problème doit être sollutionner par l'archéologie.
24. *P. Iusti*: Le Pamir. C'est de là que les Indoeuropéens des époque ultérieures se sont répandus vers d'autres sites. Le même point de vue chez Monier, William, F. Lenormant.
25. *W. Kocka*: L'Europe Centrale, du Rhin supérieur et des Alpes, longeant le Danube, ensuite sur le littoral septentrional du Pont-Euxin, jusqu'au Don.
26. *I. Koppers*: La "Patrie" comporte deux ramifications: ouralo-altaïque (nomade) et caucasienne (agricole). Les Ouralo-Altaïques étaient des guerriers, qui ont dominé les Caucasiens.
27. *G. Kossina*: Des expéditions venant du Nord vers le territoire ukrainien. D'abord, on identifie les Indoeuropéens appartenant à la civilisation du Danube (1902), ensuite ceux appartenant à la civilisation mégalique du Nord (scandinave). Les peuples nordiques appartiennent au type Cro-Magnon. A la suite de la dernière expansion du noyau indoeuropéen, les Iraniens et les Hindous se sont détachés et les Illyriens ont formé deux groupes — le groupe occidental (les Vénètes) et le groupe oriental (Lusaciens).
28. *H. Krahe*: Tout d'abord, il a nier l'union indoeuropéenne du II millénaire a.n.è. (1951). Ensuite, il a reconnu l'unité linguistique indoeuropéenne qui est le point de départ pour les langues grecque, de l'oscquoombrien, du celtique, du germanique. Les Indoeuropéens habitaient au nord des Alpes.
29. *P. Kretschmer*: A l'époque neolithique, a) le groupe tchécoslovaque et b) le groupe saxe-thuringien et germanique se sont détachés au nord et au centre de l'Europe.
30. *G. Kuhn*: Un seul peuple sans ramitifications a existé à l'époque Aurignac-Madeleine. Les langues indoeuropéennes sont nées à différentes époques et ce n'est pas possible d'en préciser les dates.
31. *Lewy*: Le territoire carpathique — les versants septentrional et occidental.
32. *L. Lindenschmidt*: La patrie est située au nord; la race nordique, les Scandinaves.
33. *Rud. Meringer*: L'Europe centrale jusqu'aux régions des steppes et sibériennes.
34. *V. Merlinger*: Les territoire des états actuels: la Roumanie, la Bulgarie, la Macédoine.
35. *E. Meyer*: L'Asie. Les Indoeuropéens sont descendus du Pamir.
36. *E. Michelis*: Le territoire qui s'étend entre le Danube (au sud), les Carpathes (au nord) et le Dniepr (à l'Est).

(37) *I. Morgan*: La Sibérie.

(38) *K. Moszinski*: Le périmètre qui a comme point de départ le centre où le sud-est européen et va jusqu'à Tian-Sian et Altaï.

39. *Mathias Much*: D'Hellespont et du Dniestr jusqu'à l'Océan Atlantique et des Apennins jusqu'aux monts scandinaves.
40. *Max Muller*: L'Asie.
41. *Alf. Nehring*: Le territoire qui s'étend entre l'Oural et la Mer Caspienne (à l'Est), le Caucase et la Mer Noire (au sud), les Carpathes (à l'Ouest) et la Russie centrale (au Nord); dans le voisinage des Finno-Ougriens.
42. *K. Penka*: L'identité entre la race indo-germanique et les Germains du Nord de l'Europe (haute taille, cheveux blonds, etc.). La Scandinavie.
43. *Adolphe Pictet*: La Patrie, du vieux Bactriane, nom d'une contrée de l'Asie centrale situés entre l'Hindou-Kouch, la rivière Oxus (Amou-Daria) et Belour-Dagh.
44. *G. Poisson*: L'Est de l'Europe.
45. *W. Porzig*: L'Europe centrale et orientale.
46. *F. Schachermeyer*: C'est bien difficile de localiser la Patrie primitive des Indoeuropéens. L'unité est née quelque part non loin de la Mer Méditerranée, en Anatolie et au Caucase et se déplaça vers l'Europe orientale, au sud de l'actuelle U.R.S.S. et c'est là le berceau des Indoeuropéens. Ce processus commenç dans la période paléolithique et pris fin dans la période néolithique, quand la dissociation commença.
47. *A. A. Sahmatov*: La patrie initiale des Indoeuropéens était au Nord des centres culturels de la Méditerranée, au centre de l'Europe, peut-être en Allemagne actuelle et dans la région qui se trouve à l'Ouest de l'Autriche. Un territoire relativement limité. De l'unité naquirent deux groupes dialectaux-centum (occidental) et satem (oriental).

(48) *A. Scherer*: Le centre et le Sud de la Russie.

(49) *A. Schliz*: La France Méridionale.

50. *Johannes Schmidt*: L'Asie, car autrement on ne peut pas expliquer l'affinité des Indoeuropéens avec la culture sumérienne.
51. *Hugo Schmidt*: Le Danube inférieur et les régions orientales environnantes.
52. *O. Schrader*: L'Europe centrale et le Turkestan occidental. Le territoire occupé par les Indoeuropéens ne comprend pas l'Inde, l'Iran, l'Asie Mineure, la pres-

qu'île Balkanique, les Apennins, les Pyrénées, l'Europe Occidentale (y compris l'Angleterre et l'Irlanda), ainsi que la Russie à l'Quest et à l'Est des monts Oural. L'"Urvolk" apparaît dans la période néolithique, au III-e millénaire a.n.è. Le pueple indoeuropéen préhistorique était constitué de différentes tribus.

53. *G. Serghi*: Les Indoeuropéens ont une origine asiatique. Au commencement, ils présentaient un type mongoloïde, ensuite ils ont évolué vers le type européen. Leur premier langage a été protoaryen. Il explique le caractère aryien par l'existence de la branche méditerranéenne.

54. *W. Tomaschek*: La région du Danube (le III-e millénaire a.n.è.

55. *F. N. Tretiakov*: Quelque part dans la zone des steppes boisées de l'Europe Centrale et de l'Est (III-e millénaire a.n.è.). Les tribus indoeuropéennes ont été les ancêtres des Thraces, des Daces, des Illyriens, des Slaves, des Lituaniens, des Germains, etc.

56. *Troger et Smith*: La Russie centrale et le nord de l'Ukraine (la région périphérique de la culture archéologique Fatianovo); dans les annés 3.000 où 2.500 av. n. ère.

57. *N. S. Trubetskoi*: *Un territoire entre les peuples* Finno-Ougriens et les peuples méditerranéens.

58. *K. Uhlenbech*: Les Indoeuropéens se divisent en deux groupes — un groupe ouralo-asiatique et un groupe caucasien.

50. *G. Ulaszin*: *La Russie méridionale*.

60. *S. Maborowski*: L'Europe centrale et orientale, ce qu'on appela "la patrie du seigle". Precision: l'Europe Centrale avec la bassin du Danube et notamment au nord du Danube et des Carpathes. Fin de l'époque de pierre.

Quelques-uns des indoeuropénistes refusent de préciser le territoire de la patrie primitive des Indoeuropéens:

1. *M. V. Garachanin*, considérant qu'il est bien difficile de se pronnoncer sur l'origine des Indoeuropéens.

2. *Maria Gimbutas* qui ne croit pas à l'existence d'une civilisation indoeuropéenne indivise; elle considère que tout n'est qu'une hypothèse purement théorique.

3. *Laviosa Zambotti*: C'est impossible de trouver le berceau des Indoeuropéens. On ne peut pas concilier les différentes hypothèses. Le problème d'une seule civilisation indoeuropéenne n'existe pas, il n'y a que le problème des langues indoeuropéennes.

4. *A. Meillet*: L'unité indoeuropéenne aurait disposé d'un vaste territoire pour qu'un si grand nombre de dialectes ont lancées concernant la patrie primitive des Indoeuropéens. Si nous procédons à la classification des territoires indiqués dans ces hypothèses, nous aboutirons aux résultats suivants:

E. *En Europe*

L'Europe septentrionale, l'Europe septentrionale et centrale, l'Eur. orientale, méridionale, le sud-est de l'Europe, la France méridionale, l'Eur. centrale, le Jutland, la Scandinavie, l'Allemagne du Nord, l'Allemagne méridionale et centrale, le Pont-Euxin, les vallées du Dniepr, le bassin du Danube, les Balkans, la plaine du sud de la Russie, l'Autriche occidentale, La Saxe-Thuringe, les Carpathes, la Kirghizie, contrée tout prés de la Mer Caspienne.

2. *En Asie*

L'Asie centrale, l'Asie antérieure, l'Asie Mineure, les monts Altaï, la Sibérie (en général), la Sibérie occidentale, le Kazakhstan, le Turkestan, la région de la Mer Caspienne, l'Anatolie.

La plupart des spécialistes considèrent que l'unité Indoeuropéenne date de la période néolithique. Pourtant nous avons cité plus haut des auteurs qui ne sont pas de cet avis.

Malgré la variété des opinions concernant la patrie primitive des Indoeuropéens, on remarque pourtant un certain accord chez des indoeuropéenistes tels O.Schrader, P. Kretschmer, A. Nehring, Rud. Maringer, P. P. Filin, P. N. Tretiakov, S. Zaborowski et d'autres encore qui ont opiné que l'Europe centrale et orientale, c'est-à-dire l'espace qui s'étend entre les Carpathes et le Danube, d'une part, entre les monts Oural et la Mer Caspienne, d'autre part, a été "la patrie".

Naturellement, l'homme indoeuropéen, avant d'être historiquement connu, a eu une longue évolution. Les linguistes et les archéologues nous montrent que pendant la période glaciaire, alors que les glaciers couvraient l'Europe centrale et orientale, l'homme primitif n'était pas apparu dans ces régions (19). En Pologne, ces périodes glaciaires et interglaciaires se sont succédées cinq fois. Mais au début de la période mésolithique (à peu-près 15.000 ans a.n.è.) la dernière période de glaciation prit fin et l'homme apparut dans ces lieux, se déplaçant du Sud vers le Nord, c'est-à-dire des vallées méridionales de l'Europe, du Danube et de la Mer Noire vers les régions septentrionales de l'Europe. Les sites des tribus indoeuropéennes qui se dirigeaient vers le Nord suivaient le cours des rivières.

Selon l'onipion de A. I. Briusov, c'est déjà aux V-IV-e millénaires que l'Europe était peuplée. Il n'y a pas eu de grandes invasions, mais une continuité, à partir de la période néolithique précoce jusqu'aux époques historiques.

C'est à peine dans la seconde moitié de la période néolithique et plus tard encore, lorsque la population des régions nordiques était assez dense qu'un processus invers a commencé: *la migration du Nord vers le Sud.* Au III-e millénaire a.n.è., les langues indoeuropéennes étaient déjà formées.

Dans cet espace appelé "indoeuropéen", d'autres tribus qui n'appartenaient pas aux peuples indoeuropéens — se sont également installées. C' est ainsi qu'avant le III-e millénaire, des chasseurs et des pêcheurs d'au-delà de l'Oural sont arrivés Une autre masse de non-indoeuropéens est apparue, dans la seconde moitié du III-e millénaire a.n.è. en Europe du Nord les tribus finno-ougriennes nomades, originaires des régions qui se trouvent aux pieds de l'Oural, ont migré vers l'Ouest, en pressant probablement les Slaves. Ce sont les Finno-Ougriens qui donnèrent le nom à la rivière Niemen (20).

Loin de nous l'intention de lancer une hypothèse sur la localisation de la patrie primitive des Indoeuropéens. Nous somme du même avis que les auteurs qui on placé la patrie des Indoeuropéens les vallées de l'Europe centrale et orientale.

Les vallées qui se trouvent entre le Rhin et la Mer Caspienne furent les sites où se sont installés les Indoeuropéens. Cette aire assez étendue abrita 17 peuples indoeuropéens.

Quand à localiser chaque peuple dans l'espace indoeuropéen, voilà un problème bien difficile. Leur répartition topique dans cet espace ne peut être qu'*hypothétique et très approroximative*.

Le principe de la retrospection, partant de l'histoire nous pousse à considérer que chacun de ces peuples indoeuropéens ne pouvait pas être placé trop loin par rapport au territoire qu'il occupera aux époques historiques.

(19) A. I. Briusov, *Oeuvre citée*, p. 252 sq. O. Schrader, *Oeuvre cit.*, sur l'Homme primitif et ses occupations, pp. 31-32 et 204-205. Vl. Georgiev, *Recherches*, pp. 240-249.

(20) Vl. Georgiev, *Oeuvre cit.*, p. 250.

C'est ainsi que les Iraniens, les Indiens, les Tokhares, les Hittites se trouvaient probablement à l'est de cet espace, d'où on pouvait facilement arriver dans les régions occupées durant les âges historiques.

A un moment donné, les spécialistes ont localisé la patrie primitive des Indoeuropéens prenant comme point de repère l'aire d'expansion de l'arbre dénommé "le hêtre" — "buk", en Europe (A remarquer que l'équivalent du "hêtre" est "Buche" en allemand et "fagus" en latin). On a remarqué, naturellement, que la frontière orientale de cette aire d'expansion suit la ligne qui part de Koenigsberg pour arriver en Crimée et au Danemark. Le hêtre ("buk") apparaît à l'âge du bronze, d'où la conclusion que la patrie des Indoeuropéens a été au Sud du Danemark et à l'Ouest de la ligne susmentionnée (21).

Mais ultérieurement, on a constaté que c'est à une époque tardive que le hêtre a accédé —de l'Europe méridionale— aux régions centrales et septentrionales et, par conséquent, l'argument de l'expansion de cet arbre a été abandonné (22).

Un autre problème très important a été signalée por A. A. Sahmatov: deux esseces d'arbres poussaient dans la patrie des Slaves — le slave vulgaire connaît les mots "tis" (if) et "plusci" (lierre), mais ces essences poussent à l'Ouest de la ligne qui part l'ile Enzel, passe par la Courlande, Grodno, Kamenet Podolsc et Chisinau. Vu que ces arbres poussent également à l'Ouest de Liflande, A. A. Sahmatov conclut que la patrie des Slaves ne pouvait pas être en Polésie, ni sur le Dniepr supérieur, mais qu'elle doit être cherchée dans le voisinage de la Mer Baltique, vu que sur ses rivages et au sud du golfe de Finlande, poussent ces deux essences d'arbres.

En effet, la patrie primitive des Slaves se trouvait à l'embouchure de la Vistula, mais il s'agissait de *sa seconde édition*, car la *première édition* de cette patrie était au Nord de la patrie des peuplades baltiques. J'ai fourni des arguments pour soutenir que les peuplades baltiques se sont installées au Nord du Pripeth, sur le cours supérieur du Dniepr, occupant le territoire s'étendant du cours médian du Niemen et de la Dvina (à l'Ouest) jusqu'aux sources de Volga et d'Oka (à l'Est). Au début, les Slaves se sont fixés au Nord des peuplades baltiques, sur les rives du lac Ilmen, au Sud des lacs Ladoga et Onega, près des Finno-Ougriens. La seconde patrie des Slaves et notamment des "Sclavins" et pas des Antes à été sur la Vistule et l'Oder".

On à essayé de lier l'origine des Indoeuropéens de l'apprivoisement du cheval. P. W. Schmidt s'est imaginé que le cheval n'était pas connu en Europe, où on apprivoisait le boeuf et qu'il fut importé de l'Asie. Ce sont les Indoeuropéens originaires du Tourkestan qui auraient importé le cheval en Europe. Dans la seconde étape, 1800 a.n.è. —, le cheval fut attelé aux chars et mené en Asie Mineure. Dans la seconde moitié du II-e millénaire et les premiers siècles du I-er millénaire a.n.è., le cheval participa à toutes les invasions de l'époque.

Mais cette conception fut repoussé par Hanvar, qui soutenait que le cheval a été connu en Europe dès le III-e millénaire a.n.è. dans la culture Cucuteni-Tripolie et qu'à cette époque il était un animal de boucherie. Au cours du II-e millénaire a.n.è., le cheval fut attelé au char de guerre (23).

(21) En persan, "buk" signifie "chéne". C'est l'origine du slave *buk* et du germanique *bucke* - hêtre (B. P. Hasdeu, *L'Histoire critique des Roumains*, v. II, fasc. 1, 1875, p. 60).

(22) O. Schrader, *Ouer cit.*, p. 200. Vl. Georgiev, *id.*, p. 252.

(23) F. Hancar, *Das Pferd in prëhistorischer und frühprähistorischer weit*, dans "Wienner Beitrage zur Kulturgeschichte und Linguistik", Vienne, 1955. De l'important rôle joué par le cheval a l'époque indoeuropéenne s' occupe aussi S. Feist: *Indogermanen und Germanen*, 1919, pp. 56-58 ("Die grosse Role beim Urvolk").

Pour le problème général de la patrie initiale des Indoeuropéens, une des plus importantes contribution a été celle de Walter Porzig avec son oeuvre; cet auteur a divisé toutes les langues indoeuropéennes en deux groupes: 1) le groupe occidental —le celtique, le latin, l'osquo— ombrien, l'allemand, l'illyrien; 2) le groupe oriental: l'indoiranien, le baltique, le slave, le grec, l'arménien, le thraco-phrygien, le hittite, le tokharien et l'albanais (24).

Cette répartition en deux groupes est fondée sur le principe de la localisation géographique, par conséquent elle ne contredit pas l'arbre généalogique que nous avons déjà présenté, où figurent non seulement les deux groupes principaux, mais également des groupes intermédiaires, mixtes.

Quand aux Indoeuropéens asiatiques et à leur patrie, on trouve des données intéressantes chez Hermann Brunnhofer (25). On savait déjà depuis longtemps que la plupart des événements historiques intéressant l'Inde, l'Iran, l'Asie Minuere et l'Europe orientale furent relatés dans la livre de Rig-Véda. Etudiant le Rig-Véda et l'Avesta, H. Brunnhofer conclut que les Indoeuropéens (Les Aryens) connaissaient le tilleul et l'ours du Nord, par conséquent, ils habitaient quelque part, au nord de l'Europe, probablement aux environs des sources de Volga. Dans un chapitre consacré à l'Inde dans l'Asie Mineure", le même auteur affirme que les Indiens sont arrivés en Inde venunant de l'Asie Mineure.

Les hypothèses de l'auteur, pour la plupart, ne réussissent pas à nous convaincre et elles doivent être revisées, mais deux éléments trouvés par l'auteur dans le Rig-Veda sont d'un gran intérêt. Le livre saint Rig-Veda (VI, 45, 31) connaît le nom de la Mer Caspienne, a savoir *Uruhkaksha*. L'équivalent de ce nom dans l'Avesta est *Vourukasha* ce qui témoigne de la présence des Iraniens, à une certaine époque, au bord de la Mer Caspienne.

Mais encore plus important est le fait que les Iraniens connaissaient la peuplade finno-ougrienne *Mordva* qui habitait sur le cours médian de la Volga. Dans les Vedas, on cite le nom *Mradha* dont le correspondent est, dans l'Avesta, *Maredha*. Chez les Grecs, Mordva etait *Mapdoi*.

Par conséquent, les Iraniens habitaient, dans la préhistoire, quelque part dans les parages du cours médian de la Volga, et jusqu'à la Mer Caspienne. Cette localisation est d'une grande importance pour déterminer l'emplacement des autres peuples indoeuropéens, ainsi que les territoirs d'origine des peuples qui sont passé ensuite en Asie.

S. Feist nous pose est discute un grand nombre de problèmes, en leur donnant une solution originale. Parmi ces solutions, il y a celle qui indique l'Europe Occidentale comme la patrie des peuples indoeuropéens.

Selon S. Feist (26), les Indoeuropéens ne représentent pas une population tellement vieille. En 4.000 a.n.è., alors que l'Egypte et l'Asie Mineure étaient fleurissantes, l'Europe était encore une région inconnue et totalement sauvage. Sans doute, dans le processus de l'expansion des peuples indoeuropéens en Europe, c'est le principe de la conquête qui a joué le rôle le plus important.

(24) Walter Porzig, *Die Gliederung des indogermanischen Sprachgebieter*, Heidelberg, 1954.

(25) A. Brunnhofer. *Arische Urzeit*. Forschungen auf dem Gabiete des altesten Vorder und zentraleasien nebst Ost-Europa, Bern, 1910. Apud A. L. Pogodin "De la plus nouvelle littérature sur la culture et la patrie des Indoeuropéens" dans le "Jurnal ministerstva Norodnago Prosvescenia", 1911, novembre, pp. 68-75.

(27) S. Feist, *L'Europe dans la lumière de la préhistoire et les résultats de la linguistique comparée indoeuropéenne* dans "Quellen und forschungen zur alten geschichte und géographie", 1910, p. 19.

Du même auteur, *Kultur, Ausbreitung und Herkunft der Indogermanen*, Berlin, 1913.

L'auteur n'accorde aucune attention aux données *antérieures* —logiques— relatives aux types des crânes. De même, il manifeste un évident scepticisme quand aux tentatives des archéologues de rapporter chaque culture des Indoeuropéens aux formes spécifiques de la céramique. La contribution des archéologues à l'étude de la plus ancienne des cultures indoeuropéennes n'inspire à Feist aucune confiance. La contribution des linguistes lui paraît plus sérieuse et d'une plus grande importance.

Dès la premère moitié du III-e millénaire a.n.è., les Indoeuropéens étaient déjà fixés sur leurs territoires. A la fin de la période néolithique, alors que le métal fut introduit en Europe, un important changement s'est opéré dans la vie économique des Indoeuropéens. Des bergers, ils devinrent des laboureurs. Ceux qui habitaient les régions orientales ont continué à pratiquer le métier de pâtre —ce qui est relaté dans les Vedas—, tandis que ceux qui habitaient les régions occidentales ont fait l'agriculture.

Essayant de déterminer la patrie primitive des Indoeuropéens, S. Feist souligne le fait que la branche occidentale connaissait le mot *mer*. Les anciens Germains utilisaient le mot *Moor*, dérivé de mor. Les Germains et les peuplades baltiques sont les seules tribus qui dès le commencement se sont établies au bord de la mer. Les voisins des Germains, les Lituaniens avaient comme l'equivalent du mot *mer*, le mot *mares* et les anciens prussiens —*mary*—. Les Slaves, les Celtes, les Italiotes ont connu dans le tard la mer (27).

La mer que les Germains et les tribus baltiques ont connue a été la mer du Nord, car dans les rivières qui se jettent dans cette mer, on peut trouver des "anguilles", poissons qui ne vivaient pas dans les rivières qui se jettent dans la Mer Noire. Par conséquent, la Russie méridionale ne peut pas être la "patrie". Les établissements des Indoeuropéens occidentaux se trouvaient *dans les vallées septentrionales des territoires germaniques sur les rivages de la Mer Baltique et de la Mer Noire*. Au Sud, la frontière était, probablement, formée par les monts Sudètes et par les Carpathes. La branche orientale des Indoeuropéens se trovait dans les steppes de la Russie méridionale. Le centre était plus près de Carpathe, ainsi que le prouve l'expansion des Celtes, des Grecs et des Romains (28).

Vu que vers 1500 a.n.è., dans plusieurs contrées de l'Asie antérieure, il y a des vestiges indiscutables de la domination des Aryens, on peut supposer que les Aryens ont quitté la patrie primitive des Indoeuropéens pas plus tard qu'en 2000 a.n.è. Par conséquent la patrie des Indoeuropéens occupait un vaste territoire. L'auteur ne croit pas possible l'unité de la culture, dite "préculture".

Mais selon l'opinion de l'auteur, la langue tokharienne une fois découverte, le problème de la patrie asiatique des Indoeuropéens est de nouveau mis en discussion.

La plupart des indoeuropéenistes ne son pas de cel avis, ils placent les Tokhares en Europe orientale et ne rapportent pas le problème de la patrie primitive des Indoeuropéens à l'existence des Tokhares.

Quand aux Pélasges, l'auteur écrit qu'ils sont les plus anciens habitants de la Grèce, mais leur origine este encore douteuse: représent-ils une tribu pré-indoeuropéenne ou bien ils forment la plus ancienne migration en Grèce. La présence du dieu pélasgique "Dodona" en Epir témoigne de la dernière de ces suppositions.

Après qu'au III-e millénaire l'unité indoeuropéenne commença à se désagréger, les peuples vivant, de nos jours, en Asie, ont migré en Asie ou bien par la route longeant au nord la Mer Caspienne, au-delà de l'Oural, ou bien vers le sud, par le Caucase, en l'Asie Mineure.

C'est fort possible que les Tokhares aient été partis sur les routes imaginées par B. V. Gornung Mais les Hittites qui étaient très proches d'eux, ont suivi probablement un chemin plus court vers l'Asie Mineure où ils ont fondé un grand empire.

Quand à l'itinéraire que les Iraniens ont suivi pour se rendre de l'Europe en Asie, les opinions different. A ce qu'il paraît, la plupart des indoeuropéenistes indiquent la route qui passe au nord de la Mer Caspienne.

Mais il y a quelques-uns qui affirment qu'ils ont passé par le Caucase pour se rendre en Asie Mineure et de là ils ont continué leur chemin. La preuve: chez les Mittanes, peuple de l'Asie Mineure on a trouvé les vestiges de la vénération des dieux Mitra, Varuna, Indra, Nasatya, caractéristiques pour la religion des Iraniens. Ces derniers pouvaient transmettre aux Mittanes la vénération de leur dieux, chemin faisant par l'Asie Mineure vers l'Asie centrale. Mais il est possible que la vénération de ces dieux soit un simple résultat de l'influence ultérieure.

Les Finno-Ougriens suscitent un intéret spécial. Leur lexique nous offre un grand nombre de mots indoeuropéens, parmi lesquels "medos". Les flexions et la dérivation des mots suivent les lois gramaticales de tous les Indoeuropéens. On ajoute encore l'identité des moeurs et des représentations religieuses. Voilà pourquoi l'expansion des Finno-Ougriens en Europe est un problème enigmatique et inexplicable.

Ainsi que nous l'avons déjà affirmé, les Thraces sont peuple indoeuropéen, originaire du Nord, occupant une vaste aire —la Volhynie, la Galicie, la Podolie et l'espace qui s'étend entre le Pruth et le Dniestr. Jadis, la thèse de l'origine nordique a eu ses adeptes, tels les historiens N. Iokl, A. A. Sahmatov, l'ethnographe russe Mochkov et en quelque sorte, T. Lehr-Splawinski (29). A ce qu'il paraît, on peut ajouter encore Artamonov qui parle de l'expansion de la culture lusacienne (de Czechy) à Wisocko, sur le territoire des cultures d'origine thrace de Volhynie et de Podolie.

Les Slaves ont pris connaissance des Celtes et du Danube par l'intermède des Germains, Ce sont les Slaves qui ont donné le nom de Volokhs aux Italiotes, nom qu'ils ont emprunté des Germains et qu'ils ont appliqué aux Celtes. "Dunai" pour le Danube a été emprunté par les Slave de la langue prégermanique.

Les Germains étaient en relation avec les Celtes, les Italiotes, les tribus baltiques, les Slaves et les Finno-Ougriens. L'influence des Germains sur les Slaves a été fort prononcée Les Slaves ont emprunté de chez les Germains un grand nombre de mots, tels: kneaz, meci (glaive), broncea (cuirasse), myto (douane), kupiti (acheter), scot (bétail), hîz (hutte, cabane), hleb (pain), luc (arc), lecar (médecin), pleasati (danser), gotov (prêt, sur le point de..), etc. A la fin du II-e siècle n. è. les Slaves se trouvaient tout près des Germains et ilt ont aparus sur le scène de l'histoire immédiatement après eux. (A. A. Sahmatov).

Les indoeuropéenistes ont beaucoup discuté sur lt thème de la culture disparue —Lusace— et notamment sur son caractère ethnique. Des opinions bien contradictoires ont été lancées. C'est ainsi qu'on a affirme que les Lusaciens étaient des Illyriens (Krahe, Pokorny, Tovar,

(27) S. Feist. Kultur, *Ausbreitung und Kultur der Indogermanen*, Berlin, 1913, p. 507. La thèse soutenant que les Slaves n'ont connu que dans le tard la mer a été confirmée ultérieurement (1962), par le linguiste soviétique F. P. Filin.

(28) Entre temps, il a changé d'avis.

(29) Selon l'avis de Lehr-Splawinski, vers les années 1500-1300, en Volhynie, en Podolie, et dans une région de l'Ukraine, la culture Komarovo (le district de Stanislav) était en plein essor. Cette culture appartenait aux tribus thraces et leurs premiers établissement furent sur les deux versants des Carpathes jusqu'a la Mer Noire (T. Lehr-Splawinski, op. cit. p. 192).

à un moment donné, même G. Kossima, qui considérait que les Lusaciens représentaient le groupe oriental des Illyriens, à côté du groupe occidental qui étaient les Venètes), des allemands (K. Schuschardt), des Celtes (P. Bosch-Gimpera), des Slaves (Pic Czekannowski, Kostrzwski, Lehr-Splawinski, P. N. Tretiakov), des Protoslaves (Iazadzewski, ainsi que I. Lehr-Splawinski, changeant d'avis).

A ce qu'il paraît, la culture lusacienne est totalement indépendante. Au cours de son développement, cette culture s'est éteinte, laissant comme héritage aux peuples avec lesquels elle a été en contact, des vestiges; les Polonais et les Slaves en général, en ont hérité.

Les Grecs se sont fixés au nord des monts Balkans et peut-être même sur le littoral septentrional du Pont-Euxin.

Les Arméniens se trouvaient quelque part près du Danube et même au bord du Pont-Euxin.

La patrie primitive des Slaves a constitué l'objet du chapitre suivant (VII).

Quand à la patrie des peuplades baltiques, elle se trouvait au sud-ouest de la patrie initiale de Slaves.

Vu la ressemblance entre le vocabulaire de la langue baltique et le vocabulaire slave, les linguistes ont préconisé l'existence d'une langue unique balto-slave (30). Avec le temps, l'unité linguistique balto-slave a été dissoute.

Le problème qui se pose maintenant est de savoir où a été située la patrie primitive des Baltes.

Dans une de ses études, X. Moora (Tallin) nous donne un Sommaire des opinions des spécialistes relatives à ce problème (31). La plus véridique est la conception de K. Buga.

Ayant comme point de repère la toponymie et l'hydronymie, *K. Buga* et *M. Vasmer* ont situé la patrie primitive des Baltes au nord du Pripet (32).

(30) Pour la question de l'unité balto-slave, voir la revue bibliographique dans "Voprosy slavianscogo iazycoznaia", 1958, Nr. 3, pp. 136-138 et 141-142.

(31) X. Moora (Tallin), *De l'anccienne aire d'expansion des tribus baltiques*, dans "Sovietskaia Arhiologhia", 1958, Nr. 2, pp. 9-33.

(32) K. Buga, *Die Vorgeschichte der aistischen (baltischen) Stemme im Lichte der Ortsnamenforschunge*, dans "Streitberg- Festgabe", 1924, p. 22 et sq.

M. Vasmer, *Beitrage zur historischen Volkerkunde Osteuropas*. I. *Die Ostgrenze der baltischen Stamme* dans "Sitzungberichte der Preuss. Akademie der Wissenschaft, Phil.-Hist. Klasse, 1932, Bd. XXIV, Berlin, 1932, p. 137 et sq.

Le territoire indiqué par ces deux érudits s'étend de la Bérézine —affluent droit du Dniepr— vers nord-ouest —la haute vallée moyenne du Niémen, ainsi que celle de son affluent Vilija et la Haute vallée de la Dvine de ouest y étant comprises—; il comprend encore les terres jusqu'aux sources du Dniepr et vers le nord-est jusqu'aux sources de la Volga et de l'Oka, traverse le cours supérieur de la Desna, pour arriver au confluent de la rivière Soj avec le Dniepr (Voir la carte géographiqué).

C'est expressément que M. Vasmer introduit dans le territoire de la patrie des Baltes la région de Smolensk, en partie celles de Pskov, Tver, Moscou, Kaluga, Orel et Tcherniagov.

Fait très intéressant: un historien russe, A. A. Kociubinski se rapproche des opinions de Buga et Vasmer, considérant que l'ancienne Lituanie s'étendait, au sud, jusqu'à la rivière Pripet et à l'ouest, jusqu' a la haute vallée de la rivière Narev (33).

Les Baltes ont été obligés de quitter leur patrie et de déménager à l'embouchure du Niemen, étant refoulés par les Slaves qui traversait la patrie des peuplades baltiques, pour migrer vers la vallée de la Vistule (au II-e siècle n. è.).

Parmi les 1 peuples indoeuropéens, il y avait aussi les *Thraces*. Peuple du Nord, les Thraces occupaient une position centrale dans l'aire d'expansion des Indoeuropéens. Utilisant la toponymie et la hydronomie, je viens d'indiquer qu'ils occupaient un vaste territoire —la Dacie, la Volhynie, la Galicie, la Podolie, la Bessarabie. Les frontières de leur établissement initial coïncident à peu-près avec les frontières de l'aire d'expansion de la culture Cucuteni--Tripolie-Ariusd à l'époque néolithique.

Cette culture depassait le cours médian du Dniestr (à l'Est) le Boug occidental et le cours, supérieur des rivières Sam, Vistule et Oder (à l'Ouest), elle embrassait les régions situées au sud du Danube (au Sud), elle s'étendait jusqu'au Pripeth et aux cours médians et supérieurs de ses grands affluents *C'est la patrie primitive des Thraces dans sa première édition*. Lorsque cet espace s'est élargi —à l'époque des Cimmériens, par conséquent, aproximativement au début du I-er millénaire a.n.è.—, quand les Thraces-Cimmériens s'était établis en Crimée et sur le territoire se confinant à la rivière Kouban, nous pourrions dire que c'est *la seconde édition de la patrie primitive des Thraces*.

Les changements ultérieurs ont été mentionnés dans le chapitre IX-Le passage vers l'histoire.

Les périodes dans lesquelles les différents pèuples se sont détachés du tronc commun indoeuropéen varient selon les auteurs. Les dates sont hypothétiques, approximatives (selon Troger-Smith, S. Feist et d'autres encore).

(33) A. A. Kociubinski, *Le territoire de l'ancienne Lituannie* dans "Journal Ministerstva narodnago prosvescenia", 1897, Nr. 1, Janvier, p. 60 sq.

Vers l'année 2500 a.n.è. se sont les Indiens et les Iranien qui se détachent. Entre 3000 et 2500, quelques tribus thraces partent pour l'Asie (les futurs Cimmériens). Au II-ème millénaire, d'autres groupes thraces se déplacent vers le Sud des Balkans.

En 2.300 c'est la migration des Arméniens.

En 2.200-2.000 le départ des Indiens et des Iraniens.

Entre 2.000 et 1.500 c'est le tour des Tokhares de partir.

Entre 1.900 et 1.800, les Grecs s'installent sur leur teritaire actuel.

Entre 1.800 et 1.500, les Italiotes s'établissent en Italie et les Celtes se déplacent vers l'Ouest.

Vers l'année 1.200 a.n.è., a lieu l'emigration des Thracesphrygiens et des Mysiens vers l'Asie Mineure.

Vers le début de notre ère, l'unité balto-slave s'est défaite.

A la fin du II-e siècle n.è., après que les Goths aient quitté l'embouchure de la Vistula, les Slaves occupent ce territoire.

Va Urma

HANS ULRICH RUDEL

l'unique détenteur de cette décoration exceptionnelle qui a couronné sa carrière d'homme d'armes et de combattant d' *une cause qui est et reste aussi la nôtre.*

Ses vertus militaires, son amour pour sa patrie, sa discipline consciente et sa foi dans la justesse de la croisade anticommuniste, font du Col. RUDEL un exemple exceptionnel parmi la légion de ceux qui parsèment la voie royale du nationalisme européen.

Après la guerre, désolé devant la voie prise par la nouvelle Allemagne, il part pour l'Argentine où, pendant plusieurs années, il met ses connaissances et son prestige au service de ce pays. Il a été l'un des conseillers les plus écoutés de Peron.

Homme de qualité, intègre et honnête, ce vaillant soldat du combat anti-bolchevique a bien mérité les honneurs et la fidélité de ses camarades, ainsi que le respect de ses ennemis de jadis. Aujourd'hui encore, lorsque les USA doivent tester un nouveau type d'avion de combat, le col. RUDEL est invité pour donner son avis.

Pour compléter son activité incessante, il a écrit un livre à fondement politique "TROTZDEM" (Pourtant) avec le sous-titre "*Kriegs und Nachkriegszeit*" (La période de guerre et de l'après-guerre), éditeur: Verlag K. W. Schütz KG, Preuss Olendorf, 472 p.

Pour nous, combattants d'une même idée, la prestigieuse figure du col. RUDEL, avec son caractère sobre, indomptable et fier, constitue l'image de l'homme accompli dans la compréhension de sa destinée. Mais, en même temps, sa présence soutenue sur le front politique anti-communiste apporte pour la nouvelle génération le support moral de celui qui a connu de près le danger marxiste et l'a combattu avec toute l'ardeur de sa jeunesse. Son exemple d'alors doit stimuler la foi de ceux qui seront appelés un jour à reprende le chemin de la fidélité et de la glorie. Ce serait la plus profonde satisfaction que l'on pourrait donner à ce grand héros, qui n'a jamais cessé son combat et qui est toujours prêt à accomplir son devoir.

CARPATII

"SCIENCE FICTION" ET FASCISME

par Basile Rutaskol de la Kaleone

U premier abord cela peut paraître une bonne blague. Quel rapport pourrait-il exister entre le fascisme et un roman ou un film de science-fiction? Surtout s'il s'agit d'une action qui se passe dans un temps indéterminé et dans une galaxie à un milliard d'années lumière de notre pauvre terre hantée par tant de mauvais et peuplée par tant d'ambitieux insensés, tout juste capables de réduire les notions les plus élevées à leur triste et stupide nomenclature de parti...

Et cependant, ce rapport existe bel et bien, écrit noir sur blanc dans la presse de gauche et repris, avec des nuances, par d'autres publications ne voulant pas perdre l'occasion d'en découdre aussi et une fois de plus avec "*le cheval de bataille*" de l'époque : LE FASCISME!

Mais, passons aux faits :

Un magnifique film d'anticipation "*La Guerre des Etoiles*" a battu tous les records par sa beauté, sa technique nouvelle, ses prises de vue et surtout par le fond profondément moral et chevaleresque, qui fait vibrer les gens avec les héros du film, emportés tous par le merveilleux d'un surnaturel qui intervient pour rétablir la justice et faire que le bien l'emporte sur le mal. Au fond, ce qu'on aurait dû voir et commenter à propos de ce film, c'était son côté "conte de fée" 'la manière de nos lointains descendants de l'an X mille. Tout y était. Le Bien et le Mal, la Princesse à délivrer, le Héros qui lutte loyalement, le Force Suprême qui donne son coup de pouce...

Mais, qu'à cela ne tienne! Un tel débordement de propreté morale, de force de sacrifice pour une cause juste, de lutte honnête contre l'emprise d'un régime totalitaire et impitoyable, le tout couronné par l'intervention de l'Invisible, ne pouvait que blesser le point de vue —hautement conditionné— des gens de la gauche. Pour eux, pour qu'nn film soit considéré "*bon*", "*beau*", "*exceptionnel*", il doit illustrer les thèmes habituels de la révolution prolétarienne. Autrement, il n'est que pourriture bourgeoise ou... danger fasciste. Comment leur expliquer qu'ils font montre d'une mentalité obtuse et d'un manque d'objectivité pire encore!...

Et puis, l'occasion était trop bonne pour qu'ils ne ressassent pas la millionième fois leur éternelle accusation contre la menace fasciste, qui est partout, s'insinue partout, survit partout...

Déjà au Festival de Deauville, où le film en cause avait soulevé l'enthousiasme de tous, les marxistoïdes de service l'avaient cloué au pilori dans l'intention de le rendre "*inacceptable*" pour les yeux et le coeur de ceux qui ont la chair de poule dès qu'on prononce le mot "*fasciste*". Depuis, la traînée de poudre a provoqué des incendies par ci par là, sans cependant apporter ce "*non acceptatur*" général qui était le but final de la gauche.

Les gens, infiniment plus subtils que les robots-analystes du communime international, ne se sont pas lais-

(Suite pag. 33.)

PE MARGINEA CARTILOR

LIVIU COMANEANU și LAZAR STANCU: *România. Calendarul manifestătilor folclorice*. București, 1974, 326 p.

Cu toate că această carte R. S. R. — istă vrea să fie un ghid turistic pentru "veche și nouă datină" românească, cititorul se asteaptă totuși, dat fiind vorba, cum se mai precizează, de un "calendar folcloric", să găsească în ea ceva macar din descrierea și explicația datinilor autentice situate în contextul lor calendaristic, așa cum acestea au fost cunoscute de totdeauna.

Această așteptare îndreptățită a celui interesat se dovedește însă zadarnică. Totul este aci răvășit, "transformat", făcut harcea-parcea. Datina cea veche românească este de fapt eliminată și substituită cu o "nouă datină" care nu este românească, cum se aruncă vorba aci, ea fiind a... partidului comunist. Merită într'adevăr a cunoaște cum se operează în R. S. R. un asemenea fals, cu toate că acest "ghid" nenorocit a fost publicat cam cu trei ani în urmă.

Mai întâi că toate sărbătorile de care sunt legate manifestările folclorice autentice au fost plasate arbitrar în timp, nu la datele lor știute, ci pe duminice programate cu munca voluntară a artiștilor "amatori". Doar două dintre numeroasele date calendaristice fixe au avut cinstea de a fi menținute și nici acestea pe motivul cultivării tradițiilor vechi ale poporului. Una: 2 mai, zi de obicei liberă după parada de 1 mai, ostenitoare, în fața lui Ceaușescu. Cea de a doua: 21 mai, dată ce vrea să amintească, deși aceasta nu se spune deschis, înființarea partidului comunist român (în 1921), ca și onomastica Elenei Ceaușescu. In consecință, nici vorbă pe aci, nicăieri, de Sfântul Gheorghe ca sărbătoare generală, cu datini păstorești, ci (după cum zic ei) doar de o oarecare "veche tradiție locală" a oierilor dela Novaci! Pentru datina jertfirii mielului cu prilejul acestei zile se folosește aici numai denumirea turco-țigănească "gurbanul", mai zicând că acesta ar fi amintind de... cultivarea viței de vie! (Pentru aceasta există o altă dată în calendarul folcloric, cel adevărat.)

La fel, sărbătorile clasice care explică datinile sunt pe de-antregul înlăturate; desigur ..."perimate" în urma intervențiilor energice din partea partidului comunist. Acesta, chiar dacă nu duce campanie ateistă tot atât de vârtoasă ca în Uniunea sovietică, știe să procedeze la "îngrădirea" perfidă a tradițiilor religioase românești.

Nu există Crăciun, nu Ajun (cu colinde), nu... Anul Nou! Toate acestea sunt "comasate" în așa numitele "sărbători de iarnă", practicate cică, după cum se strecoară discret în paranteze, pe data de 30 decembrie; adică de "ziua republicii".

Târgul feciorilor din Săcele (duminica a treia din iulie!), este numai așa... "denumit"... Sânt-Ilie, de popor. Și alte strecurări de acest fel, unele pentru a da uitării datinele vechi cunoscute tuturora, altele pentru a promova festivitățile "tradiționale" ale tovilor.

Devine clar, așadar, că cu atât mai puțin pot exista în acest calendar Paștele sau Joia Mare, Sf. Ioan de vară sau Sam-Zânenele cu culegerea plantelor medicinale (după străvechea experiență populară), etc. Nu-ți revii bine din aceste surprize, că rămâi de-a dreptul uimit văzând că au fost făcute dispărute și Rusaliile, odată cu acestea și caracteristicii "Moși" — "Târgul Moșilor" — legați de această zi sărbătorească, atât de apreciată la Românii de pretutindeni, vestigiul Rosaliilor romane. Impasul cauzat de jocul ritual al Călușarilor, practicat în popor obligatoriu de Rusalii și care totuși nu putea fi cu totul desființat, a fost înlăturat prin amplasarea acestui joc în luna ianuarie, sub denumirea de "Călușari" (la Deva); iar sub denumirea cealaltă de "Călușul românesc" este plasat în ultima duminică a lunii august (la Slatina — Olt). Aceasta e ca și când ai fixa, bunăoară, în luna septembrie sau noiembrie pe "Sonnwendfeier", sărbătoarea solstițiului de vară în lumea germanică.

Iată câteva din denumirile noilor lor sărbători, multe introduse — inventate — cu numai câțiva ani în urmă, dar totuși intitulate "tradiționale", cu care sunt substiutite cele vechi, nedorite de partid: Hercules, Dionisiada, Popasul Romanilor, Povestea vorbei, Intâlnire cu istoria, Zi bade cu fluieara, etc.

Se dă și un rudimentar "dicționar de referințe" din care românul, germanul, englezul și francezul pot afla, fiecare în limba lui (textul cărții este repetat pe de-antregul în aceste patru limbi) ce este aceea, de ex.: fus, palincă, turtă, ploscă și altele asemenea. La "indice de persoane", în număr de 20, găsim alături de prezentarea figurii lui Tudor Vladimirescu, lămurirea că o anume Ioana Zlătaru este "interpretă de cântece oltenești".

Concluzia se impune de la sine. Turistul strein, invitat cu insistență la aceste "manifestări folclorice", va găsi o distracție agreabilă pentru el, poate, gustând în felul său spectacolul pus în operetă, unde, după cum bine spunea într'o altă ordine de iedi o voce lucidă la București (Ecaterina Oproiu), sunt puse în roluri femei "cu mareme de într'o altă ordine de idei o voce lucidă la București (Ecaterina Oproiu), sunt puse în roluri femei "cu marame de cuță"; unde deasemeni "balerinii fac acrobații sub cușme, învârtesc bâtele ca jonglerii... hăulind, hălăhăind, horodnicind cât mai stilizat cu putință...!".

Continuând această ideie, n'avem de spus alta decât că la rândul său întregul calendar al manifestărilor folclorice este stilizat, mai mult: este denaturat în dimensiuni de neconceput și de neadmis. De aceea, specialistul — etnologul, felcloristul ș. a. —, apoi străinul în general, va rămâne din păcate dezinformat, cu totul dezorientat în materie de valori folclorice și etnografice românești. Ridicolul?! Nu importă! Trebuie fofilat, pe toate căile, folclorul cel "avansat", inspirat de sus. Incă o mistificare, printre atâtea alteie, trădătoare de neam cu premeditare.

S. GARLEANU

FARA PASAPORT PRIN U.R.S.S.

vol. II de Johann Urwich

Incepând din 1948 și până astăzi, s'au scris o seamă de cărți, fiecare din ele aducând o lumină asupra situației din România. Primele, citindu-le astăzi, ni se par jocuri de copii. Celace se povestea în ele era doar antesala infernului. Infernul sau mai bine zis descrierea infernului, a venit mai târziu, căci infernul a fost dela început, de la 23 August 1944. Căci să nu se uite că dacă în 1945, 1946, 1947 mai erau partide, alegeri și rege și chiar unii compatrioți plecau cu burse la Paris, închisorile erau pline. Dar, cum aceștia erau "fasciști" și deci își meritau soarta (!), pentru acei ce mai credeau că Churchill își va aminti de Maniu, situația era nu bună, dar în nici într'un caz excesiv de rea. Dovada e că unii nu aflaseră încă că Țara noastră se găsea sub ocupație sovietică.

Am citit toate cărțile ce au apărut, la timpul lor, mai puțim una, acela a dlui Silviu Crăciunaș pe care, cu toate eforturile, nu am putut să mi o procur.

Nenorocirea, marea nenorocire, este că burghezia noastră a fost total inconștientă. Țara noastră trăise în coasta molohului rus de la Petru cel Mare și noi îi cunoșteam pe Ruși tot atât cât îi cunoșteau sau îi cunosc Francezii sau Spaniolii. Numai așa se explica succesul unei propagande de la diferitele posturi de radio inamice, care a făcut să se creadă că "Rușii s'au schimbat". Burghezii noștri au luat de capital frazele ridicole debitate de B. B. C., etc. Când și-au dat seama că fuseseră mințiți, era prea târziu. Și aceasta a fost posibil numai grație faptului că Românii nu-și cunoșteau vecinul de la Răsărit. Și e curios cu câtă amăriciune constatăm astăzi că tot așa de puțin sau de loc, Occidentul îi cunoaște pe Ruși.

Intelectualitatea românescă făcuse să fie cunoscute China, Japonia și, în special India, mai bine, mult mai bine decât Rusia sau Bulgaria. In treacăt fie zis, lucrurile nu s'au schimbat nici azi. Intelectualii români în exil își dau toate silințele să facă cunoscute Occidentului Japonia și budismul, India și yoghismul, ignorând că misiunea acestor intelectuali este aceia de a face cunoscute în lumea liberă Rusia, Rusia și iar Rusia, țaristă sau comunistă.

Spuneam la început că s'au scris în exil multe cărți în care se punea în lumină situația din România, că astăzi aceste destăinuiri ni se par jocuri de copii, totuși, autorii acestor cărți arătau ce au văzut și trăit și puneau la îndemâna superintelectualilor noștri suficiente elemente pentruca, cu relațiile lor, să determine un curent de simpatie pentru Țara noastră în acest Occident indiferent. Totuși, aceste cărți au trecut neobservate, nu au fost citite nici măcar de exilați. Cei care manipulau propaganda "in-

telectuală" a exilului, le dedicau doar câteva rânduri
uscate în cazul cel mai bun. Normalul era că le treceau
sub tăcere. Bineînteles că alta era atitudinea acestei in-
telectualităţi când apărea o carte în care era vorba de
buricul lui Buda sau despre filozofia statului într'un picior.
Atunci, osanalele nu mai încetau.

Am cunoscut, printre alţii, şi pe un Evreu, Raul Rubsel,
autor al unei asemenea cărţi, intitulată "Iadul pe pă-
mânt". Rubsel reuşise să fugă din Ţară şi avea câţiva
bănuţi în Occident. Şi aceşti bănuţi, în loc să-i bage într'o
afacere ca să-i înmulţească, i-a pus în tipărirea cărţii
citate. Rubsel era un iluminat. Se considera obligat să
arate lumii ce se petrece în *Ţara lui*, cum suferă acolo
amestecaţi şi Români şi Evrei, fără deosebire, cum apo-
caliptica fiară îi înghite şi pe unii şi pe alţii. Acest Evreu
Rubsel m'a mişcat cu lacrimile care i se scurgeau pe
obraji când îmi vorbea de "Botşenii" lui. Dar Rubsel, cu
toate ca era Evreu, era un mare naiv. Nu ştia că, pentru
a avea succes, în cartea lui trebuia să vorbească numai
despre suferinţele Evreilor şi nu şi despre ale Românilor,
lucru pe care l-au înteles perfect alţii care erau Români
— Români şi nu Români — Evrei, cum au fost Amăriuţei
şi alţii.

Şi bunul şi naivul Rubsel şi-a cheltuit ultimii bănuţi
ca să-şi publice cartea şi a murit sărac. Intrebăm: câte
minute au dedicat emisiunile româneşti de radio cărţii
lui Rubsel? Am arătat altădată cum unui adept al
filozofiei statului într'un picior, Free Europe i-a dedicat
o singură dată mai mult de 20 de minute. Douăzeci de
minute pentru a se tămâia revista unui "filozof", care,
supărat probabil că nu i se dedicau mai multe, într'o zi a
schimbat de cazacă şi a aterizat la Bucureşti. Am fost
singurul în exil care, cu moldovenească încăpăţânare, ani
şi ani am demascat pe acest impostor. Natural, am fost
taxat de turburător al armoniei exilului.

Astăzi aflăm din gazeta B. I. R. E. de la Paris — şi noi
indicăm totdeauna sursa — că se continuă metoda, mai
abitir. Pentru Românii din Ţară, în exil există o singura
revistă, o mare revistă, care se cheamă "Limite". Redac-
torul notelor radiofonice uită să spună însă că această
revistă, mare sau mică, apare graţie bănuţilor pe care-i
sacrifică un... legionar. Tot legionarii săracii!

Afirmam că "Iadul pe pământ", autorul lui, bunul şi
blajinul Rubsel, ca şi celelalte cărţi şi autorii lor, nu
descriau iadul, ci numai antesala lui. Iadul exista, dar nici
Rubsel şi nici ceilalti nu puteau să-l descrie pentrucă nu-l
cunoşteau. Cei care-l cunoşteau se găseu în el, în mărun-
taiele lui şi deci nu aveau posibilitatea să-l descrie. Spe-
ram, tot cu moldovenească îndărătnicie, că într'o zi va
reuşi să scape cineva de acolo şi sa ne descrie iadul, că
va apare şi Soljeniţinul nostru. Şi a apărut nu unul, ci
trei. Ii numim pe toţi trei: Bacu, Ion Cârjă şi Johann
Urwich. Şi mai este unul, Evreul Mihail Solomon. Nu-l
punem în rândul celor pe care eu îi socot Soljeniţinii
noştri pentruca, după toate aparenţele, Mihail Solomon
s'a desprins total de nevoile Ţării dela Dunăre. Dar cartea
lui, "Mon calvaire roumain" este foarte, foarte bună şi ne
vom ocupa de ea cu altă ocazie.

De data aceasta ne vom ocupa de Johann Urwich. I-a
apărut al doilea volum din cartea "Fără paşaport prin
U. R. S. S.". Primul a apărut acum aproape un an, şi...
Câte minute i-au dedicat posturile de radio? Câte pagini
de preţuire, ca să nu zic de admiraţie-şi cartea lui Urwich
ca şi acela a regretatului Ion Cârjă merită admiraţie-s'au
scris în publicatiile exilului? Ce s'a scris în "Limite"
despre cartea *Neamţului* Johann Urwich? Natural, Urwich
se declară anticomunist decând l-a născut maicăsa şi o
dovedeşte cu faptele lui, el nu a trăit experienţa comu-
nistă, nu este un *decepţional* şi nu este adept al unui
comunism cu faţa umană. El spune dârz: am fost şi sunt
anticomunist. Deci, cum să intre în graţiile "Europei Libe-
re"? Graţiile sunt rezervate acelor ce se declară adepţi al
unui *alt comunism*, acelor care când sunt întrebaţi ce
sunt, răspund: *Păi nici eu nu mai ştiu.*

Nu-l cunosc personal pe Johann. Il cunosc numai din
cărţile lui. Citind primul volum, am văzut că avea coperta
albastră. Nu am dat importanţă. Al doilea are coperta
galbenă. Am înţeles. Al treilea va avea coperta roşie,
adică toate trei vor forma tricolorul românesc... Trei culori
cunosc pe lume... Culorile şi cântecul ni le aminteşte
Neamţul Johann Urwich. Dacă ar fi făcut aceasta un
Român, fără Neamţ, ar fi fost vorba de o dulcegărie de
gust îndoielnic. Venind din partea unui Neamţ, forţează
emoţia. Ca şi Raul Rubsel, Urwich îşi tipăreşte cărţile cu
bănuţii lui. Rubsel îi avea în Bancă, Urwich îi scoate
muncind, el şi sotia lui, şi îndatorându-se. Şi câţi sunt
Românii care au citit cărţile lui Urwich? Câţi au auzit de
ele? Şi, mai ales câţi, au cumpărat această carte pentru
ca *Neamţul* să poată scoate mai curând volumul trei şi să
spetească muncind mai puţin? Dar de unde s'o ştie unii
Români? Unele publicaţii — şi, curios, scoase cu banii unui
legionar-dedică numere întregi comunistului cu faţa uma-
nă, şi acesta la parte la întruniri anarhiste cu banii lui
"Free Europe"!!! Ştiu, sunt un incorigibil turburător al
armoniei exilului!

Despre primul volum am scris în alt număr al revistei
noastre. Am ajuns la ultima pagină a volumului II. Am
închis cartea. M'am cutremurat. Câtă suferinţă umană
închid paginile acestei cărţi! Autorul? Un *Neamţ* născut
în România. Neacceptat de ţara în care se născuse; expul-
zat. Şi el rămâne Român... Român... Român. Să se citească
paginile în care e vorba de sărbătorirea Paştilor *româneşti*
în lagarul de la Iavas. Undeva pe la Cercul Polar. Nu la
Paris, cu burse. Sărbătorire *ortodoxă*, iniţiată şi dusă la
bun sfârsit de un catolic, evanghelist sau reformat sau
mai ştiu eu ce, căci nu ştiu care e religia lui Johann
Urwich. Dar oricum, sigur nu e ortodoxă. Dar *Neamţul*
Urwich, *neortodox*, a voit să sărbătorească un **Paşte** *orto-*
dox la Cercul Polar. Şi s'a cântat la Cercul Polar *Hristos*
a Inviat pe *româneşte*, nu pe nemţeşte. S'a cutremurat
lagărul de osândiţi de la Cercul Polar în notele lui Hristos
a înviat, cântat pe *româneşte*. Pre limba valahă! Sărbă-
toare şi cântec iniţiate de un Neamţ pe care Valahii îl
repudiaseră, dar care se încăpăţânează să rămână ce-a
simţit că a fost totdeauna: *Valah!* Apăsat.

Lui Johann Urwich îi mulţumesc că m'a făcut cu cartea
lui, să mă simt încaodată mândru că sunt Valah.

N. S. G.

NOTE CU LEXIC POTOLIT

• Cu Aurel Marin am fost coleg
la Scoala Militară din Dealul Spirei.
Nu e vorba de un pseudonim, acesta
îi era numele. Ieşit sublocotenent şi-a
ales garnizoana Braşov. Acolo l-a cu-
noscut pe Stefan Baciu, etc. Ca şi
Fonea a fost şi el membru al Socie-
tăţii Scriitorilor Români, a publicat
două sau trei plachete şi a colaborat
la revistele însemnate de pe acele
vremuri.

La Sebastopol, Aurel Marin este
făcut mototol de un proiectil de arti-
lerie. Bezbojnicii dau un atac şi Ro-
mânii şi ALIATII lor Germani sunt
respinşi. Câmpul era plin de cadavre
şi trupuri sfârtecate. Mongolii cerce-
tau fiecare trup şi dacă mai mişca,
înfingeau baioneta. Trupul lui Aurel
Marin era o masă informă. Mongolul
a considerat că e inutil să mai facă
un efort pentru a înfige baioneta.
După cateva ore, Germanii şi ALIA-
ŢII lor Români dau un contraatac şi
restabilesc situaţia. Sanitarii exami-
nează trupurile însângerate şi, mi-
nune, Aurel Marin nu era mort: îi
bătea inima. L-au transportat în gra-
bă şi la Viena medicii au făcut o altă
minune: l-au refăcut om.

Vindecat, Aurel Marin a facut Şcoa-
la de Război. Ca ofiţer de Stat Major,
era şef al biroului de operaţii al bri-
găzii comandată de generalul Cons-
tantin Ţenescu. Eu eram pe linia I-a,
în aceiaşi brigadă, Aurel Marin la
biuroul lui, câtiva kilometri mai îna-
poi. Şi Aurel Marin venea des să mă
vadă. Stăteam amândoi întinşi pe
iarbă, pe o colină, şi priveam la Ru-
ginoasa, unde, pe acele vremuri, mai
erau osemintele, domnitorului ţărani-
lor: Cuza Vodă.

Şi într'o dimineaţă, la telefon, mi
s'a spus că Aurel Marin a murit. De
la Sebastopol rămăsese cu o afecţiune
renală şi trebuia să facă des injecţii.
A murit dintr'o asemenea injecţie. O
fi murit din cauza medicamentului
vechiu, din nepriceperea sanitarului?
Pe acele vremuri nu mai era timp
pentru asemenea anchete.

Cunoşteam activitatea celor dela
Braşov, cunoşteam pe Chirnoagă, pe
Aurel Marin şi pe Stefan Baciu.
Acestuia din urmă îi cunosteam
numai poeziile. Stefan Baciu a fost,
indiscutabil, un mare poet. Şi în
lumea liberă, Ştefan Baciu a scris
minunate poezii. Acuma? Mai puţin.
Işi aprinde o ţigară, îşi pune o
hârtie dinainte, creionul şi... poezia
e gata înainte de a se termina ţigara.
Şi e păcat.

Dar aceasta e secundar. Pe Aurel
Marin l-am întâlnit în ultimele lui
săptămâni de viaţă. Aşi fi voit să-l
întâlnesc şi pe Ştefan Baciu. Dar
aceasta era imposibil: Ştefan Baciu
nu a fost pe *acolo!!!*

"Science fictión" et fascisme

sés entortiller par *la dialectique tirée par les cheveux*
de ceux qui veulent détruire ou annihiler tout ce qui
n'entre pas dans leur optique. "*La Guerre des Etoiles*"
a été bien accueillie, appréciée, admirée. Ce qui traduit
une réaction très saine (et non dirigée) du grand public.
Le flim est en train de devenir le plus grand succès du
cinéma de tous les temps.

Mais quel était *l'argument massu* des superbes analys-
tes gauchistes pour déclarer le film "*fasciste*" et, en con-
séquence, lui faire perdre tout attrait aux yeux des mas-
ses? Ni plus, ni moins, que les accusations suivantes: ce
film prêchait "*le bon combat de la Force*" (une force
invisible et bonee) il faisait allusion à "*une certaine*
mystique" et "*au Bien*" (en tant qu'élément suprême
dans la vie sociale). De plus, il y avait un appel constant
à la "*loyauté*", au "*geste chevaleresque*", au v*sacrifice*",
à la "*lutte contre une autorité dominante et impitoya-*
ble", au "*patriotisme*" même, ce qui touchait trop sou-
vent et de trop près les thèmes chers au... fascisme.

Un tel "*obscurantisme*" chez les auteurs du film, ne
pouvait que dévoiler un substratum d'idéologie fascisan-
te, mis en oeuvre par la "*société technologico-capitalis-*
te" dans l'intention bien arrêtée de créer la psychose du
"*bon fascisme*", quand, en réalité — selon ces maîtres de
la tricherie idéologique — la psychose qui doit régner
n'est que celle du "*danger fasciste*".

Arrêtons là l'argumentation simpliste de la gauche.
Non seulement elle cherche désespérement à trouver les
traces du omniprésent dans un film l'action est rejetée à
20.000 ans dans l'avenir, mais elle s'efforce aussi de mé-
langer les notions et de provoquer une confusion totale
entre le fascisme et le régime libéralo-capitaliste: si le
fascisme constitue le danger, il ne faut pas oublier que
c'est le régime démocratique qui le met en vedette. Tac-
tique souvent employée par la gauche pour faire ressortir
la connivence existant entre ces deux idéologies que rien
ne rapproche au point de les voir "*complices*".

Mais là où les scribes marxistes ont un lapsus fatal,
c'est lorsque, voulant donner le coup de grâce, ils assi-
milent implicitement les belles vertus des héros du film
aux caractéristiques qui qualifient le fascisme. Sans le
vouloir, ils confirment les attributs moraux et éthiques
du "*fascisme abhorré*", attributs qui correspondent à
l'IDEAL que chaque individu se fait de l'homme QU'IL
VEUT ETRE: chevaleresque, patriote, prêt au sacrifice,
bon, pur, croyant.

Par contre-coup, il en résulte que ces caratéristiques
ne font pas partie de l'image réelle du militant gauchis-
te. Il est autre, c'est-à-dire CONTRAIRE A CES ATTRI-
BUTS, parce qu'il ne peut *en aucun cas* avoir les mêmes
caractéristiques que le fasciste. Ce serait pour lui une
déchéance atroce!...

Dans ce cas, il ne peut se parer que des qualificatifs
diamétralement opposés pour faire vraiment figure d'
"*antifasciste*". Nous laissons au lecteur le plaisir de
"*constituer*" l'image succulente de ce militant qui ne veut
être ni chevaleresque, ni patriote, ni bon, ni pur, ni prêt
au sacrifice, ni croyant.

Qu'en reste-il?

Une pauvre créature, sans âme et sans conscience, vul-
gaire et méchante, conditionnée, massifiée, abrutie tout
autant que les personnages du film qui incarnaient les
suppots du Mal et qui ont certainement provoqué la joie
et éveillé la sympathie des illustres confrères qui ont dé-
bité tant d'insanités contre ce chef-d'oeuvre de la scien-
ce-fiction!

Basile Rutaskol de la Kaleone.

NECROLOG

IN DIADEMA CAVALERIEI, S'A STINS O STEA

Intre eminenţele Cavaleriei române din ultimul secol,
Colonel Alexandru Ion Cuza, generalii Averescu, Balif,
Mareşalul Ion Antonescu, Radu Korne, Nicolae Rădescu,
Vladimir Constantinescu a aparut şi s'a remarcat, mai ales
în timpul Cruciadei împotriva comunismului, generalul de
corp de armată, Cialik Gheorghe.

Implacabilul verdict al destinului, nu l-a dispensat de
eternul sfârşit terestru şi l-a chemat în sferele celeste,
paradisul păcii. Inhumarea a avut loc în ziua de 9 De-
cebbrie 1977, la cimitirul Belu, la vârsta de 92 de ani.

Portretul dispărutului este greu de schiţat şi nu se poate
reda decât după activitatea sa.

De o talie înaltă, păr cărunt şi abundent, nasul acvilin
şi o sveltă siluetă. Foarte pedant în lucrările de biurou şi
studii şi extrem de exigent la aplicaţiile din teren.

Dotat cu vast spirit de organizare, cuplat cu un curaj al
răspunderii. Işi asuma orice abatere administrativă, care
după examinările forurilor competinte, i se prezentau
obiective felicitări. Cu riguroase pretentii pentru ofiţerii
superiori, însă de o culantă toleranţă faţa de cei inferiori.
Specială solicitudine pentru ofiţeri şi mai ales pentru
trupă.

Pentru a etala fugitiv contribuţiţa sa ofensivă, este su-
ficient a cita recucerirea poziţiei Losovaja cu Divizia a 4-a
Infanterie, trecerea Donului la Jsium şi stăpânirea Orelu-
lui, după care a parcurs urmărirea din victorie în victorie
până în regiunea Tebektenerowo, poziţie judicios fortifi-
cată şi apărată de fanatici comunişti, la care au partici-
pat două şcoli militare şi trupe ruseşti speciale. Privaţiu-
nile materiale, lipsa apei pentru trupe şi cai în luna
August, atinseseră moralul învingătorilor în mod foarte
serios, dar nu l-a disperat.

Vehemenţa atâtor acţiuni şi rezultatele obţinute au fost
special relevate de şeful suprem al armatei, mareşalul Ion
Antonescu. De la comanda Diviziei 4 Infanterie, Generalul
Cialik Gheorghe a fost mutat la comanda grupului de Ca-
valerie, după o scurtă permisie în Ţară.

Instalat la Warnicovskaja, Nord de Noworosisk, a rămas
în Capul de pod Kuban până la evacuarea în Crimeea.

A fost generalul român cu cel mai îndelungat stagiu pe
frontul din Est şi deşi Mareşalul Antonescu i-a oferit Di-
rectoratul din Transnistria sau Consiliul de Patronaj, le-a
refuzat, fiindcă era contra mentalităţii din interior.

Dumnezeu să-l odihnească cu cei drepţi!

Generaţiile ce l-au apreciat şi respectat, îi vor păstra
aureolată memoria.

Maior Ion BUMBACESCU

NOTE CU LEXIC POTOLIT

• Nu mi-a plăcut în scrisul meu să introduc chestii personale sau familiare. Pentru înțelegerea celor ce vor urma, mă văd nevoit să fac o excepție. In satul din Moldova, printre răzeșii mei, este o credință, că numele cuiva influențează asupra felului lui de a fi. Conform obiceiului, trebuia să fiu botezat de un alt răzeș, care cununase pe părinții mei. Se chema Neculai Blăniță. Era un fel de culac. Și acest culac, din fire era cam... arțăgos. Dar avea un băiat, ajuns mai tarziu învățător, care se chema Costică. Acesta era blajin cum nu se mai poate: pâine caldă. Dacă îl călca cineva pe bătătură, el era cel care cerea iertare. Nașul, Neculai Blăniță, își lăsa brâul târîș, așteptând să i-l calce cineva.

Părinții mei voiau să-mi pună numele Costica, ca să fiu blajin. Dar culacul și-a impus numele și m'au botezat Neculai. Până la sfârșitul vieții— murit în vârstă de 83 de ani în 1966 și am aflat-o numai în 1976-tatăl meu a fost convins că firea mea, puțintel neblajină, se datorește faptului că m'am chemat Neculai și nu Costică. De multe ori mă gândesc că poate avea dreptate.

Aceasta mi-a venit în minte în legătură cu dl Virgil Ieruncă. Dsa și-a ales drept pseudonim, numele acestei pasări pe care Dimitrie Cantemir o numește proastă și surdă. Am spus în altă parte că în nici intr'un caz, adoptându-i numele, nu i-a adoptat și aceste defecte, dispărutei pasări. Căci Dsa este foarte deștept și aude foarte bine. Dar din textul lui Cantemir, reiese că ierunca este lipsită de instinctul de conservare. Căci ce altceva ar putea denota faptul că, imitând pe alții, dl Ierunca a început să-și publice jurnalul? Nu putea aștepta să-și publice jurnalul după moarte? Căci jurnalul dlui Ierunca e un deliciu. Ii aștept urmarea cum în adolescență așteptam urmarea la romanele ce apăreau în fascicole. Și încă ceva: dsa citește numai cărți de filozofie. Dacă ar fi citit și istorie, dacă ar fi citit pe Dimitrie Cantemir, ar fi evitat... ierunca.

Și încă un defect al dlui Ierunca: n'a făcut războiul. Cine l-a făcut, știe că trebuiesc evitate câmpurile minate. Ori dl Ierunca intră în ele ca... ierunca. Și dintre toate, parcă ar fi un făcut, alege mina cea mai mare.

• Mi-am propus ca vreme îndelungată să nu ating teme politice. Dar cum să resist tentației dacă dl Ierunca atinge o temă politică intr'o revistă atât de pretențioasă ca Ethos? Căci iată ce citim la p. 227. "C. Vișoianu a ținut o conferință de presă în care a exclamat *inspirat*: "D. Hrusciov cere dreptul la autodeterminare pentru Poushtoung-poate el refuza acest drept revendicat de zece țări europene?". Intr'adevar, teribil de inspirat C. Vișoianu! Nimeni dela Traian și Decebal și până în zilele noastre, nu a mai avut un asemenea moment de transcedentală inspirație. Și mai departe: "Intr' o paranteză trebuie să notez câtă nedreptate se face, printre cărtitorii (??) din exil, lui C. Vișoianu care face absolut totul (??) pentru a apăra în fața atâtor foruri internaționale (inspirat desigur ca și în cazul Poushtoung), nevoile neamurilor subjugate din Răsărit". Vezi dle Ierunca dacă citești numai pe Michaux! Păi în exil s'a desbătut cu lux de amănunte cazul "Fondului Național", administrat de C. Vișoianu. Era un fond substanțial. Se pare că, spre sfârșit, din firimiturile acestui fond, Vișoianu a lăsat să scape ceva (repet, din firimituri) și filozofilor care colaborau la publicațiile P. N. T. (cazul Amăriuței, etc.). Și recunoaștem că a fost ceva. Pe vremuri, la Paris, reprezentantul în Franța a lui Vișoianu, V. Veniamin, a trimis pe un fost coleg al dlui Ierunca, C. Vâlceanu, să vândă portocale, atunci când a cerut o firimitură din fond. Dacă dl Ierunca ar fi ieșit puțin din domeniul filozofic, ar fi știut că generalul Rădescu a făcut un proces în regulă în Elveția și l-a pierdut nu pentrucă nu ar fi avut dreptate ci pentrucă nu era un "ayant droit".

Acum se vorbește de formarea nu a unui ci a două comitete. In calitate de purtător de cuvânt al "prostului naționale", mă întreb care ar fi misiunea acestui nou comitet? Pe a primului a înțeles- o toată lumea: să consume fondul național. Și toată lumea e de acord că și-a îndeplinit misiunea perfect. Dar al doilea comitet ce misiune ar putea avea, dacă nu mai există un fond nici măcar în perspectivă?... Sau?...

• "Nu sunt probabil hărăzit multă vreme împăcării. Tocmai mă pregăteam să mă culc și ca deobicei, răsfoiam câteva publicații literare din țară, primite recent. Pe pagina I-a, sus, în dreapta a "Contemporanului" din 29 Aprilie, în josul articolului o semnătură care mă îngheață: Lucian Blaga. Când scriu aceste rânduri împleticite, împiedicate și de uimire și de revoltă, e ora patru dimineața. Ce noapte, sau mai bine spus, ce dimineață albă! Așa dar au reușit să-l scoată din muțenia lui de lebădă și de legendă și pe Lucian Blaga. Textul său intitulat "Probleme și perspective literare", căznit, e torturat-fără orizont nici stil-ocolește sloganul pe măsura posibilului; dar cu atât mai bine se vede pistolul imaginar al inchizitorului de serviciu îndreptat în ceafa nobilei victime".

Rândurile acestea sunt scrise de Dl Virgil Ierunca și publicate în "Ethos" 2, 223. Și sunt total de acord cu Dl Ierunca.

Și tot în acest număr din "Ethos", p. 368, îl găsim pe Tănase Uscatiu la "Antologia rușinii". Totul logic. Dar intervine nelogica.

Din informațiile mele (aș dori să fie neadevărate), Dl Mircea Eliade a publicat în România, *cu contract*, unele din romanele sale. Fără pistol în ceafă și nici măcar cu scuza unei situații materiale precare, cu scuza spectrului foamei. Atunci ce l-a îndemnat pe Mircea Eliade să semneze contracti? Dorința de a fi... cel mai mare? Suferă adică de aceiași boală ca și Uscatiu? Dar informațiile mele spun (unele) că și-a luat viza pentru București dar, ajuns la Roma, s'a răzgândit. Alte informații spun că a fost în Tară dar, mai inteligent decât Uscatiu, a ocolit... fotograful.

Repet, aș dori ca informațiile mele să fie false, deși prima, adică aceia relativă la publicarea cu contract, a unor romane ale Dlui Eliade la București, are 999 la mie, șansa să fie adevărată. In acest caz ce gândește Dl Ierunca? Normal ar fi ca în numărul 3 al revistei "Ethos", la "Antologia rușinii", să-l găsim și pe Dl Mircea Eliade. In caz contrar, și pe bună dreptate, Tănase Uscatiu are dreptul să protesteze. Sau între cazul Uscatiu și Mircea Eliade, este vreo diferență? Care?

Sigur Dl Ierunca, ca deobicei, va strânge din umeri cu dispreț. Perfect. Dar întrebarea rămâne.

• In "Destin" din anul 1966, Tănase Uscatiu, făcând o recenzie a cărții Dlui St. Georgescu Olenin, spune: "Venit în timpul din urmă în câmpul literelor...". Deci Dl Olenin a venit în timpul din urmă în câmpul literelor..." Un boboc! Și Uscatiu, natural, maestru.

Și iată ce citim în revista "Cronica", anul II, 53-54, 20 Februar 1916: "In "Cronica" și-a tipărit primele încercări d. Olenin, pseudonim sub care își acoperă uniforma un distins și bine înzestrat ofițer". Rândurile acestea le semnează Tudor Arghezi care era directorul revistei. Direcția literară o avea Gala Galction. Numărul 53-54, număr dublu, sărbătorea împlinirea anului de la apariția revistei. In acest număr sărbătoresc, publicau colaboratorii ce formau grupul revistei, adică: Tudor Arghezi, Gala Galction, V. Demetrius, Horia Bottea, Dem. Theodorescu, M. Sevastos, M. Sărățeanu, Dragoș Protopopescu, Adrian Maniu, Alerm-Iași, I. C. Vissarion, Demostene Botez, I. Vinea și Olenin, adică bobocul lui Tănase Uscatiu. Și nu numai atât, în acest număr sărbătoresc se dă și fotografiile tuturor celor citați mai sus, adică a colaboratorilor de bază. Numărul este ilustrat de F. Șirato și Rodica Maniu.

In articolul intitulat "Un an", Arghezi vorbește de fiecare din acești, colaboratori, dedicând Dlui Olenin, rândurile citate. Și, în afară de aceștia ,revista, spune Tudor Arghezi, mai avea vreo 40 de colaboratori ocazionali. O fi figurat printre aceștia și maestrul Tănase Uscatiu? Arghezi nu ne lămurește. In orice caz, Uscatiu s'a împiedicat încăodată în cobiliță.

• Un cititor ne scrie că l-a impresionat profund desenul din no. 2 reprezentând calul unui călăraș, și reprodus de noi din ziarul românesc "Stindardul". Ne întreabă cine e autorul, fiind convins că e unul din marii noștri pictori din exil. "Atâta tristeță se degajă din atitudinea acestui cal, lucru pe care desigur numai un mare pictor ar fi putut s'o redea", ne scrie cititorul nostru.

Imi pare rău iubite cititor că va trebui să te desiluzionez. Dar înainte de a-ți răspunde la întrebare, mă văd silit să fac o digresiune. Acum vreo 30 și ceva de ani, după capitularea germană, mă găseam în târgul austriac Bischofshofen, unde am rămas câteva luni. Mă duceam des în cimitirul târgului, impresionat de cultul morților, cult dus până la extrem de acest hulit popor german. O tăcere, o curățenie impresionantă. Sute de cruci simbolice, cu un text stereotip: Johann Moritz, mort pentru Patrie, etc. Erau doar crucile. Trupurile erau undeva, prin toată lumea. Obiectivul comun: Patria!

Dar era și o parte a cimitirului în care odihneau cei morți acasă la ei. Și am găsit un monument funerar care m'a impresionat: murise soțul, monumentul îl ridicase soția. Și erau acolo doi porumbei albi: porumbelul mort, alături porumbița, cu aripile lăsate, cu o tristeță infinită ce se degaja din atitudine. Mă duceam des să văd acest monument funerar. Autorul? Desigur... pietrarul din târgul Bischofshofen. Mi-am amintit de porumbei și porumbiță văzând desenul din Stindardul și mi l-a amintit scrisoarea dtale. Desenul din Stindardul nu are semnătură. Banuiesc că e... pietrarul din Bischofshofen, adică un român cu puțină înclinare la desen, cu un suflet răvășit de năpasta abătută asupra Neamului. Tristeța din atitudinea calului? A scos-o din tristeța sufletului lui, din tristeța imensă a Neamului. Un mare pictor al exilului? Hotărit nu, iubite cititor. Dacă desenul ar fi fost opera unuia dintre ei, atunci ar fi constat din trei linii curbe și două puncte și dedesubt Dl Emilian ar fi trebuit să pună cuvântul iapă, pentruca cititorul să înțeleagă că e vorba de Dahlia, iapa nefericită a călărașului Băcanu.

• "Horia Stamatu îmi trimite un frumos ciclu de douăsprezece poeme". Cu acest prilej mă roagă să primesc și șase poeme "admirabile", "o revelație" de Paul Miron. (Tot în Ethos și tot de dl Ierunca"). Dar, mereu în Ethos, 2, p. 368, la rubrica "Alți Români deplasați" care e o continuare la acea intitulată "Antologia rușinii", găsim numele Miron Paul. Dacă nu e vorba de o confuzie de nume, însemnează că dl Horia Stamatu a călcat din nou cu stângul, adică grecește.

• S'a spus că poeții sunt profeți. Și de moment ce s'a spus, așa trebuie să fie. Numai că în exilul românesc care e cel mai puțin numeros, sunt prea mulți poeți. Pot să pariez că în foarte scurt timp pot procura o listă de 200 de poeți români ai exilului. In această cifră intră numai cei care au publicat cărți, plachete sau numai poeme. Dacă i-am adăoga pe cei care vor publica în curând, am ajunge la o cifră considerabilă. Adică un profet, un neprofet, sau, fiecare ins cu profetul lui.

Acuma, pentru omul de rând, profetul, pe lângă altele, trebuie să fie și un ascet, să se hrănească cu ierburi, etc., etc. Și în plus, profeții, după proasta părere a omului de rând, trebuie să vorbească pe înțelesul tuturor. Ori poetoprofeții noștri vorbesc păsărește. Neprofeții nu-i mai citesc, pentrucă nu-i înțeleg. Dar nici poetoprofeții nu se citesc între ei pentrucă fiecare se consideră mai mare decât ceilalți, și a citi pe unul mai mic nu prezintă nici un interes. Neprofeții au văzut că profeții se laudă între ei la reviste, au fost impresionați la început, dar la sfârșit au prins smecheria: profeții se laudă între ei, fără să se citească.

Spuneam că numărul celor care vor publica în curând, e mai mare decât s'ar închipui. Exilul a fost total surprins când intr'o bună zi Tănase Uscatiu care publicase vreo 50 de broșuri, a apărut pe piață și cu un volum de versuri. Rămășagul pe care și-l fac acuma neprofeții este: în curând Maestrul Eliade va publica un volum de versuri, iar Tănase Uscatiu o piesă de teatru. Dar dacă Tănase Uscatiu a apărut cu versurile, a făcut-o pentru a intra, în rândurile profeților. Numai că insul de rând, cum am spus, își imaginează pe profet ca pe un ascet, slab, uscat. Și mare a fost surpriza acestui ins de rând când a văzut apărând în România Literară de la București câteva "poeme", însoțite de poza profetului Tănase Uscatiu. Probabil numitul și-a publicat poemele în zisa revistă de la București pentru motivul că nici una din publicațiile exilului nu dau și poza profetului și Uscatiu voia ca insul de rând să-i cunoască și mutra. Și zisul ins a constatat, citind revista din RSR, că Tănase e un om rotofei, cu un obraz de cetățean bine hrănit. Bineînțeles e vorba de un cetățean bine hrănit din Occident, nu din RSR, unde guvernul are grijă ca profeții să păstreze linia ascetică.

N. S. G.

ECOURI

• Am reprodus din Revista "Micron" o poezie semnată George Fonea. La sfârșitul ei, redactorul revistei, Dl Ștefan Munteanu, pune o notă: 1912-1934. Ar însemna că George Fonea a murit în 1934. Ori pe Fonea l-am întâlnit în vara anului 1943 pe peronul Gării de Nord din București.

George Fonea a fost ofițer activ în arma infanteriei. A fost membru al Societății Scriitorilor Români, a publicat două sau trei plachete de versuri și a colaborat la cele mai importante reviste ale vremii. Când a isbucnit războiul poetul George Fonea nu a căutat să se aciuieze pe undeva la adăpost, și aceasta nu pentrucă era ofițer activ, ci pentrucă așa credea că trebuie să facă și el și toți Românii care-și iubeau Țara și care înțelegeau că acolo la Răsărit e dușmanul de moarte.

L-am văzut deci ultima dată în vara anului 1943, pe peronul Gării de Nord. Fusese într'un scurt congediu și acuma se întorcea acolo unde era convins că-i este locul: pe câmpul de bătaie. Și în ziua aceia era vesel, parcă s'ar fi dus la nuntă. "Vino dragă acolo cât mai repede, căci acolo se respiră aer pur. Aici, cât am fost în congediu, am crezut că mă înăbușe atmosfera defetistă".

Pe George Fonea îl înăbușea atmosfera defetistă dela București. Oare dintre bătăioșii "rezistenți" din exil, nu se simte nimeni vizat? Nu e nimeni pe aici care să se descopere printre cei ce creiau "atmosfera defetistă"?

De Fonea am auzit că ar fi căzut prizonier, că acolo în lagărele morții a avut o atitudine agresivă, și că s'ar fi întors în Țară după câțiva ani de prizonierat. Cine știe? Poate a fost o victimă a "armistițiului". Nu am auzit că ar fi publicat vreo poezie în revistele "Anticristului". Sau poate a căzut pe undeva prin stepele rusești. Nu am mai aflat cum spuneam, nimic sigur de poetul George Fonea. Sigur e doar că Fonea a luptat contra dușmanului nostru de moarte, și că, după un congediu scurt, pleca din nou pe câmpul de bătaie, vesel pentrucă scăpa de atmosfera defetistă din București, atmosferă la crearea căreia au contribuit în special cei de la "Timpul", "Ecoul", etc.

• Spuneam că George Fonea a fost un ofițer activ care, în timpul liber, scria și poezii. Dar nu a fost singurul. Pe unii i-am găsit pomeniți în mai multe rânduri, de Ștefan Baciu. Au aflat cititorii că Aurel Marin și Mihail Chirnoagă (fratele generalului Platon Chirnoagă) au colaborat cu Dl Baciu la scoaterea revistei "Frize" din Brașov, etc. Cum socotesc că cititorii Dlui Baciu ar voi să cunoască și alte date asupra celor doi ofițeri scriitori, de exemplu ce au făcut în timpul războiului, și cum se pare, Dl Baciu nu posedă aceste date, îmi voi permite eu, cu toată modestia, să încerc a umple aceste lacune.

Chirnoagă a făcut liceul militar la Iași, după care a ieșit ofițer de infanterie. A fost ofițer de vânători de munte la Brașov, unde a cunoscut pe Dl Baciu și pe Aurel Marin și, așa cum a scris Dl Baciu, au scos împreuna revista "Frize". După câțiva ani, Chirnoagă se mută la liceul militar din Iași și se înscrie la Facultatea de Litere din Cetatea Moldovei. Acolo a fost remarcat de George Călinescu, care voia să creeze o pepinieră de critici. Calinescu scotea atunci la Iași revista "Jurnalul Literar" și afirma că deja a găsit patru viitori critici de talie. Aceștia erau Chirnoagă, Eugen Coșeriu care dacă nu mă însel se găsește și el pe undeva în lumea liberă, un al treilea pe care nu mi-l mai amintesc, și însfârșit Alexandru Piru, actual profesor universitar și, singurul dintre cei patru, care a urmat pe "maestru" până în pânzele albe și a tras toate foloasele acestei atitudini.

Chirnoagă s'a desprins repede de "maestru" și, când a venit războiul, a plecat acolo unde îl chema datoria. Intr'o noapte a călcat pe o mină, a fost grav rănit și, însfarsit, s'a vindecat, rămânând fără un picior. In București, a devenit criticul ziarului "Viața" pe care-l conducea Liviu Rebreanu. Avea acolo o *pagină a 2-a*, dirijată de el, în care desbătea problemele de cultură și dădea spațiu tinerilor poeți sau prozatori. Anticomuniști desigur, ceilalți comuniștii, își găseau azil la "Ecoul", cu sprijinul unor teribili rezistenți, așa cum ei înșiși au recunoscut-o în scris.

In preajma lui 23 August, Rebreanu a vândut "Viața" unui grup în fruntea căruia se găsea un oarecare Panaite, din Bârlad, fost cuzist înfocat care fusese câștigat de sirenele roșii. Panaite a fost desigur înghițit de avalanșă, căci nu am mai auzit de el. Chirnoagă s'a retras. Trăia greu, dintr'o pensie de mizerie și, într'o noapte, din cauza piciorului lipsă, a fost călcat de un tranvai. Așa a murit Mihail Chirnoagă. Felul cum a murit l-am aflat la Paris, de la fratele scriitorului, generalul Platon Chirnoagă.

N. S. G.

• Sub titlul "Un episod al luptei între comunism și creștinism" a apărut în gazeta "El pensamiento navarro" de Duminică 4 Decembrie 1977, următorul articol:

COMUNITATEA ROMANEASCA DIN PARIS TRIUNFA CONTRA PRESIUNILOR GUVERNULUI COMUNIST DIN BUCURESTI

In Paris a apărut recent o carte intitulată "La Riposte" în care autorul, Jean Miloe, relatează cu toate detaliile și documentele, diversele episoade ale răspunsului comunității românești emigrate în Franta, atacurilor guvernului din București contra

Bisericii ortodoxe româneşti din Paris.

O "affaire" spinoasă, al cărei studiu ar interesa fără îndoială pe jurişti, dar care este deasemeni foarte instructivă pentru toţi acei care se ocupă cu pregatirea armelor cele mai potrivite pentru a răspunde cum se cuvine atacurilor guvernelor marxiste contra refugiaţilor politici în ţările libere.

In această "affaire" există o reţea complicată în care intervin presiunile politice, complicităţi neverosimile, discuţii de drept canonic, trădări şi calomnii ale emisarilor, prieteni sau colaboratori ai guvernului de la Bucureşti.

Biserica românească de la Paris este administrată de o "Asociaţie pentru practica cultului ortodox românesc" care, de acord cu legislaţia franceză, are dreptul de a ocupa şi a folosi localurile de cult şi dependenţele sale.

Ambasada republicii populare române afirmă că aceste localuri aparţin statului român şi că trebuiesc administrate de preoţi numiţi de el, de acord cu patriarhia din Bucureşti, controlata de guvern. Superiorul bisericii, arhimandritul mitrofor Vasile Boldeanu, susţine că având în vedere că Patriarhia nu se bucură de libertate şi activează sub presiunea guvernului comunist, nu poate recunoaşte drept valide deciziile ei şi deaceia s'a aşezat în mod provizoriu sub jurisdicţia Sfântului Sinod din New York, presidat de Eminenţa sa mitropolitul Filaret, care administrează biserica rusească a emigraţiei.

Duşmanii Părintelui Boldeanu, dirijaţi fără îndoială de reprezentanţii comunişti, au organizat o acţiune propagandistică, pentru a-l discredita. Il prezentau drept un "nazi criminal de războiu" şi cereau extrădarea şi darea pe mâna justiţiei române. Părintele Boldeanu făcuse parte din Garda de Fier a lui Codreanu, ca majoritatea preoţilor români prin anii 1930, dar nu a participat niciodată în acţiuni considerate pedepsibile, chiar privite prin optica învingătorilor acestui război, care au creat un nou delict, acel al "crimelor de războiu".

In faţa calomniilor făcute publice, Părintele Boldeanu, veghind în special asupra bunului nume al comunităţii, şi temându-se că această campanie s'ar putea repercuta asupra situaţiei Bisericii faţă de guvernul francez, a intentat acţiune contra calomniatorilor. In proces au intervenit mulţi martori, între ei şi câţiva rabini, doi preoţi catolici (spre ruşinea noastră) contra preotului calomniat, Liga contra rasismului şi antisemitismului etc. In realitate, acest sgomotos proces, era procesul Gărzii de Fier. Spre onoarea autorităţilor judecătoreşti franceze şi ai avocaţilor Părintelui Boldeanu, sfârşitul acestui proces a fost fericit şi calomniatorii au fost condamnaţi în primă şi secundă instanţă, la plata unei amenzi.

Lectura acestei cărţi trebuie să ne facă să meditām asupra nevoiei de a nu ne pierde curajul în faţa atacurilor celor "Fără Dumnezeu" şi să tragem concluzia că o acţiune bine dirijată poate să ducă la victorie, atunci când ea este justă. "A Dios rogando y con el mazo dando".

J. G.

NOTA: Cartea "La riposte" poate fi cerută autorului, J. Miloe, Eglise roumaine, 9, rue Jean de Beauvais, Paris V. (Preţul, după bunăvoinţă, ca donativ).

REDACTIONALE

Cu numărul 7 din Decembrie-Ianuarie 1978 am intrat în anul XXIII de existenţă a revistei "Carpaţii" şi în al doilea dela reapariţia ei în noul format.

Numărul prezent este al doilea din noul an de abonament, astfel că ne îngăduim a reaminti sprijinitorilor şi cititorilor noştri necesitatea urgentă de a se pune la curent cu plata abonamentului pe anul expirat şi pe anul în curs, trimiţând la redacţie costul de 20 $ USA, expediţie obişnuită sau 25 $ USA expediţie prin avion.

Nu precupeţiţi acest minimal efort care, adăogat la eforturile noastre, asigură viaţa şi regularitatea apariţiei la fiecare două luni.

Prin câştigarea de noi abonaţi şi sprijinitori, acţiune ce ne îngăduim a vă ruga să întreprindeţi în cercurile cunoscuţilor Dvoastră, am putea ajunge curând la o apariţie regulată şi chiar lunară.

EPIGRAME

In «Limite» îmi place enorm,
Să citesc, ca să adorm.
Totul ce scrie Monica,
Despre toate şi nimica.

Lui ION RATIU

In Ţară, unchiul era vaidist
Şi'n exil, nepotul este manist!
Chestia însă-i, măi vere,
Când... venim la putere?

I. BRAILEANU

CARTI, REVISTE, PUBLICATII PRIMITE LA REDACTIE

— *Aufzeichnungen über die Rumänen*, Excerpthefte, von Karl Marx, mit einer Einführung von Pamfil Seicaru, Olzag Verlag, München-Wien.
— *In curte la Dionis*, nuvele de Mircea Eliade.
— *Tălmăciri din lirica Amerindiană*, de Nicolae Novac, Col. Apoziţia.
— *Ţara şi Exilul*, Dir. Gh. Costea.
— *Candela, Montreal - Canada*, Dir. Pr. P. Popescu.
— *Calendarul Bisericii Ortodoze române "Buna Vestire" din Montreal*.
— *Exilul Solidar*, Dir. Petre Mihail.
— *Vatra*, Dir. Petre Valimăreanu.
— *Cuvântul Românesc*, Dir. Gh. Bălaşu.
— *Buletinul Asociaţiei Românilor din Köln*, Dir. A. Macarie.
— *Micro Magazin*, Dir. Marius Ligi.
— *Catacombes*, Dir. Sergiu Grosu.
— *Der Donauschwabe*, Red. Fr. Schuttack.
— *Dreptatea*, Dir. D. Mihovan.
— *Boian News Service*, Dir. G. Boian.
— *Porunca Vremii*, Dir. G. Boian.
— *Tribuna*, Dir. G. Boian.
— *România Democrtă*, Dir. J. Fâget.

EDITURA CARPATII ANUNTA

Au apărut:

ISTORIA ROMANILOR DIN DACIA TRAIANA, de A. D. Xenopol, vol I, II şi IV ...	15 $ USA
ISTORIA LITERATURII ROMANE, de D. Murăraşu, vol II ...	4 $ USA
Vol. I, legat ...	15 $ USA
NAŢIONALISMUL LUI EMINESCU, de D. Murăraşu ...	8 $ USA
POVEŞTI, de Ion Creangă, legat şi bogat ilustrat ...	20 $ USA
DACIA, de Vasile Pârvan ...	3 $ USA
PRECURSORI, de Octavian Goga ...	3 $ USA
ISTORIA PARTIDELOR, NAŢIONAL, ŢARANESC ŞI NAŢIONAL-ŢARANESC, de Pamfil Seicaru ,vol I, II ...	12 $ USA
ISTORIA POLITICA ŞI MILITARA A RAZBOIULUI ROMANIEI CONTRA RUSIEI SOVIETICE, de General Platon Chirnoaga ...	8 $ USA
KARL MARX: INSEMNARI DESPRE ROMANI. Texte inedite cu comentariu de Pamfil Şeicaru ...	8 $ USA
ŞTEFAN CEL MARE, VOIEVOD AL MOLDOVEI, de prof. Alexandru Boldur ...	8 $ USA
ISTORIA DACIEI ŞI CONTINUITATEA DACOROMANA, de General Platon Chirnoagă ...	8 $ USA
LE NID, UNITE DE BASE DU MOUVEMENT LEGIONNAIRE, de Faust Bradescu ...	5 $ USA
POVEŞTI FARA ŢARA, nuvele, de Faust Bradescu, N. Novac şi N. S. Govora ...	5 $ USA
UNIREA NATIONALA IN COMPLEXUL POLITIC EUROPEAN, de Pamfil Şeicaru ...	3 $ USA
DICŢIONAR ROMAN-SPANIOL, de Prof. Ion Protopopescu, rustică.	4 $ USA
Legat pânză ...	5 $ USA
CORNELIU ZELEA CODREANU, DOUAZECI DE ANI DE LA MOARTE, de Gr. Manoilescu, T. Popescu, etc ...	3 $ USA
MOŢA ŞI MARIN, DOUAZECI ŞI CINCI DE ANI DE LA MOARTE, de Prat y Soutzo, Marqués de Nantouillet, Blas Piñar, Gr. Manoilescu ...	5 $ USA

CARPATII

REVISTA CULTURALA SI DE ACTIUNE ROMANEASCA IN EXIL APARE ODATA LA DOUA LUNI

SUB INGRIJIREA UNUI COMITET DE REDACTIE

★

Redacţia şi Adminisraţia:
Calle Conde de Peñalver, 82, 4.°
Teléf. 402 11 01 - MADRID-6
Correspondenta:
Apartado 9.283 - MADRID (España)

★

Abonamente:

Anual ...	20 $ USA
De susţinere ...	40 $ USA
Expedierea Avion plus	5 $ USA